

Điện Biên qua Báo chí Trung ương - Tháng 12/2021

001. TRƯỜNG DŨNG/ Bộ Quốc phòng, BTL Quân khu thăm viếng nghĩa trang liệt sĩ, tặng quà đối tượng chính sách tại Hà Giang và Điện Biên// Quân khu 2.- Số 1166 kỳ 4 tháng 12-2021.- Ngày 23/12/2021- Tr.8

Nhân kỷ niệm 77 năm Ngày thành lập Quân đội Nhân dân (QĐND) Việt Nam (22/12/1944 - 22/12/2021), 32 năm Ngày hội Quốc phòng toàn dân (22/12/1989 - 22/12/2021), ngày 17-12, Đoàn công tác Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng và Bộ Tư lệnh Quân khu 2 đã tới dâng hương viếng các nghĩa trang liệt sĩ và thăm hỏi, tặng quà đối tượng chính sách trên địa bàn tỉnh Hà Giang và tỉnh Điện Biên.

Tại tỉnh Điện Biên: Trung tướng Nguyễn Văn Nghĩa, Phó Tổng Tham mưu trưởng QĐND Việt Nam; Thiếu tướng Phạm Hồng Chương, Tư lệnh Quân khu 2; đồng chí Nguyễn Văn Thắng, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy Điện Biên và các sở, ban, ngành địa phương; đại diện một số cơ quan Bộ Quốc phòng, Quân khu 2 đã đến viếng các nghĩa trang liệt sĩ và thăm hỏi, tặng quà đối tượng chính sách trên địa bàn tỉnh Điện Biên. Đoàn đã đến đặt vòng hoa, dâng hương tưởng niệm các Anh hùng liệt sĩ đang yên nghỉ tại Nghĩa trang liệt sĩ Điện Biên Phủ; Nghĩa trang liệt sĩ Him Lam và Nghĩa trang liệt sĩ Tông Khao. Tại những nơi tới thăm, các thành viên trong đoàn bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với các Anh hùng liệt sĩ đã hy sinh vì độc lập, tự do của Tổ quốc, vì hạnh phúc của Nhân dân.

Trong khuôn khổ của chương trình, đoàn đã tổ chức trao tặng 40 suất quà, mỗi suất trị giá 1 triệu đồng (trong đó Bộ Quốc phòng 20 suất và 20 suất của Bộ Tư lệnh Quân khu 2) tặng các gia đình chính sách trên địa bàn tỉnh Điện Biên. Đây là một trong những hoạt động ý nghĩa nhằm tưởng nhớ, tri ân các Anh hùng liệt sĩ, đối tượng chính sách.

002. Trường Dũng/ Bộ Tổng Tham mưu kiểm tra quy hoạch thao trường huấn luyện// Quân khu 2.- Số 1166 kỳ 4 tháng 12-2021.- Ngày 23/12/2021- Tr. 2

Ngày 16-12, Đoàn công tác Bộ Tổng Tham mưu do Trung tướng Nguyễn Văn Nghĩa, Phó Tổng Tham mưu trưởng QĐND Việt Nam làm Trưởng đoàn đã có buổi làm việc với Bộ Tư lệnh Quân khu 2 và Tỉnh ủy Điện Biên về việc quy hoạch và dự kiến bố trí phân khu chức năng trường bắn, thao trường huấn luyện khu vực hướng Tây Quân khu 2. Dự và làm việc với đoàn có Thiếu tướng Phạm Hồng Chương, Tư lệnh Quân khu; đồng chí Nguyễn Văn Thắng, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy Điện Biên.

Tại buổi làm việc, các bên đều thống nhất cho rằng, việc di chuyển hai thao trường huấn luyện là rất cần thiết; bảo đảm cự ly, khoảng cách cho các LLVT trên địa bàn tỉnh Điện Biên cơ động làm nhiệm vụ huấn luyện, diễn tập; tạo điều kiện cho địa phương phát triển KT-XH giai đoạn 2021 – 2030, tầm nhìn đến năm 2050. Theo khảo sát ban đầu, vị trí quy hoạch trường bắn, thao trường huấn luyện khu vực hướng Tây Quân khu 2 nằm trên thao trường của Ban CHQS huyện Điện Biên đang quản lý có

diện tích gần 300 ha, tình hình an ninh chính trị khu vực ổn định. Việc quy hoạch thao trường đều được cấp uỷ, chính quyền và nhân dân đồng tình ủng hộ. Dự tính, đây sẽ là thao trường phục vụ trường bắn cơ bản (kiểm tra các bài bắn cơ bản của súng bộ binh), thao trường huấn luyện kiểm tra kỹ thuật chiến đấu bộ binh, huấn luyện chiến thuật, diễn tập chiến thuật và sử dụng vào các mục đích QS-QP của địa phương.

003. HÀ KHÁNH/ Sơ kết công tác phối hợp tuyên truyền biển, đảo năm 2021// Quân đội nhân dân.- Số 21813.- Ngày 28/12/2021 - Tr.3

Ngày 27-12, Cục Hậu cần Quân chủng Hải quân phối hợp với Ban Tuyên giáo Tỉnh uỷ Điện Biên tổ chức Hội nghị sơ kết công tác phối hợp tuyên truyền biển, đảo năm 2021.

Năm qua, Cục Hậu cần Quân chủng Hải quân và Ban Tuyên giáo các tỉnh uỷ: Phú Thọ, Hà Giang, Điện Biên và Thành uỷ Hải Phòng triển khai công tác tuyên truyền biển, đảo đạt chất lượng, hiệu quả thiết thực, thích ứng linh hoạt với diễn biến dịch Covid-19.

Quá trình thực hiện, các đơn vị đã có nhiều cách làm sáng tạo, phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương và đơn vị, tạo sức lan tỏa rộng rãi, khơi dậy niềm tin, lòng yêu nước, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của đội ngũ cán bộ, đảng viên, chiến sĩ và các tầng lớp nhân dân, góp phần quan trọng thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của đơn vị và địa phương...

004. ĐỨC HẠNH/ Quân dân tỉnh Điện Biên tăng cường các biện pháp phòng, chống dịch// Quân khu 2.- Số 1164 kỳ 2 tháng 12-2021.- Ngày 09/12/2021 - Tr.4

Trước tình hình dịch Covid-19 diễn biến phức tạp trở lại và có nguy cơ cao lây lan trên diện rộng, cùng với lực lượng chức năng của tỉnh, Bộ CHQS tỉnh Điện Biên tiếp tục chỉ đạo tăng cường công tác giám sát và triển khai các biện pháp phòng, chống dịch trong các cơ quan đơn vị.

Ngay sau khi xác định các ca nhiễm Covid-19 tại xã Na Tông, huyện Điện Biên (tỉnh Điện Biên), lãnh đạo UBND tỉnh Điện Biên cùng đoàn công tác của Sở Y tế đã trực tiếp xuống địa bàn chỉ đạo công tác chống dịch; nhanh chóng thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch: Khoanh vùng, lấy mẫu xét nghiệm trên diện rộng tại các bản xã Na Tông và học sinh các trường tiểu học, THCS, THPT trên địa bàn xã Mường Nhà; huy động nhân lực, khẩn trương truy vết thân tộc F1; nỗ lực xét nghiệm diện rộng trong dân cư.

Cùng với việc cho học sinh trên địa bàn nghỉ học, huyện Điện Biên, xã Mường Nhà tổ chức thành lập các khu cách ly điều trị cho các bệnh nhân F0 không có triệu chứng; thành lập 2 khu cách ly F1 tại một số trường học trên địa bàn và tiếp tục xây dựng các phương án dự phòng; chỉ đạo ngành giao thông tạm ngừng vận tải hành khách từ vùng khác vào vùng có dịch nhưng vẫn đảm bảo vận tải hàng hóa.

Trước tình hình trên, lãnh đạo UBND tỉnh Điện Biên đã chỉ đạo các lực lượng quyết tâm thực hiện phương châm công tác xét nghiệm phải đi trước sự lây lan của

dịch, trên cơ sở đó truy vết quyết liệt, khoanh vùng dập dịch triệt để, hạn chế mức thấp nhất lây lan của dịch trên địa bàn. Các cơ sở y tế thuộc tuyến tỉnh tăng cường hỗ trợ địa phương phòng, chống dịch. Theo đó, khoảng 200 cán bộ y tế, quân y, dân quân đã được điều động, tăng cường vào địa bàn phối hợp phục vụ công tác truy vết và lấy mẫu xét nghiệm các trường hợp có liên quan đến ca bệnh.

Thượng tá Lê Hải Thắng, Phó Chủ nhiệm Hậu cần Bộ CHQS tỉnh Điện Biên cho biết: Để tăng cường các biện pháp phòng, chống dịch Covid-19 và không để lây lan vào đơn vị lực lượng vũ trang, chúng tôi đã tham mưu cho Bộ CHQS tỉnh chỉ đạo quán triệt sâu sắc chỉ thị, kế hoạch của trên; chỉ đạo các cơ quan, đơn vị thuộc Bộ CHQS tỉnh tổ chức triển khai thực hiện toàn diện, đồng bộ các biện pháp phòng, chống dịch; chỉ đạo Bệnh xá 40 của Bộ CHQS tỉnh tiếp tục thực hiện nhiệm vụ kép, vừa thực hiện nhiệm vụ chuyên môn, vừa tăng cường phối hợp với y tế thành phố và các lực lượng chức năng tích cực chăm sóc, theo dõi sức khỏe các công dân cách ly tập trung tại đơn vị.

Đại tá Ngô Quang Tuấn, ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Chỉ huy trưởng Bộ CHQS tỉnh Điện Biên cho biết, hiện các cơ quan, đơn vị Bộ CHQS tỉnh luôn tích cực theo dõi, nắm bắt tình hình dịch bệnh, tăng cường công tác vệ sinh, phòng dịch, sẵn sàng cơ động thực hiện nhiệm vụ khi có lệnh.

005. Khổng Đình Tám/ LLVT tỉnh Điện Biên: Vững vàng trên tuyến đầu chống dịch// Quân khu 2.- Số 1165 kỳ 3 tháng 12-2021.- Ngày 16/12/2021 - Tr.5

Trước tình hình dịch Covid-19 diễn biến phức tạp xảy ra trên địa bàn, lực lượng vũ trang (LLVT) tỉnh Điện Biên cùng lúc triển khai thực hiện nhiều nhiệm vụ. Song với sự năng động, sáng tạo, chủ động dự báo, nắm chắc, đánh giá sát đúng tình hình, nỗ lực triển khai đồng bộ nhiều giải pháp, LLVT tỉnh luôn vững vàng trên tuyến đầu, sẵn sàng nơi tuyến sau, triển khai phòng, chống dịch với quyết tâm cao nhất.

Hiện nay, dịch Covid-19 đã lan ra toàn bộ 63 tỉnh, thành tại Việt Nam. Diễn biến dịch bệnh ngày càng phức tạp, ca lây nhiễm trong cộng đồng ngày càng gia tăng, với chủng mới nguy hiểm hơn, gây ảnh hưởng không nhỏ tới mọi mặt đời sống xã hội. Từ đầu năm 2021 đến nay, trên địa bàn tỉnh Điện Biên xảy ra 2 đợt dịch Covid-19, với gần 500 ca nhiễm. Tuy nhiên, đến tháng 11/2021, tình hình dịch bệnh trên địa bàn tỉnh diễn biến nhanh, phức tạp, trong thời gian ngắn (từ 1/11/2021 đến ngày 5/12/2021) toàn tỉnh Điện Biên có hơn 400 bệnh nhân mắc Covid-19 ở 8/10 huyện, thị, thành phố (trong đó có 7 bệnh nhân nhập cảnh từ Lào về), là mối nguy hại lớn cho cộng đồng và sức khỏe, tính mạng của nhân dân trong tỉnh. Sự xuất hiện 2 ổ dịch tại xã Na Tông và Mường Nhà/huyện Điện Biên, tại 11 xã, phường/thành phố Điện Biên Phủ và tại xã Mường Toong/huyện Mường Nhé. Các ca bệnh ngoài cộng đồng chưa xác định được nguồn lây, nguy cơ lây lan bệnh từ người dân đi, đến từ vùng dịch trở về địa phương và từ người nhập cảnh trái phép, trốn, cách ly, không khai báo, không hợp tác là vấn đề rất khó kiểm soát, khoanh vùng. Số ca mắc có chiều hướng gia tăng và lây lan trên diện rộng, ảnh hưởng trực tiếp đến mọi mặt đời sống xã hội.

Trước diễn biến phức tạp, khó lường của dịch bệnh Covid-19, Tỉnh ủy, UBND tỉnh Điện Biên đã ban hành nhiều văn bản lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện quyết liệt các biện pháp phòng, chống dịch bệnh Covid-19 trên địa bàn; tăng cường vai trò, trách nhiệm của người đứng đầu trong chỉ đạo công tác phòng, chống dịch bệnh; triển khai thực hiện tốt chỉ đạo của Trung ương, Chính phủ và các bộ ngành liên quan, trong thực hiện “mục tiêu kép” và thích ứng an toàn, linh hoạt, kiểm soát hiệu quả dịch Covid-19.

Trên tinh thần “chống dịch như chống giặc”, Bộ CHQS tỉnh đã thành lập Ban Chỉ đạo phòng, chống Covid-19 do đồng chí Chỉ huy trưởng làm trưởng ban. Với chức năng cơ quan thường trực Ban Điều hành các khu cách ly tập trung của tỉnh, Bộ CHQS tỉnh đã tham mưu kịp thời cho Tỉnh ủy, UBND tỉnh, Ban Chỉ đạo phòng, chống dịch tỉnh các phương án tiếp nhận, tổ chức cách ly công dân khi có yêu cầu; trung tập các nhà nghỉ, khách sạn, các trường học... trên địa bàn, phối hợp với Sở Y tế, Công an tỉnh chuẩn bị đầy đủ cơ sở vật chất tại các khu vực cách ly, sẵn sàng kích hoạt các cơ sở cách ly tập trung trên toàn tỉnh. Các đơn vị trực thuộc Bộ CHQS tỉnh đã sắp xếp cơ sở vật chất như giường, chăn, màn..., dọn dẹp nơi ăn, ở, sinh hoạt của cán bộ, chiến sĩ để nhường doanh trại làm khu cách ly y tế tập trung cho nhân dân; triển khai khử khuẩn môi trường, tổ chức bố trí lực lượng quản lý điều hành, phục vụ tại các khu cách ly bảo đảm an toàn theo yêu cầu phòng, chống dịch. Từ năm 2020 đến nay, tỉnh đã triển khai 59 điểm cách ly tập trung, tổ chức cách ly cho hơn 21.000 lượt người.

Cùng với đó, gần 700 lượt cán bộ, chiến sĩ các cơ quan, đơn vị thuộc LLVT tỉnh phối hợp với Công an tham gia các điểm chốt vòng ngoài, phối hợp với Bộ đội Biên phòng tham gia các điểm chốt ở biên giới, cùng với địa phương tham gia các điểm chốt, nơi phong tỏa, giãn cách xã hội. Ở mọi lúc, mọi nơi đều có sự tham gia của LLVT tỉnh, tạo thành “vành đai” nhiều tầng, nhiều lớp vững chắc trong phòng, chống dịch Covid-19.

Hưởng ứng phong trào thi đua “Quân đội cùng cả nước chung sức, đồng lòng thi đua phòng, chống và chiến thắng đại dịch Covid-19”, cán bộ, chiến sĩ LLVT tỉnh Điện Biên đã không quản ngại khó khăn, gian khổ, nguy hiểm luôn vững vàng trên tuyến đầu chống dịch, đoàn kết và phối hợp chặt chẽ với các lực lượng triển khai quyết liệt các biện pháp phòng, chống dịch bệnh, ngăn chặn lây lan trong cộng đồng, không để xâm nhập vào trong LLVT tỉnh. Quan tâm chăm lo bảo đảm đời sống, công tác bảo đảm phục vụ tại các khu cách ly tập trung, tổ chức lực lượng giúp đỡ nhân dân thu hoạch hoa màu, làm đường giao thông giữa các thôn, bản. Từ trong gian khó, hình ảnh và phẩm chất tốt đẹp “Bộ đội cụ Hồ” trong LLVT tỉnh càng được tỏa sáng, được cấp ủy, chính quyền và nhân dân địa phương ghi nhận, đánh giá cao.

Thời gian tới, tình hình bệnh sẽ còn tiếp tục diễn biến phức tạp khó lường, với nhiều biến thể mới, mức độ lây lan nhanh hơn, nguy hiểm hơn trước, cuộc chiến với đại dịch Covid-19 có thể còn khó khăn, gian nan hơn nữa. Song với sự đoàn kết, thống nhất của cả hệ thống chính trị, sự nỗ lực, cố gắng của các lực lượng nơi tuyến đầu; phát huy phẩm chất “Bộ đội cụ Hồ”, LLVT tỉnh Điện Biên quyết tâm chiến đấu và chiến thắng đại dịch Covid-19, luôn vững vàng nơi tuyến đầu chống dịch góp phần đem lại cuộc sống bình yên, hạnh phúc cho nhân dân.

006. PHAN HƯƠNG/ Bộ CHQS tỉnh Điện Biên làm nhà bán trú cho học sinh nghèo// Quân khu 2.- Số 1164 kỳ 2 tháng 12-2021.- Ngày 09/12/2021 - Tr.5

Nhằm giúp đỡ những trẻ em nghèo, hoàn cảnh đặc biệt khó khăn ở các xã vùng cao có nơi ăn, nghỉ kiên cố, vững chắc, an toàn, tạo điều kiện thuận lợi cho các em yên tâm học tập. Vừa qua, Bộ CHQS tỉnh Điện Biên đã triển khai Chương trình “Hỗ trợ xây lắp nhà ở bán trú, nhà ăn, nhà bếp cho các em học sinh nghèo, có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn tại 3 huyện: Nậm Pồ, Điện Biên và Tủa Chùa”.

Theo kế hoạch, Bộ CHQS tỉnh cử cán bộ, chiến sĩ tham gia xây lắp nhà ở tại trường phổ thông dân tộc bán trú Tiểu học Tả Sìn Thàng (huyện Tủa Chùa) với quy mô 1 ngôi nhà 5 gian, diện tích sử dụng 125m². Tại huyện Điện Biên sẽ tiến hành xây lắp dãy nhà 8 gian cấp 4, với diện tích sử dụng gần 300m² và tại huyện Nậm Pồ, sẽ xây lắp một ngôi nhà 5 gian, diện tích sử dụng 125m². Tổng kinh phí xây dựng nhà bán trú cho học sinh tại các địa phương trên là gần 700 triệu đồng. Dự kiến các công trình sẽ hoàn thành và bàn giao cho các trường đưa vào sử dụng trước tết Nguyên đán Nhâm Dần 2022.

007. LÊ LAN/ Điện Biên chủ động phòng ngừa, bảo đảm an toàn giao thông// Nhân dân.- Số 24165.- Ngày 24/12/2021- Tr.6

Năm 2021 tuy có nhiều khó khăn do ảnh hưởng dịch Covid-19, nhiều địa bàn phải thực hiện giãn cách, song nhờ sự chỉ đạo, điều hành quyết liệt, cụ thể từ Ban An toàn giao thông (ATGT) tỉnh Điện Biên; sự vào cuộc trách nhiệm, tích cực của các sở, ngành thành viên Ban ATGT tỉnh và chính quyền các huyện, thị xã, thành phố, công tác bảo đảm trật tự, an toàn giao thông (TTATGT) trên địa bàn tỉnh đạt nhiều kết quả nổi bật; ý thức chấp hành pháp luật giao thông của nhân dân có chuyển biến tích cực...

Trao đổi các giải pháp Ban ATGT tỉnh Điện Biên đã tập trung chỉ đạo thực hiện trong năm, ông Trần Thanh Kiên, Phó trưởng Ban thường trực Ban ATGT tỉnh, Giám đốc Sở Giao thông vận tải Điện Biên, cho biết: Nhận thấy vai trò, tầm quan trọng các biện pháp tuyên truyền, phòng ngừa tai nạn giao thông; đặc biệt chủ động phòng ngừa trong các dịp lễ, Tết truyền thống hay những khi dịch bệnh, Ban ATGT tỉnh Điện Biên đã chủ động tham mưu UBND tỉnh ban hành Chỉ thị số 11/CT-UBND ngày 31/12/2020 chỉ đạo các cấp, các ngành thực hiện công tác bảo đảm TTATGT dịp Tết Nguyên đán Tân Sửu; Công văn số 4807/UBND-TH ngày 30/12/2020 về việc bảo đảm ATGT và phòng, chống dịch Covid-19.

Bám sát các nội dung chỉ đạo xuyên suốt từ UBND tỉnh, trong năm Ban ATGT tỉnh đã xây dựng kế hoạch tập trung, chỉ đạo các ngành thành viên Ban ATGT tỉnh, Ban ATGT các huyện, thị xã, thành phố; các tổ chức chính trị-xã hội tập trung tuyên truyền theo chủ đề năm ATGT 2021 do Ủy ban An toàn giao thông Quốc gia xây dựng "**Nâng cao hiệu lực, hiệu quả thực thi pháp luật bảo đảm trật tự an toàn giao thông**". Các ngành thành viên Ban ATGT tỉnh, Ban ATGT các huyện, thị xã, thành phố, các tổ chức chính trị xã hội, chính quyền các cấp tiếp tục phối hợp đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến, hướng dẫn pháp luật về TTATGT bằng nhiều

hình thức phong phú, đa dạng góp phần nâng cao nhận thức và ý thức chấp hành của nhân dân về TTATGT.

Ngoài các tin, bài tuyên truyền bảo đảm ATGT được đăng, phát trên ấn phẩm của các cơ quan báo, đài, trang thông tin các sở, ngành, trong năm, nhiều đơn vị thành viên Ban ATGT tỉnh đã chủ động xây dựng trang fanpage "An toàn giao thông Điện Biên" thu hút hàng trăm nghìn người tương tác. Điển hình như lực lượng cảnh sát giao thông Công an tỉnh Điện Biên lập trang fanpage thu hút 10.601 lượt người theo dõi; cùng với đó, lực lượng cảnh sát giao thông cũng tổ chức tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật tại 2 cơ quan, 39 trường học, 85 cụm dân cư với 38.215 lượt người tham gia; phát 18.386 tờ rơi và tài liệu tuyên truyền; tổ chức tuyên truyền lưu động gắn với tuần tra kiểm soát 3.483 buổi, nhắc nhở 57.682 lượt lái xe ô-tô tại các khu vực đèo dốc chú ý phòng ngừa tai nạn giao thông và tổ chức ký cam kết với 15.441 trường hợp không lấn chiếm hành lang ATGT. Thanh tra Sở Giao thông vận tải đã phối hợp liên ngành tổ chức tuyên truyền nội dung của pháp luật về giao thông đường thủy nội địa, phát tài liệu tờ rơi tuyên truyền tại các địa phương có hoạt động phương tiện thủy; phối hợp với Ban ATGT cấp huyện, thị xã và thành phố tuyên truyền, xây dựng các cụm pano, treo băng cờ, khẩu hiệu bảo vệ hành lang ATGT đường bộ, không lấn chiếm lòng đường vỉa hè làm nơi tập kết hàng hóa, không bày bán, phơi nông sản ra đường bộ.

Thực hiện công tác thanh tra, kiểm tra, tuần tra kiểm soát và xử lý vi phạm TTATGT, trong năm 2021, các lực lượng chức năng trong đó lực lượng công an là nòng cốt đã tuần tra kiểm soát lực lượng cảnh sát giao thông toàn tỉnh đã phát hiện và lập biên bản 14.038 trường hợp vi phạm; tạm giữ 2.809 phương tiện; xử lý 14.485 trường hợp nộp Kho bạc Nhà nước hơn 8,5 tỷ đồng...

Nhờ triển khai đồng bộ các biện pháp với sự vào cuộc trách nhiệm, quyết liệt của các đơn vị thành viên Ban ATGT tỉnh Điện Biên, công tác bảo đảm an toàn giao thông của Điện Biên trong năm 2021 đạt nhiều kết quả nổi bật. Đặc biệt tai nạn giao thông giảm cả 3 tiêu chí so với năm 2020: số vụ, số người chết, số người bị thương. Về số vụ tai nạn giao thông xảy ra 30 vụ (giảm 11 vụ so với năm trước); số người chết giảm 1 và số người bị thương giảm 4 người (giảm 12,1% so với năm 2020). Đặc biệt trong năm Điện Biên không xảy ra vụ tai nạn giao thông đường thủy nào, trong khi địa phương có rất nhiều hệ thống sông suối, phương tiện giao thông đường thủy của người dân cũng rất nhiều. Nhờ kiểm soát tốt tình trạng vi phạm an toàn giao thông, hạn chế số vụ tai nạn và tổn thất do tai nạn giao thông, kết quả công tác bảo đảm TTATGT đã góp phần quan trọng giữ gìn ổn định địa bàn, nâng cao ý thức tuân thủ quy định giao thông trong nhân dân, đặc biệt là đồng bào dân tộc thiểu số ở Điện Biên.

Đặt mục tiêu giảm số vụ, số người chết và số người bị thương do TNGT so với năm 2021, Ban ATGT tỉnh Điện Biên chú trọng thực hiện các giải pháp tuyên truyền, phổ biến quy định pháp luật, hướng dẫn kỹ năng về bảo đảm TTATGT và phòng, chống dịch Covid-19 khi tham gia giao thông cho người dân theo chủ đề năm 2022 **"Xây dựng văn hóa giao thông an toàn gắn với kiểm soát hiệu quả dịch Covid-19"**; phối hợp giải quyết, khắc phục các sự cố, tai nạn giao thông; niêm yết đầy đủ các thông tin về phòng, chống dịch Covid-19 tại các đầu mối giao thông (bến xe, nhà

ga, sân bay, bến cảng...) trên các phương tiện vận tải công cộng. Thực hiện hiệu quả kế hoạch phối hợp với công an các huyện, thị xã, thành phố bảo đảm TTATGT, tại những tuyến đường nội thị; kịp thời nhắc nhở nhân dân chấp hành nghiêm các biện pháp phòng, chống dịch, nhất là các vùng đồng bào dân tộc thiểu số, vùng sâu, vùng xa, vùng có hoạt động tín ngưỡng thường xuyên tụ tập đông người; có phương án ứng phó kịp thời, hiệu quả khi phát sinh tình huống có người nhiễm Covid-19 tại các đầu mối giao thông và trên phương tiện vận tải công cộng.

008. THANH HÀ - BÙI THỊ HƯƠNG/ Hoạt động Hội Người cao tuổi các địa phương// Người cao tuổi.- Số 248.- Ngày 14/12/2021 - Tr.2

TỈNH ĐIỆN BIÊN: Các cấp Hội NCT thường xuyên đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động nguồn lực, chăm sóc sức khỏe cho NCT. Toàn tỉnh đã có trên 200 câu lạc bộ (CLB) NCT các loại hình khác nhau, thu hút trên 6.000 NCT tham gia, trong đó có 19 CLB Liên thế hệ tự giúp nhau.

Công tác phát huy vai trò NCT trong tham gia xây dựng hệ thống chính trị ở cơ sở được duy trì và giữ vững. Gần 3.000 NCT đang đảm nhận các chức danh Bí thư chi bộ, tổ trưởng dân phố, trưởng thôn bản, tổ trưởng tổ hòa giải, già làng, trưởng dòng họ và nhiều chức danh của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị, xã hội khác. NCT gương mẫu thực hiện nếp sống văn minh, gia đình văn hóa, xóa bỏ các hủ tục lạc hậu, mê tín dị đoan, đẩy mạnh phong trào toàn dân đoàn kết xây dựng gia đình văn hóa. Phối hợp với các lực lượng an ninh trong công tác bảo đảm an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội. NCT còn đầu tàu gương mẫu trong phát triển kinh tế, xóa đói giảm nghèo, tham gia bảo vệ môi trường và xây dựng nông thôn mới. Hiện vẫn còn trên 40% NCT đang tham gia lao động sản xuất, nhiều người làm chủ trang trại, chủ cơ sở sản xuất kinh doanh, dịch vụ; không chỉ tạo việc làm cho gia đình mà còn tạo nhiều công ăn việc làm cho cộng đồng.

Thời gian tới, NCT trong tỉnh tích cực tham gia xây dựng Đảng, chính quyền, phấn đấu thực hiện thắng lợi nghị quyết Đại hội Đảng các cấp, nghị quyết Đại hội XIII của Đảng; xây dựng chương trình hành động thực hiện nghị quyết Đại hội VI Hội NCT Việt Nam nhiệm kỳ 2021-2026; xây dựng tổ chức Hội vững mạnh; đổi mới phương pháp hoạt động, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động Hội NCT các cấp, nhất là Hội NCT cơ sở; tiếp tục xây dựng và nhân rộng mô hình CLB Liên thế hệ tự giúp nhau, có quỹ để giúp đỡ hội viên vốn đầu tư sản xuất, tăng thu nhập, giảm tỉ lệ nghèo trong hội viên NCT.

009. MK/ Điện Biên: Tặng áo ấm cho hơn 1.000 học sinh dân tộc thiểu số nghèo// Đại đoàn kết.- Số 359.- Ngày 25/12/2021 - Tr.5

Sáng 24/12, Hiệp Hội doanh nghiệp tỉnh Điện Biên cùng các doanh nghiệp thành viên đã trao tặng 1.143 áo ấm cho học sinh nghèo, hoàn cảnh khó khăn của Trường Mầm non Hoa Ban, Trường PTDTBT Tiểu học và THCS Tân Lập (xã Háng Lìa), Trường PTDTBT Tiểu học Chiềng Sơ (xã Chiềng Sơ). Trong đó, Hiệp hội Doanh nghiệp tỉnh tặng 383 áo ấm, Công ty TNHH Thương mại và Xây dựng số 6 tặng 360 áo ấm và Công ty TNHH Đầu tư và Xây dựng Vĩnh Phúc tặng 400 áo ấm.

Trong số học sinh được tặng áo ấm lần này, có gần 700 em là con em đồng bào dân tộc Mông, Lào, Thái là học sinh trường mầm non, tiểu học xã Háng Lìa; hơn 300 học sinh tiểu học là con em đồng bào dân tộc Xinh Mun, Lào, Mông xã Chiềng Sơ.

Được biết, tới đây Hiệp hội Doanh nghiệp tỉnh tiếp tục tổ chức kêu gọi nhiều chương trình để đồng hành cùng học sinh, đồng bào nghèo huyện Điện Biên Đông nói riêng và tỉnh Điện Biên nói chung.

010. T.Thứ/ Điện Biên: Sai sót trong quản lý, sử dụng ngân sách tại huyện Tủa Chùa// Pháp luật Việt Nam.- Số 336.- Ngày 2/12/2021- Tr. 14

Thông báo Kết luận thanh tra số 578/TB-TTr về công tác quản lý, sử dụng kinh phí ngân sách trên địa bàn huyện Tủa Chùa, mà Thanh tra tỉnh Điện Biên vừa ban hành, cho thấy trong công tác quản lý, điều hành ngân sách tại huyện Tủa Chùa còn một số khuyết điểm, hạn chế như: Xây dựng dự toán thu nội địa hằng năm từ nguồn thu thuế và phí chưa bảo đảm tăng bình quân tối thiểu, bố trí tỷ lệ dự phòng ngân sách chưa đảm bảo theo quy định, điều chỉnh dự toán đã giao cho các đơn vị còn chậm, giao dự toán ngân sách bổ sung hàng năm cho các đơn vị chưa kịp thời.

Ngoài ra, tỷ lệ giải ngân các nguồn kinh phí của các chương trình mục tiêu quốc gia và các chương trình mục tiêu, nhiệm vụ khác hàng năm đạt tỷ lệ còn thấp. Công tác xét duyệt, thẩm định quyết toán hàng năm của Phòng Tài chính – Kế hoạch với đơn vị dự toán chưa đầy đủ. Việc công khai quyết toán ngân sách huyện chưa chấp hành đầy đủ.

Với việc chấp hành chế độ, định mức, tiêu chuẩn trong chi tiêu thường xuyên tại một số đơn vị dự toán; còn có một số khoản chi chưa đúng quy định. Việc chi trả trợ cấp cho người cao tuổi, chi phụ cấp nhân viên thú y xã chưa đúng văn bản hướng dẫn.

Trong công tác quản lý các dự án đầu tư, trình tự thủ tục một số dự án chưa đảm bảo đầy đủ. Một số công trình hồ sơ dự toán do đơn vị tư vấn lập, một số hạng mục công việc chưa chính xác về khối lượng, định mức; song việc thẩm tra, thẩm định không phát hiện; dẫn đến phê duyệt sai, công tác nghiệm thu thanh toán chưa thật chặt chẽ dẫn đến thanh toán sai...

Với việc thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia và các chương trình mục tiêu, nhiệm vụ khác; đạt tỷ lệ giải ngân thấp. Ngoài nguyên nhân do nguồn vốn phân bổ chậm còn do công tác tổ chức triển khai thực hiện của huyện chưa kịp thời. Phòng Tài chính – Kế hoạch chưa kịp thời tham mưu, đề xuất thực hiện đầy đủ nhiệm vụ. Thủ trưởng và kế toán của một số đơn vị dự toán chưa kiểm soát chặt chẽ hồ sơ thanh toán, dẫn đến thanh toán sai một số khoản chi.

Cơ quan thanh tra nhận định, công tác lãnh đạo, chỉ đạo và kiểm tra giám sát của UBND huyện chưa sâu sát, chưa thường xuyên; dẫn tới chưa phát hiện và khắc phục kịp thời các tồn tại, hạn chế...

Những khuyết điểm, hạn chế nêu trên thuộc trách nhiệm của Chủ tịch huyện với trách nhiệm là người đứng đầu và tập thể lãnh đạo UBND huyện thời kỳ 2019-2020; trách nhiệm trực tiếp của thủ trưởng các phòng, ban chuyên môn của UBND huyện.

Trưởng phòng Tài chính – Kế hoạch chịu trách nhiệm trong tham mưu các nội dung chưa đúng quy định như điều chỉnh dự toán đã giao cho các đơn vị còn chậm; giao dự toán bổ sung hàng năm chưa kịp thời; thẩm tra, quyết toán các đơn vị dự toán chưa thường xuyên; công khai ngân sách huyện chưa đầy đủ.

Trưởng Phòng LĐ-TB&XH chịu trách nhiệm trong tham mưu chi trả trợ cấp cho người trên 80 tuổi không có lương hưu, trợ cấp BHXH hàng tháng, trợ cấp xã hội hàng tháng chưa đúng quy định.

Thủ trưởng và kế toán Văn phòng HĐND – UBND, Phòng Tài chính – Kế hoạch, GD&ĐT, Kinh tế – Hạ tầng, NN&PTNT, LĐ-TB&XH, Ban QLDA các công trình huyện phải chịu trách nhiệm trực tiếp về khoản tiền thanh toán sai quy định do đơn vị mình quản lý, làm chủ đầu tư...

Thanh tra tỉnh đã ban hành quyết định thu hồi số tiền sai phạm hơn 502 triệu đồng; kiến nghị UBND huyện tổ chức kiểm điểm, xem xét trách nhiệm tập thể, cá nhân liên quan.

011. T.THỨ/ Sai sót trong quản lý đầu tư xây dựng tại huyện Điện Biên// Pháp luật Việt Nam.- Số 340.- Ngày 6/12/2021- Tr.14

Thông báo kết luận số 554/TB-TTr của Thanh tra tỉnh Điện Biên về công tác quản lý, sử dụng kinh phí ngân sách và quản lý đầu tư xây dựng trên địa bàn huyện Điện Biên vừa ban hành; đã chỉ rõ một số khuyết điểm, hạn chế trong công tác quản lý, điều hành ngân sách tại huyện này trong năm 2019 và 2020.

Theo đó, việc xây dựng dự toán thu ngân sách trên địa bàn chưa đảm bảo tỷ lệ tăng thu hàng năm. Tính toán, xác định nhu cầu kinh phí cải cách tiền lương chưa chính xác. Chưa nộp trả ngân sách tỉnh các khoản chi đã hết nhiệm vụ chi. Tại một số đơn vị dự toán chưa chấp hành đúng quy định về chế độ, định mức, tiêu chuẩn trong chi tiêu thường xuyên dẫn đến chi thanh toán một số nội dung sai quy định.

Trong công tác quản lý dự án đầu tư, hồ sơ dự toán một số gói thầu chi phí còn tính sai khối lượng, áp sai đơn giá, định mức. Qua thanh tra phát hiện, một số công trình có chất lượng còn chưa đảm bảo như công trình sửa chữa nền, mặt đường và hệ thống thoát nước tuyến đường giao thông từ QL279 đi bản Hua Luống, xã Nà Tấu, một số vị trí mặt đường bê tông bị bong mặt tại gói thầu mặt đường từ km0-cọc38 đến km1+ 606,62m.

Công trình nâng cấp, mở mới tuyến đường vào trung tâm huyện Điện Biên, một số vị trí trên tuyến đường bị lún, nứt; công trình xây dựng cơ sở hạ tầng để đấu giá đất đối với các khu đất của trạm bảo vệ thực vật huyện, trạm thú y, cục thuế tỉnh tại huyện Điện Biên, một số vị trí vỉa hè, mặt đường bị lún cục bộ.

Cơ quan thanh tra nhận định, những tồn tại, khuyết điểm trên; trách nhiệm thuộc về Chủ tịch huyện và tập thể lãnh đạo UBND huyện các năm 2019 và 2020; Trưởng phòng Tài chính - Kế hoạch...

Thủ trưởng và kế toán các đơn vị Văn phòng HĐND-UBND huyện, Phòng Tài chính - Kế hoạch, GD&ĐT, Kinh tế - Hạ tầng, NN&PTNT, Ban QLDA các công

trình huyện, UBND xã Noong Hẹt, UBND xã Pom Lót chịu trách nhiệm trực tiếp về các sai phạm thuộc phạm vi trách nhiệm do đơn vị quản lý các nguồn kinh phí được giao. Thanh tra tỉnh đã ban hành quyết định thu hồi số tiền sai phạm hơn 1,5 tỷ đồng; kiến nghị Chủ tịch UBND huyện tổ chức họp kiểm điểm, xem xét trách nhiệm tập thể cá nhân liên quan khuyết điểm, vi phạm.

012. T.THỨ/ SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO ĐIỆN BIÊN: Thanh tra tỉnh chỉ ra nhiều vi phạm, tồn tại// Pháp luật Việt Nam.- Số 349.- Ngày 15/12/2021 - Tr.20

Thông báo kết luận của Thanh tra Điện Biên về thanh tra trách nhiệm người đứng đầu trong việc thực hiện các quy định của pháp luật về giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng; việc chấp hành pháp luật trong quản lý, sử dụng ngân sách thuộc thẩm quyền Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo.

Theo đó, Thông báo Kết luận thanh tra số 599/TB-KL Thanh tra tỉnh Điện Biên chỉ rõ, đối với công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo: việc xử lý đơn, thư còn nhầm lẫn giữa đơn khiếu nại, tố cáo với đơn kiến nghị, phản ánh. Ngoài ra, còn xác định sai thẩm quyền giải quyết. Xử lý đơn không đầy đủ thủ tục, tổng hợp báo cáo số liệu không chính xác.

Đối với công tác phòng, chống tham nhũng: việc xây dựng kế hoạch chuyển đổi vị trí công tác còn chung chung, chưa xác định cụ thể thời điểm thực hiện chuyển đổi, quyền, nghĩa vụ của người phải chuyển đổi vị trí công tác và biện pháp tổ chức thực hiện. Thời điểm chuyển đổi vị trí công tác một số trường hợp chưa đúng quy định về thời gian theo Nghị định số 59/2019/NĐ-CP...

Cũng theo kết luận thanh tra, việc phân bổ kinh phí cho các đơn vị trực thuộc còn có trường hợp chưa hợp lý, cụ thể: Bố trí kinh phí bổ sung cho một số trường trung học phổ thông dân tộc nội trú để chi trả chế độ tăng giờ cho giáo viên còn chậm. Việc lập dự toán một số chính sách an sinh xã hội chưa bám sát thực tế dẫn đến thực hiện không hết phải hủy dự toán. Công tác kiểm tra, xét duyệt quyết toán của Sở GD&ĐT đối với các đơn vị trực thuộc có nội dung còn chưa chặt chẽ.

Cùng với đó, việc chấp hành các quy định trong sử dụng ngân sách tại một số đơn vị có nội dung chi chưa đầy đủ, chưa đảm bảo thủ tục, còn trùng lặp, chưa đúng với định mức, chế độ, chính sách của Nhà nước và quy chế chi tiêu nội bộ của đơn vị. Kiểm soát chưa chặt chẽ công tác lập, thẩm tra, thẩm định dự toán công trình có một số hạng mục không chính xác dẫn đến tính sai khối lượng tại một số nội dung công việc thuộc các gói thầu nâng cấp, sửa chữa, xây mới các trường lớp học. Chất lượng một số hạng mục công trình chưa đảm bảo...

Thanh tra tỉnh Điện Biên xác định, những tồn tại, hạn chế trên trách nhiệm thuộc ông Nguyễn Văn Kiên - Giám đốc Sở GD&ĐT. Thủ trưởng các đơn vị trực thuộc và các cá nhân được giao thực hiện nhiệm vụ chịu trách nhiệm trực tiếp trong quá trình tham mưu tổ chức thực hiện, cụ thể: tồn tại hạn chế trong công tác tiếp dân, xử lý đơn thư khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh thuộc trách nhiệm của ông Triệu Đình Ven - Chánh Thanh tra Sở GD&ĐT tỉnh Điện Biên. Tồn tại hạn chế, khuyết điểm trong công tác chuyển đổi vị trí công tác đối với viên chức năm 2021 thuộc trách nhiệm của ông Vũ Xuân Cường - Trưởng phòng Tổ chức cán bộ.

Tồn tại khuyết điểm trong việc phân bổ, thẩm tra quyết toán thu, chi cho các đơn vị trực thuộc, tham mưu Giám đốc Sở trong quản lý, điều hành ngân sách, đầu tư xây dựng thuộc trách nhiệm của ông Trịnh Mạnh Cường - Trưởng phòng Kế hoạch - Tài chính, ông Vũ Duy Trường - kỹ sư xây dựng Phòng Kế hoạch - Tài chính.

Thủ trưởng các đơn vị trực thuộc chịu trách nhiệm đối với các tồn tại, hạn chế trong chỉ đạo, tổ chức thực hiện các nhiệm vụ, quy định về phòng, chống tham nhũng, xây dựng, ban hành các quy định chế độ, định mức và quản lý sử dụng ngân sách của đơn vị...

Theo đó, Thanh tra tỉnh Điện Biên kiến nghị Sở GD&ĐT chỉ đạo các đơn vị, cá nhân xây dựng kế hoạch, biện pháp khắc phục các tồn tại, khuyết điểm trong công tác quản lý, điều hành và sử dụng ngân sách, trong việc tiếp nhận xử lý đơn, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng... thu hồi nộp ngân sách nhà nước số tiền hơn 227 triệu đồng. Đồng thời tiến hành kiểm điểm, xem xét trách nhiệm của các tập thể, cá nhân liên quan đến những khuyết điểm, sai phạm.

013. Hà Linh/ Điện Biên: Dự án dừng, dân khóc rưng rưng vì... mắc số đỏ// Giáo dục và Thời đại.- Số 311.- Ngày 29/12/2021 - Tr.15

Sau hơn 15 năm “sống mòn” theo dự án “treo”, nay chính quyền cho dừng, trả lại đất, thì hàng chục hộ dân lại gặp phải vướng mắc liên quan đến số đỏ. Nhiều người chỉ biết khóc trước những éo le không phải do lỗi của mình.

Hơn 15 năm “sống mòn”

Năm 2005, khi nhận được thông tin tỉnh Điện Biên sẽ thu hồi đất để triển khai dự án Bến xe khách, gia đình bà Vũ Thị Liên, tổ 1, xã Thanh Minh (thành phố Điện Biên Phủ) đã sốt sắng chuẩn bị di dời. Thế nhưng, hơn 15 năm đằng đẵng bà Liên và gia đình phải “sống mòn” theo dự án “treo”.

Trong căn nhà cấp 4 chật hẹp, bà Liên than thở: “Vì thuộc quy hoạch làm dự án nên chúng tôi không được làm gì trên đất. Thỉnh thoảng họ lại đến kiểm tra, đo đạc nhưng rồi chẳng thấy triển khai. Chờ mãi hơn chục năm trời, tôi mù lòa đi rồi, chồng tôi cũng mất. Chỉ thương các con lấy vợ, lấy chồng mà không thể chia đất, chúng nó phải đi nơi khác thuê nhà để ở, làm ăn”.

Éo le hơn hoàn cảnh bà Liên, suốt những năm qua 8 mẹ con bà Hoàng Thị Hiên phải sống tạm bợ trong căn nhà vách đất, xiêu vẹo. Mong mỗi dự án từ khi mái tóc còn xanh, ngôi nhà còn vững chắc. Đến giờ đầu đã bạc trắng, ngôi nhà sập lên xuống tới 4 – 5 lần mà khát khao một cuộc sống an cư đúng nghĩa vẫn rất mơ hồ.

“Họ cứ bảo làm rồi chẳng thấy đâu. Đất của mình đấy mà hơn chục năm qua không làm được gì. Muốn bán vợ một phần đất để lấy tiền dựng lại nhà cho con mà không được. Cứ sống tạm bợ thế này hết đời tôi, rồi con tôi, khổ cực lắm!”, bà Hiên bật bạch.

Còn đối với gia đình bà Nguyễn Thị Dung, vì căn nhà nằm ở vị trí thấp nên mùa mưa năm nào cũng ngập lụt. Mỗi lần nhắc đến dự án bến xe là bà Dung lại bức xúc: “Cứ mưa xuống là nước khắp nơi lại tràn về ngập ngang nhà. Nhiều lần nửa đêm

phải chạy đi hô hào thanh niên trong xóm cứu giúp, di chuyển đồ lên cao. Khổ vậy nhưng chẳng biết kêu ai”.

Ông Nguyễn Văn Huynh, Tổ trưởng tổ dân phố 1 cho biết: Phố có hơn 90 hộ thuộc diện phải giải tỏa để phục vụ dự án này. Mặc dù hoàn toàn nhất trí với chủ trương của tỉnh, nhưng vì dự án “treo” quá lâu đã ảnh hưởng tiêu cực đến cuộc sống, sinh hoạt của nhiều gia đình ở đây.

Đất không thể bán, cũng không được phép sang nhượng, coi nới, nâng cấp, san nền... khiến nhiều gia đình lâm vào cảnh ở lại thì khổ, mà đi cũng không đành hoặc không đủ điều kiện để di chuyển.

“Có gia đình ở đến 3 – 4 thế hệ trong căn nhà chật hẹp. Cũng có nhiều gia đình phải bỏ nhà, bỏ cửa đi nơi khác thuê nhà để sinh sống, làm ăn. Ở đây gọi là phố, nhưng nhiều nhà bỏ không, cây cỏ mọc um tùm như đất hoang vậy”, ông Huynh nói.

Dự án dừng, dân khóc rưng rưng

Dự án Bến xe khách tại xã Thanh Minh có chủ trương từ năm 2005, song đến năm 2009 mới được UBND tỉnh chấp thuận tại Văn bản số 122/UBND-TH. Dự kiến có 22.120m² đất của người dân tổ 1 phải thu hồi để triển khai dự án, và 5.680m² đất phục vụ tái định cư cho các hộ dân thuộc diện đền bù và giải phóng mặt bằng.

Sau 11 năm “giậm chân tại chỗ” ở giai đoạn hoàn thiện hồ sơ đề xuất, ngày 29/4/2021, UBND tỉnh Điện Biên đã ban hành Quyết định số 630/QĐ-UBND, đồng loạt bãi bỏ 3 quyết định liên quan trước đó, cùng ban hành trong ngày 16/4/2009.

Cụ thể là các Quyết định số: 529/QĐ-UBND về việc thu hồi đất tại địa bàn xã Thanh Minh; 530/QĐ-UBND về việc giao đất cho UBND thành phố Điện Biên Phủ để xây dựng khu tái định cư tại địa bàn xã Thanh Minh và 531/QĐ-UBND về việc cho phép Công ty TNHH Thương mại và Xây dựng số 6 Điện Biên thuê đất để xây dựng bến xe khách tại xã Thanh Minh.

Ngay sau đó, UBND thành phố Điện Biên Phủ tiếp tục ban hành các quyết định bãi bỏ quyết định thu hồi đất làm bến xe đối với từng hộ dân tại tổ dân phố 1. Cũng như nhiều hộ dân khác, bà Bùi Thị Thắng nhận quyết định trong sự bất ngờ và ngỡ ngàng.

Để đảm bảo quyền lợi cho các con, bà tạm gác chuyện cũ, tập trung chia đất và tiến hành các thủ tục đăng ký làm Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất (sổ đỏ). Sau những khấp khởi và nhiều lần chạy tới, chạy lui, bà Thắng vẫn chưa thể hoàn thiện hồ sơ do phải đo đạc lại hiện trạng đất.

Mặt khác, do nhà ở mặt đường ven Quốc lộ 279 nên nghĩa vụ tài chính phải nộp cao hơn nhiều so với các hộ ở dãy 2, 3, khiến bà Thắng gặp khó. Không những vậy, theo bà Thắng cho biết thành phố chỉ đồng ý cho đăng ký làm 1 giấy chứng nhận, còn việc chia đất cho con thì phải tiến hành sau.

“Hiện nay, tôi rất mơ hồ trong việc thực hiện các quy trình, thủ tục để được cấp sổ đỏ. Chúng tôi cũng cần một lời giải thích của chính quyền, các phòng ban liên quan về các nội dung liên quan đến dự án, những thiệt thòi mà người dân phải chịu đựng trong hơn chục năm qua”, bà Thắng giải bày.

Theo ông Tô trưởng Nguyễn Văn Huỳnh thì vừa qua, người dân tổ 1 đã tiếp tục có kiến nghị lên Kỳ họp HĐND thành phố, bày tỏ mong muốn được xem xét, tạo điều kiện và có phương án nào đó chia sẻ, hỗ trợ người dân để hoàn tất sổ đỏ.

“Trăn trở chung của nhiều hộ dân tổ 1 hiện nay là mức phí để làm thủ tục cấp sổ đỏ quá cao, vượt quá khả năng tài chính. Nếu không vì vướng dự án, nhiều gia đình đã hoàn thiện sổ đỏ từ cách đây hàng chục năm, với mức phí thấp hơn. Phần trượt giá này không phải do lỗi chủ quan của người dân”, ông Huỳnh cho hay.

Chưa thể “an cư lạc nghiệp”

Theo chia sẻ của cán bộ địa chính xã Thanh Minh, đến cuối tháng 11, tổ dân phố 1 có khoảng 10 hộ đang triển khai đo đạc chỉnh lý bản đồ địa chính chính quy. Song chưa có hộ nào nộp đầy đủ 1 bộ hồ sơ về UBND xã. Nguyên nhân là do, các hộ đang phân vân về mức chênh lệch quá cao giữa bảng giá đất hiện tại và bảng giá trước khi có quyết định thu hồi đất, kéo theo mức thu phí sử dụng đất phải nộp chênh lệch cao.

Còn theo ông Nguyễn Đình Hiệp, Phó Trưởng phòng Tài nguyên và Môi trường thành phố Điện Biên Phủ thì hiện nay, các hộ dân này đủ điều kiện để được cấp sổ đỏ. Tuy nhiên, về luật không có quy định nào hỗ trợ công dân các khoản phí khi đăng ký cấp sổ đỏ. Công dân đăng ký tại thời điểm nào thì phải thực hiện nghĩa vụ tài chính (nếu có) theo quy định của pháp luật tại thời điểm đó.

“Nếu trước đây công dân đã tiến hành đo đạc bản đồ địa chính chính quy và ranh giới, mốc giới mà đến nay không có gì thay đổi thì kết quả đo đạc tiếp tục được sử dụng. Nhưng nếu có sự thay đổi thì phải tiến hành đo đạc chỉnh lý, còn trường hợp chưa đo thì phải tiến hành đo thì mới đủ điều kiện để cấp giấy chứng nhận”, ông Hiệp cho biết thêm.

Trao đổi về vấn đề này, ông Đỗ Trung Kiên, Phó Trưởng phòng Quản lý đô thị (thành phố Điện Biên Phủ) cho biết: Do dự án kéo dài và vướng mắc về hành lang pháp lý nên UBND tỉnh đã có Quyết định số 630/QĐ-UBND (dừng triển khai). Nhưng theo quy hoạch chung của thành phố đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050 thì khu vực tổ dân phố 1, xã Thanh Minh vẫn được quy hoạch để đầu tư xây dựng bến xe khách.

“Dự án bị dừng triển khai nhưng không đồng nghĩa quy hoạch của thành phố bị hủy bỏ. Vì thế, trong thời gian tới nếu có doanh nghiệp đề xuất đầu tư dự án bến xe tại khu vực này mà được UBND tỉnh chấp thuận thì dự án vẫn được triển khai bình thường”, ông Kiên cho hay.

Dự án dừng, nhưng quy hoạch vẫn còn. Tuy nhiên, không ai biết đến khi nào mới có nhà đầu tư “rót vốn” để dự án được tiếp tục triển khai. Chỉ có thực tế rõ ràng, là cho đến khi nào chưa cầm được tấm sổ đỏ trên tay thì hàng chục hộ dân nằm trong vùng quy hoạch vẫn chưa thể yên tâm để “an cư lạc nghiệp”.

014. Phạm Kiên/ Điện Biên có đường bay thẳng đầu tiên đến TP Hồ Chí Minh// Quân đội nhân dân.- Số 21789.- Ngày 4/12/2021- Tr.4

Ngày 3-12, chuyến bay số hiệu QH1592 khai thác bằng máy bay phản lực Embraer của Bamboo Airways đã hạ cánh xuống sân bay Điện Biên Phủ,(Điện

Biên), đánh dấu lần đầu tiên có một đường bay thẳng kết nối TP Hồ Chí Minh - Điện Biên. Đường bay thẳng của Bamboo Airways nối TP Hồ Chí Minh với Điện Biên có thời gian bay 2 giờ 20 phút, tần suất 5 chuyến/tuần. Hai khung giờ khởi hành dự kiến của hãng là 10 giờ 40 phút cất cánh từ TP Hồ Chí Minh và 13 giờ 30 phút cất cánh từ Điện Biên. Tần suất chung sẽ tăng dần tùy theo điều kiện thực tế và nhu cầu của hành khách.

Nhân dịp khai trương đường bay mới, Bamboo Airways tung ưu đãi bay thẳng TP Hồ Chí Minh - Điện Biên với giá từ 159.000 đồng. Đặc biệt hơn, từ nay đến hết ngày 8-12-2021, khi đặt vé theo đoàn từ 10 – 25 người, khách hàng sẽ được hưởng ngay ưu đãi giá vé chỉ từ 630.000 đồng/chặng (đã bao gồm toàn bộ thuế phí). Thời gian khởi hành áp dụng ưu đãi từ ngày 17-12-2021 đến hết 27-03-2022.

015. Diệt Thảo/ Sẽ khởi công Cảng hàng không Điện Biên trong tháng 1/2022// Pháp luật Việt Nam.- Số 349.- Ngày 15/12/2021 – Tr.12

Tỉnh Điện Biên và Tổng Công ty Cảng hàng không Việt Nam - CTCP(ACV) vừa thống nhất kế hoạch khởi công dự án Đầu tư xây dựng mở rộng Cảng hàng không Điện Biên trong tháng 1/2022.

Dự án Đầu tư xây dựng mở rộng Cảng hàng không Điện Biên là dự án nhóm B, công trình giao thông cấp I, với tổng mức đầu tư gần 1.500 tỷ đồng. Quy mô khu bay gồm: Đường cất, hạ cánh; đường lăn, sân đỗ máy bay và nhiều hạng mục phụ trợ khác. Quy mô hàng không dân dụng, cải tạo, mở rộng công suất khai thác nhà ga hành khách hiện hữu từ 300.000 hành khách/năm lên 500.000 hành khách/năm; cải tạo, xây dựng mới các công trình phụ trợ Khu hàng không dân dụng đảm bảo đồng bộ khai thác.

Tổng Công ty Cảng hàng không Việt Nam (ACV) cho biết, ngay sau khi nhận gần 150ha mặt bằng do UBND tỉnh Điện Biên bàn giao, chủ đầu tư đã khẩn trương thực hiện các phần việc. Mục tiêu đặt ra là đến tháng 8/2023 sẽ hoàn thành toàn bộ dự án, hướng tới chào mừng kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ vào tháng 5/2024. Ngay trong tháng 1/2022, dự án sẽ chính thức được khởi công.

Đến nay, tỉnh Điện Biên đã hoàn thành xây dựng hạ tầng các điểm tái định cư, đồng thời cơ bản hoàn thành công tác giải phóng mặt bằng thuộc trách nhiệm của địa phương. Để đảm bảo tiến độ, ông Nguyễn Văn Thắng, Bí thư Tỉnh ủy Điện Biên cũng đề nghị Tổng Công ty Cảng hàng không Việt Nam - CTCP sớm hoàn thiện các quy trình thủ tục của dự án trình Bộ Giao thông Vận tải; yêu cầu các sở, ngành, địa phương phối hợp chặt chẽ với ACV để hỗ trợ tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc về quy trình thủ tục, đẩy nhanh tiến độ dự án. Đồng thời khảo sát, hoàn thiện các thủ tục, cũng như đảm bảo đầy đủ vật liệu phục vụ thi công dự án...

016. TTXVN/ An vị Tượng thờ Đại tướng Võ Nguyên Giáp tại di tích Sở Chỉ huy Chiến dịch Điện Biên Phủ// Văn hóa.- Số 153.- Ngày 22/12/2021 - Tr.2

Ngày 21.12, UBND tỉnh, Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam tỉnh Điện Biên cùng nhân dân các dân tộc xã Mường Phăng (thành phố Điện Biên Phủ) tổ chức

trọng thể lễ rước, an vị Tượng thờ Đại tướng Võ Nguyên Giáp tại khu tưởng niệm thuộc di tích Sở Chỉ huy Chiến dịch Điện Biên Phủ.

Tượng thờ bán thân bằng đồng của Đại tướng Võ Nguyên Giáp có chiều cao 86cm, nặng khoảng 80kg được Sở VH-TTDL tỉnh Điện Biên đề nghị Cục Mỹ thuật, Nhiếp ảnh và Triển lãm và Hội Mỹ thuật Việt Nam giới thiệu mẫu tượng và xin ý kiến tham vấn của gia đình Đại tướng. Đây là mẫu tượng được làm lại với kích thước thu nhỏ dựa trên tượng đài Đại tướng tại công viên Đại tướng Võ Nguyên Giáp thuộc đảo Sơn Ca, huyện đảo Trường Sa, tỉnh Khánh Hòa tạc từ đá sa thạch nguyên khối do nhà điêu khắc Lê Đình Bảo thực hiện. Mẫu tượng được khắc họa dựa trên bức ảnh Đại tướng năm 59 tuổi, thời điểm minh mẫn và phong độ nhất.

Việc chọn khu di tích Sở Chỉ huy Chiến dịch Điện Biên Phủ là nơi an vị Tượng thờ Đại tướng Võ Nguyên Giáp có ý nghĩa rất quan trọng bởi nơi đây là nơi ghi đậm dấu ấn vị tướng của lòng dân, nơi vị Tổng Tư lệnh Quân đội Nhân dân Việt Nam đã đưa ra nhiều quyết sách quan trọng làm nên chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ vang dội năm châu, chấn động địa cầu. Đồng thời, cũng là một dấu ấn mới về văn hóa, thu hút khách du lịch tới thăm quan, đẩy mạnh phát triển kinh tế về du lịch cho địa phương trong thời gian tới.

017. Ngọc Diệp – Hạ Trang/ ĐIỆN BIÊN: Bảo tồn văn hóa dân tộc thiểu số gắn với phát triển kinh tế - xã hội// Giáo dục và thời đại.- Số 290.- Ngày 4/12/2021- Tr. 12

Điện Biên có 18/19 cộng đồng dân tộc thiểu số với những đặc trưng riêng về phong tục, tập quán, văn hóa. Đó là thế mạnh đặc thù mà địa phương này đang quan tâm đầu tư, bảo tồn. Qua đó, quảng bá thương hiệu du lịch, góp phần phát triển kinh tế - xã hội.

Cây nhà, lá vườn...

Trở lại bản Che Cẩn ở xã Mường Phăng, thành phố Điện Biên Phủ vào một ngày cuối thu, tôi đã không khỏi ngỡ ngàng bởi bức tranh về cuộc sống mới của bà con dân tộc Thái đen ở nơi này. Khác rất nhiều so với 5 năm trước, bên con đường bê tông vào bản hoa đua sắc thắm, hoa nở bốn mùa. Dưới sàn nhà, từng tốp các bà, các chị cười nói vui vẻ. Người dệt vải, người tỉ mẩn trang trí áo cốm, khăn piêu. Thấy tôi chăm chú nhìn tấm biển “homestay Mường Phăng” được trang trí đơn giản nhưng khá bản sắc treo trang trọng trước lối vào nhà văn hóa cộng đồng bản, bà Lò Thị Chung, Trưởng ban nữ công bản Che Cẩn vui vẻ cho biết: “Đề duy trì nguồn quỹ bản ổn định mà không gia đình nào phải đóng góp, chị em lại có thêm thu nhập, từ năm 2019 bản đã thống nhất giao ban nữ công quản lý nhà văn hóa.

Với trách nhiệm được giao, tôi đã mời chị em trong bản tham gia theo các nhóm tổ: Âm thực, thêu dệt, văn nghệ, phục vụ lưu trú tại nhà cộng đồng”.

Khi khách đến tham quan hoặc ở lại, thành viên các nhóm tổ sẽ theo phân công, ai vào việc đó từ khâu đón khách, đưa khách tham quan bản làng, trải nghiệm việc thường ngày cùng dân bản như là thả lưới đánh cá, chăn trâu, gặt lúa ngày mùa.

“Khi khách ở lại, chúng tôi sẽ mời khách thưởng thức các món ẩm thực đặc trưng dân tộc Thái đen. Những món này đều được từ chế biến từ nguyên liệu có

nguồn gốc... Che Cấn. Như thế, đơn giản nhưng cũng gần gũi, vì chúng tôi muốn mỗi du khách về đây đều cảm nhận tình cảm mộc mạc, chân thành của người Thái ở bản Che Cấn”, bà Chung nói thêm.

Cứ như thế, từ khi chính thức đi vào hoạt động đến nay, nhà văn hóa cộng đồng bản Che Cấn đã đón hàng trăm đoàn khách ở khắp các tỉnh, thành. Lúc chưa có dịch bệnh Covid, có nhiều đoàn khách nước ngoài đến ở cả tuần mà khi rời đi họ còn tiếc nuối...

Tuy nguồn thu chưa nhiều nhưng với mỗi người dân bản Che Cấn được tham gia tổ, nhóm, được tiếp đón du khách về bản Che Cấn thì bà con đều vui lắm vì họ luôn quan niệm rằng: “Khách về bản cũng như con ong, con chim về bản, đem về tiếng hát, hoa thơm...”!

Bảo tồn các giá trị truyền thống...

Ông Đoàn Văn Chì, Phó Giám đốc Sở VH,TT&DL Điện Biên cho biết: Che Cấn là bản Thái cổ được đầu tư bảo tồn từ nguồn kinh phí chương trình mục tiêu phát triển văn hóa, giai đoạn 2009 - 2013.

Trong nguồn kinh phí giao 10,3 tỷ đồng thực hiện bảo tồn bản Che Cấn, Sở VH,TT&DL Điện Biên đã làm mới một nhà văn hóa cộng đồng theo đúng kiểu nhà truyền thống của người Thái đen với sân lễ hội.

Nguồn kinh phí trên còn thực hiện bảo tồn 10 nhà truyền thống. Ngoài ra còn phục dựng bảo tồn các nghề truyền thống như: Dệt thổ cẩm, đan lát, nghề rèn, đúc; nghề mộc, chế tác nhạc cụ truyền thống, bảo tồn trang phục và hoa văn cổ...

Theo Sở VH,TT&DL Điện Biên, ngoài giá trị về tinh thần, giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc Thái đen đang có nguy cơ mai một, đồng hóa thì kết quả bảo tồn bản Thái cổ Che Cấn còn cho thấy hiệu quả khác biệt về kinh tế. Đời sống người dân cũng vì thế mà được nâng lên rõ rệt. Hiện nay, cả bản có 109 gia đình thì chỉ 2 gia đình còn khó khăn.

Từ việc quan tâm bảo tồn, phục dựng các nghề truyền thống, người dân bản Che Cấn đã hiểu thêm công lao mà bao thế hệ cha ông họ đã dày công sáng tạo. “Làm nghề, giữ nghề và sống nhờ nghề, rồi đây người dân bản Che Cấn sẽ có đời sống khá hơn nhờ nghề truyền thống trong xã hội hiện đại” - ông Quảng Văn Sơn, Trưởng bản Che Cấn tự hào nói.

Thành công với mô hình bảo tồn bản Thái cổ Che Cấn, mới đây Sở VH,TT&DL Điện Biên đã đề xuất với UBND tỉnh Điện Biên những ý tưởng mới. Đó là việc tiếp tục quan tâm, bố trí kinh phí bảo tồn 3 bản văn hóa truyền thống các dân tộc thiểu số, gồm: Bản truyền thống dân tộc Lào ở huyện Điện Biên và huyện Điện Biên Đông; bản truyền thống của dân tộc Mông ở huyện Tủa Chùa và bản truyền thống dân tộc Hà Nhì ở huyện biên giới Mường Nhé. Mục tiêu bảo tồn từ nay cho đến năm 2025.

Cùng với đó, Sở này cũng đề xuất hỗ trợ xây dựng 5 bản tiêu biểu thuộc các dân tộc: Thái (huyện Điện Biên và thành phố Điện Biên Phủ); Mông ở huyện Tủa Chùa; Khơ Mú tại huyện Tuần Giáo và Hà Nhì ở huyện Mường Nhé.

Ngoài nguồn kinh phí đầu tư từ tỉnh, Sở VH,TT&DL Điện Biên đã đề nghị các huyện, thị xã phải chủ động lựa chọn hỗ trợ các bản tiêu biểu, chủ động dành nguồn kinh phí hỗ trợ tập huấn, đào tạo nghề cho người dân các bản văn hóa.

Hướng tới khu vực biên giới...

Ông Lê Thành Đô, Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên khẳng định: Việc bảo tồn bản văn hóa truyền thống các dân tộc thiểu số ở Điện Biên là hết sức cần thiết, ý nghĩa để giữ gìn bản sắc văn hóa riêng từng dân tộc.

Theo ông Lê Thành Đô, đã rất nhiều năm, nhiều nhiệm kỳ, Điện Biên luôn xác định: Bảo tồn, phát triển văn hóa các dân tộc thiểu số là giải pháp quan trọng, toàn diện về chính trị, kinh tế. Bởi vậy, xuyên suốt trong Nghị quyết đại hội lần thứ XIII, XIV, Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Điện Biên đều đặt mục tiêu: Bảo tồn, phát huy giá trị bản sắc văn hóa các dân tộc để phát triển du lịch.

Tiến tới là mục tiêu xây dựng nông thôn mới, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho nhân dân, đồng bào các dân tộc tỉnh Điện Biên.

Thực hiện mục tiêu này, từ nay đến năm 2025, Điện Biên dự kiến sẽ bố trí trên 116 tỷ đồng để bảo tồn, phát triển văn hóa truyền thống các dân tộc. Trong đó, chú trọng địa bàn các dân tộc thiểu số tại khu vực biên giới.

Ngoài nội dung bảo tồn bản sắc văn hóa dân tộc thiểu số, hỗ trợ bản văn hóa tiêu biểu, tỉnh Điện Biên còn giao cho ngành văn hóa, chính quyền các huyện, thị xã, thành phố phải tiếp tục khảo sát, nghiên cứu lựa chọn bảo tồn di sản văn hóa các dân tộc Cống, Si La.

Ưu tiên những dân tộc chưa có di sản văn hóa được bảo tồn, như: Tày, Nùng, Phù Lá, Sán Chỉ. UBND tỉnh cũng yêu cầu các ngành, địa phương thường xuyên tổ chức truyền dạy dân ca, dân vũ, dân nhạc truyền thống dân tộc: Thái, Mông, Khơ Mú...

Một nhân tố quan trọng quyết định thành công nhiệm vụ bảo tồn, phát triển văn hóa các dân tộc thiểu số ở Điện Biên, chính là nguồn nhân lực. Đó là nguồn nhân lực tại mỗi thôn, bản bởi không ai khác mà chính người dân là chủ thể xuyên suốt quá trình bảo tồn.

018. NGÂN ANH/ Đề những giai điệu Xòe Thái mãi bay bổng trên các bản mừng Tây Bắc// Văn hóa.- Số 3659.- Ngày 17/12/2021- Tr. 8+9

Niềm vui của cộng đồng thực hành Nghệ thuật Xòe Thái ở 4 tỉnh Điện Biên, Lai Châu, Sơn La và Yên Bái có mặt tại đầu cầu Việt Nam như vỡ òa khi tại Paris (Pháp), Phiên họp Ủy ban Liên Chính phủ Công ước 2003 về bảo vệ di sản văn hóa phi vật thể lần thứ 16 của UNESCO thông báo đã chính thức ghi danh Nghệ thuật Xòe Thái của Việt Nam vào Danh sách Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại. 17h11 ngày 15.12 (giờ Việt Nam) đã ghi dấu mốc Xòe Thái trở thành di sản thế giới.

Điều đặc biệt là từ đầu cầu Paris, chứng kiến sự đón nhận trang trọng của Việt Nam, đại diện Ủy ban Liên Chính phủ Công ước 2003 của UNESCO về bảo vệ di sản

văn hóa phi vật thể đã chia sẻ với niềm vui của cộng đồng người Thái, khẳng định sự tự hào với thành tích của Việt Nam và ghi nhận hồ sơ Nghệ thuật Xòe Thái là một trong những hồ sơ được chuẩn bị tốt nhất.

Xòe Thái đáp ứng đủ 5 tiêu chí để ghi danh

Xòe là một loại hình vũ đạo của Việt Nam với những động tác biểu tượng cho các hoạt động của con người và được thực hành trong nghi lễ, văn hóa, đời sống, và công việc. Là biểu trưng cho khát vọng về sức khỏe và hòa hợp của cộng đồng, Xòe trở thành biểu tượng của lòng hiếu khách và như là một dấu ấn văn hóa quan trọng của người Thái ở Tây Bắc Việt Nam.

Theo Ủy ban Liên Chính phủ về bảo vệ di sản văn hóa phi vật thể, Hồ sơ đề cử di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Xòe Thái của Việt Nam đã đáp ứng đầy đủ 5 tiêu chí để ghi danh vào Danh sách di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại. Di sản Xòe Thái đi kèm cùng với âm nhạc của các nhạc cụ như tính tâu, kèn loa, khèn bè, trống, chiêng, chũm chọe, pí pặp, bẳng bu, mák hính. Cộng đồng người Thái cùng nhau gánh vác trách nhiệm và có vai trò khác nhau trong việc tổ chức thực hành Xòe. Xòe được chuyển giao từ thế hệ này sang thế hệ khác trong cộng đồng tới tất cả mọi người, với mọi lứa tuổi và giới tính khác nhau. Xòe Thái cởi mở cho tất cả mọi người không kể tuổi tác, giới tính, địa vị xã hội, nghề nghiệp và tộc người.

Ở cấp độ địa phương, sự ghi danh nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của Xòe Thái, cũng như về di sản văn hóa nói chung của cộng đồng. Sự ghi danh sẽ thúc đẩy trách nhiệm trao truyền di sản giữa các thế hệ và thực hành di sản trong đời sống đương đại. Ở cấp độ quốc gia, sự ghi danh nâng cao nhận thức về giá trị và tầm quan trọng của những truyền thống vũ đạo tương tự trong các vùng khác ở Việt Nam; tăng thêm niềm tự hào về bản sắc văn hóa và phát huy tinh thần đoàn kết giữa các dân tộc ở Việt Nam. Sự ghi danh khẳng định chính sách bảo vệ và tôn trọng các biểu đạt văn hóa. Ở cấp độ quốc tế, sự ghi danh nâng cao tầm nhìn về di sản văn hóa phi vật thể nói chung; tăng cường đối thoại giữa các đội văn nghệ và cộng đồng người Thái, đồng thời cũng góp phần làm cho nhiều biểu đạt sáng tạo văn hóa được chú trọng.

Bên cạnh đó, các biện pháp bảo vệ được cộng đồng người Thái tiến hành một cách sâu rộng tại bốn tỉnh. Các nghệ nhân truyền đạt tri thức về Xòe cho người học và nỗ lực khôi phục một số điệu Xòe. Chính phủ đã thông qua và sửa đổi, bổ sung Luật Di sản văn hóa, có cả một chương về bảo vệ di sản văn hóa phi vật thể. Chính phủ vinh danh các nghệ nhân và hỗ trợ về mặt tài chính, hợp tác tổ chức ngày hội văn hóa, hội diễn và hội thi. Nhiều biện pháp bảo vệ được đề xuất, bao gồm truyền dạy thông qua hệ thống giáo dục chính quy và không chính quy, nghiên cứu, kiểm kê và tư liệu hóa. Tất cả các biện pháp đều có sự hợp tác với các nghệ nhân và người thực hành. Những người đại diện cộng đồng cũng tham gia vào quá trình xây dựng hồ sơ ghi danh và nhận diện, đề xuất các biện pháp bảo vệ.

Theo Ủy ban Liên Chính phủ, hồ sơ đề cử thể hiện sự tham gia rộng rãi của cộng đồng trong nghiên cứu, tư liệu hóa và kiểm kê. Quá trình làm hồ sơ có sự tham gia của các cơ quan nhà nước, đặc biệt là các Sở VH-TT-DL, kết hợp với đại diện của các đội văn nghệ ở các làng bản, huyện, thị trấn trong bốn tỉnh. Bản cam kết đồng thuận của cộng đồng được triển khai rộng rãi, phản ánh sự tham gia đồng đẳng của các cộng đồng, nhóm người và cá nhân liên quan.

Những thành tố khác nhau của di sản Xòe được đưa vào trong Danh mục kiểm kê quốc gia vào những năm 2014 và 2016. Di sản được đưa vào Danh mục kiểm kê của Ngân hàng dữ liệu của Viện VHNT quốc gia Việt Nam vào năm 2016. Ngân hàng dữ liệu được cập nhật hàng năm dựa vào những số liệu của các dự án di sản văn hóa phi vật thể trong Chương trình mục tiêu quốc gia với sự tham gia của cộng đồng địa phương.

Thay mặt Bộ VHTTDL và cộng đồng thực hành Nghệ thuật Xòe Thái, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương và Bí thư Tỉnh ủy Yên Bái Đỗ Đức Duy, đại diện cộng đồng và chính quyền các cấp đã phát biểu đáp từ và cam kết thực hiện các biện pháp cần thiết nhằm bảo vệ các giá trị của Nghệ thuật Xòe Thái sau khi được ghi danh.

Lan tỏa tình yêu di sản

Một chương trình đặc biệt chào mừng sự kiện Nghệ thuật Xòe Thái được UNESCO ghi danh đã được Bộ VHTTDL tổ chức trang trọng và ấm áp. Những sắc màu, thanh âm của Xòe Thái cùng hình ảnh cờ đỏ sao vàng tràn ngập, khiến cho không gian tại đầu cầu Việt Nam trở nên rạng rỡ.

Chia sẻ sự xúc động, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương cho rằng, việc ghi danh là cơ hội để Xòe ở các bản Mường Tây Bắc được mọi người trên khắp Việt Nam và quốc tế biết đến; nâng cao sự tôn trọng đối với sự sáng tạo của nhân loại trong việc thể hiện niềm khát vọng chung của con người về một cuộc sống bình an, vui vẻ, hạnh phúc. “Để bảo vệ và phát huy giá trị của di sản văn hóa trong bối cảnh hiện nay, việc cần làm là triển khai các hoạt động kiểm kê, tư liệu hóa, nhận diện giá trị, hiện trạng của di sản, tổ chức truyền dạy cho thế hệ trẻ, vinh danh nghệ nhân, nâng cao nhận thức của cộng đồng chủ thể nói riêng và xã hội nói chung về giá trị của di sản...”, Thứ trưởng nhấn mạnh.

Bí thư Tỉnh ủy Yên Bái Đỗ Đức Duy đại diện các cộng đồng thực hành di sản Nghệ thuật Xòe Thái cho biết, sau sự kiện này, Yên Bái sẽ chủ động cùng các tỉnh Sơn La, Điện Biên và Lai Châu phối hợp đề xuất tổ chức Lễ đón nhận Bằng ghi danh Nghệ thuật Xòe Thái vào Danh sách di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại trong năm 2022; thực hiện chương trình hành động như đã cam kết trong Hồ sơ khoa học đệ trình UNESCO; đồng thời đề xuất Bộ VHTTDL tham mưu Thủ tướng Chính phủ ban hành các đề án, chương trình, kế hoạch cụ thể để tiếp tục bảo vệ và phát huy giá trị Nghệ thuật Xòe Thái.

Sân khấu của chương trình rộn ràng những giai điệu, thanh âm của Xòe Thái. NNƯT Lò Văn Biền (Thị xã Nghĩa Lộ, tỉnh Yên Bái), người đã dành gần trọn cuộc đời cho văn hóa Thái và nghệ thuật Xòe Thái bày tỏ những cảm xúc đặc biệt khi ở tuổi 89, ông cùng cộng đồng người Thái ở bốn địa phương được chứng kiến giây phút thiêng liêng nhất: Xòe Thái được vinh danh. “Tôi đã tưởng mình không chờ được đến khi Xòe được vinh danh, nhưng rất may là tôi đã chờ được”, nghệ nhân xúc động. Ông cho biết sẽ tiếp tục bảo vệ di sản nghệ thuật xòe Thái, tiếp tục quảng bá, truyền dạy cho lớp trẻ niềm đam mê, tình yêu di sản. Để những giai điệu xòe Thái mãi mãi bay bổng và lan tỏa, xứng danh là di sản văn hóa đại diện nhân loại.

“Không xòe không vui. Xòe là hồn cốt, là bản sắc của người Thái”, đến từ Sơn La, NNƯT Lò Văn Lả (81 tuổi) rạng rỡ niềm vui. Ông nói, đón nhận tin vui của Xòe Thái chắc chắn sẽ khiến cho cả cộng đồng dân tộc Thái hân hoan xòe đón cả ngày lẫn đêm không nghỉ. Trên khắp các bản mường vùng người Thái chắc chắn sẽ kéo dài những giai điệu, thanh âm của rừng núi, của trái tim cộng đồng dân tộc Thái.

Nghệ nhân Lò Thị Thín ở bản Chậu Cọ (Phường Chiềng Cơi, TP Sơn La) cũng chia sẻ niềm hạnh phúc khi những điệu xòe chị gắn bó từ thơ bé nay đã được thế giới ghi danh. “Cộng đồng người Thái đón nhận tin vui này với niềm tự hào khôn tả. Chúng tôi tự hào là người con dân tộc Thái. Di sản Nghệ thuật Xòe Thái sau khi được UNESCO ghi danh chắc chắn sẽ được từng bản làng, từng người con dân tộc Thái tiếp tục gìn giữ và phát huy giá trị, bằng những việc làm thiết thực nhất...”.

“ Không xòe không vui. Xòe là hồn cốt, là bản sắc của người Thái.”

(NNƯT LÒ VĂN LẢ, 81 tuổi, Sơn La)

019. Khai mạc Ngày hội Văn hóa dân tộc H’Mông lần thứ 3// Nhân dân.- Số 24166.- Ngày 25/12/2021 - Tr.5

Tối 24/12, tại thành phố Lai Châu, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch phối hợp UBND tỉnh Lai Châu khai mạc Ngày hội Văn hóa dân tộc H’Mông toàn quốc lần thứ 3 năm 2021 với chủ đề “Bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa dân tộc H’Mông-Bình đẳng, đoàn kết, hội nhập và phát triển”.

Dự lễ khai mạc có các đồng chí: Đỗ Văn Chiến, Bí thư Trung ương Đảng, Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam; Bùi Thị Minh Hoài, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng Ban Dân vận Trung ương; Võ Thị Ánh Xuân, Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch nước và đông đảo nhân dân và du khách.

Ngày hội Văn hóa dân tộc H’Mông toàn quốc lần thứ 3 thu hút sự tham gia của gần 3.000 khách mời, nghệ nhân, nghệ sĩ, diễn viên, vận động viên quần chúng, đồng bào dân tộc H’Mông đến từ 11 tỉnh gồm: Lai Châu, Lào Cai, Hà Giang, Yên Bái, Tuyên Quang, Cao Bằng, Bắc Kạn, Lạng Sơn, Điện Biên, Đắk Lắk, Thanh Hóa và sự tham gia phối hợp tổ chức của các cơ quan, ban, ngành Trung ương.

Ngày hội Văn hóa dân tộc H’Mông toàn quốc lần thứ 3 gồm hai phần: phần lễ và phần hội. Trong đó, phần hội với nhiều hoạt động văn hóa, thể thao và du lịch đặc sắc như: Liên hoan văn nghệ quần chúng gồm các tiết mục dân ca, dân vũ, dân nhạc đặc trưng của dân tộc H’Mông; trình diễn trang phục dân tộc H’Mông; trình diễn, giới thiệu trích đoạn lễ hội, nghi thức sinh hoạt văn hóa và các trò chơi dân gian của dân tộc H’Mông; thi giã bánh giầy, các trò chơi dân gian truyền thống...

Trong khuôn khổ Ngày hội, tỉnh Lai Châu còn tổ chức nhiều hoạt động như khảo sát du lịch cộng đồng, du lịch sinh thái tại tỉnh Lai Châu; tọa đàm “Đánh giá các sản phẩm du lịch của Lai Châu và trao đổi kinh nghiệm, đề xuất giải pháp tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, cải thiện môi trường du lịch, thu hút các doanh nghiệp lĩnh vực đưa khách đến Lai Châu...

Phát biểu tại Ngày hội, đồng chí Đỗ Văn Chiến ghi nhận, đánh giá cao Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Lai Châu và các nghệ sĩ, nghệ nhân của 11 tỉnh trong cả

nước đã khắc phục khó khăn, hội tụ về tham gia Ngày hội. Đồng chí đề nghị các cấp ủy đảng, chính quyền, đồng bào các dân tộc nói chung và dân tộc H'Mông nói riêng coi việc giữ gìn bảo tồn phát huy bản sắc văn hóa dân tộc là yếu tố tự thân, mình giữ cho mình, Nhà nước và xã hội hỗ trợ chứ không thể làm thay được. Vì đồng bào vừa là chủ thể sáng tạo ra các loại hình nghệ thuật dân gian đặc sắc của dân tộc mình, vừa là người thụ hưởng; văn hóa có tính cộng đồng nên đồng bào các dân tộc phải cùng nhau giữ gìn thì mới có kết quả tốt. Mặt khác, các địa phương, đồng bào quán triệt sâu sắc thực hiện hiệu quả hơn nữa Nghị quyết 128 của Chính phủ về ban hành quy định tạm thời thích ứng an toàn, linh hoạt, kiểm soát hiệu quả dịch Covid-19 và thực hiện tốt công tác an sinh xã hội nhất là dịp Tết Nguyên đán sắp tới.

Sáng cùng ngày, Phó Chủ tịch nước Võ Thị Ánh Xuân đến thăm tặng quà nhân dân các dân tộc xã biên giới Đào San, huyện Phong Thổ.

Ngày hội Văn hóa dân tộc H'Mông toàn quốc lần thứ 3 năm 2021 sẽ diễn ra đến hết ngày 26/12 tại thành phố Lai Châu, các huyện Tam Đường và Phong Thổ, tỉnh Lai Châu.

020. GS, TS TỪ THỊ LOAN/ Bảo tồn, phát huy nghệ thuật Xòe Thái// Nhân dân.- Số 24166.- Ngày 25/12/2021 - Tr.1+3

Từ bao đời nay, Xòe Thái gắn bó mật thiết với phong tục, tập quán, tín ngưỡng, lễ hội cũng như những sinh hoạt văn nghệ của người Thái vùng Tây Bắc. Xòe trở thành sợi dây kết nối cộng đồng, thể hiện bản sắc tộc người và là cơ sở để sáng tạo thêm những giá trị văn hóa mới. Mới đây nhất, ngày 15/12, nghệ thuật Xòe Thái đã được UNESCO ghi danh vào danh sách Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại, khẳng định sự ghi nhận đối với những giá trị văn hóa Việt Nam.

“Xòe Thái” với ý nghĩa là “múa Thái” được các cộng đồng người Thái gọi theo nhiều cách khác nhau: Xe, Xé, Xék, Xòe, Múa Xòe, Múa Then, Mố... Chủ thể thực hành Xòe Thái gồm cả người Thái Đen và Thái Trắng, tập trung đông nhất ở các tỉnh Yên Bái, Lai Châu, Điện Biên, Sơn La. Một số địa danh được coi là trung tâm của Xòe Thái là Mường Lò (Yên Bái), Mường So, Phong Thổ (Lai Châu), Mường Lay, Mường Thanh (Điện Biên), Thuận Châu (Sơn La). Xòe Thái cũng có rải rác ở các tỉnh Hòa Bình, Thanh Hóa, Nghệ An, tuy nhiên không phải là hiện tượng phổ biến.

Khi truy tìm về nguồn gốc của Xòe Thái, nhiều người Thái hiện nay cũng không biết các điệu Xòe cổ có từ bao giờ. Họ chỉ biết rằng từ đời ông bà, tổ tiên đã có Xòe và Xòe cứ thế trao truyền một cách tự nhiên qua các thế hệ. Xòe được thực hành trong nhiều không gian và thời gian khác nhau, trong các lễ hội của cộng đồng như: Xên mừng, Xên bản (lễ cúng mừng, cúng bản), Xên Lầu Nó (lễ cúng rượu măng), Hết Chá (lễ tạ ơn), Kin Pang Then (lễ cúng của các thầy Then), các lễ hội cầu mưa, xuống đồng, các nghi lễ trong phạm vi gia đình như lễ cúng tổ tiên, lễ tang ma, nghi thức cúng vía "tám khuôn", lễ cúng ruộng "tám té na", cúng vía trâu "tám khuôn quai" hay trong những tiệc vui như đám cưới, lễ mừng nhà mới, mừng sinh nhật... Hiện nay, Xòe Thái rất phát triển trong các cuộc vui, liên hoan văn nghệ của cộng

đồng, trong các sự kiện văn hóa, thể thao, du lịch, các lễ hội mới như lễ hội Hoa ban, các Tuần văn hóa, Ngày hội văn hóa các dân tộc Tây Bắc. Nổi tiếng nhất phải nhắc đến là Hội Xòe Phong Thổ (Lai Châu), Hội Xòe Mường Lò (Yên Bái). Xòe đã trở thành món ăn tinh thần không thể thiếu trong đời sống cộng đồng của người Thái vùng Tây Bắc Việt Nam.

Nhiều người dân cho rằng có tới 36 điệu Xòe, trong đó có sáu điệu Xòe cổ là: Nâng khăn mời rượu, Bỏ bốn, Bước tiến lùi, Tung khăn, Vòng tròn vỗ tay, Năm tay vòng tròn. Các nhà nghiên cứu thì quy về ba hình thức chính: Xòe tín ngưỡng, Xòe biểu diễn, Xòe giải trí (hay Xòe vòng, Xòe tập thể). Xòe nghi lễ thường diễn ra trong các lễ hội bản, mừng, gắn với những nghi thức cúng lễ do các thầy cúng (thầy Tào, Mo, Phứt, Then) thực hiện và những phụ lễ tham gia là những người "có căn số" do thầy cúng lựa chọn "xòe" theo những bài bản nghi thức đã định như: múa dâng lễ, múa cầu vong, múa tạ ơn, múa chào mời hồn vía, múa cảm ơn thiên binh cứu mệnh... Các động tác Xòe là sự mô phỏng các hành động mang tính cách điệu, hỗ trợ cho sự giao tiếp của thầy cúng với thần linh. Xòe biểu diễn đáp ứng nhu cầu thưởng thức văn hóa, văn nghệ của người dân, thường do một nhóm nhỏ biểu diễn, còn số đông là khán giả đứng xem, mang tính chất "chuyên môn hóa", tính trình diễn sâu khấu cao. Xòe biểu diễn thường kết hợp với các đạo cụ và được gọi theo tên đạo cụ như: Xòe khăn, Xòe nón, Xòe quạt, Xòe sạp, Xòe nhạc, Xòe gậy, Xòe chai... Xòe giải trí (Xòe vòng) là loại Xòe tập thể không có người biểu diễn và người xem, mà tất cả đều tham gia không phân biệt nam nữ, trẻ già, trên dưới. Các vòng tròn có thể mở rộng, nối dài, liêt kết nhiều vòng Xòe một cách linh hoạt. Những cuộc Xòe như vậy thường được tổ chức trong phần kết thúc các cuộc vui, sự kiện, lễ hội hay các hình thức sinh hoạt thường nhật như ngày lễ, sinh nhật, tân gia, cưới xin...

Xòe Thái có nhiều giá trị lịch sử, văn hóa, nghệ thuật và tâm linh đặc sắc. Trước hết, Xòe Thái thể hiện rõ nét bản sắc văn hóa của tộc người Thái, từ những điệu múa, âm nhạc, lời hát đến trang phục, nhạc cụ và các biểu đạt văn hóa đi kèm. Các điệu Xòe tôn lên chiếc áo cóm lấp lánh hàng khuy bạc, bộ váy nhung thướt tha bó sát đường cong mềm mại của các cô gái Thái. Nhạc cụ đệm cho Xòe khá phong phú bao gồm: Trống lớn, trống nhỏ, cồng, chiêng, đàn tính, quả nhạc, kèn loa, khèn bè, chũm chọe, thanh la, mõ (tảng bẳng),... Đặc biệt, người Thái có các loại nhạc cụ dân tộc độc đáo là khèn bè và 7 loại pí (sáo) như "pí tót" là sáo chỉ có một lỗ, "pí pặp" là sáo của tình yêu dùng để gọi nhau tâm tình, "pí rạ" dùng ống rạ để thổi... Một số nhạc cụ như trống, cồng chiêng, tính tẩu, quả nhạc tuy cũng có ở các dân tộc khác, nhưng khi kết hợp với các nhạc cụ Thái và lời ca Thái chúng toát lên một âm điệu đặc trưng riêng của âm nhạc Xòe. Những điệu múa mềm mại, uyển chuyển cộng hưởng với âm nhạc rộn ràng, trang phục nhiều màu sắc, không gian mang đậm bản sắc của các bản người Thái khiến sinh hoạt Xòe trở thành một hiện tượng chính thể nguyên hợp rất sinh động, hấp dẫn. Trong sinh hoạt Xòe cũng thể hiện rõ những ứng xử văn hóa, lòng hiếu khách, cởi mở của người dân Thái.

Xòe Thái còn góp phần đáp ứng các nhu cầu tâm linh của người dân trong việc chữa bệnh, cầu an, thể hiện lòng tri ân đối với các đấng thần linh ban cho cuộc sống no đủ, bình yên, mưa thuận gió hòa, mùa màng bội thu, tránh bệnh tật, tai ách, cân bằng tâm lý trong cuộc sống.

Trong đời sống đương đại, Xòe Thái có ý nghĩa quan trọng trong việc đáp ứng nhu cầu thưởng thức văn hóa, văn nghệ, vui chơi, giải trí của người dân sau những ngày lao động vất vả, giúp nâng cao đời sống tinh thần của họ.

Hiện nay, sinh hoạt Xòe Thái trở thành nhịp cầu gắn kết, củng cố tình đoàn kết cộng đồng. Mọi người không phân biệt lứa tuổi, giới tính, nghề nghiệp, địa vị xã hội, thành phần dân tộc hay niềm tin tôn giáo đều có thể tham gia Xòe. Quần chúng nhân dân Xòe với cán bộ lãnh đạo, người miền xuôi Xòe với người miền ngược, người dân tộc Thái Xòe cùng các dân tộc khác. Tất cả hòa chung niềm vui trong những vòng Xòe "nổi vòng tay lớn". Trong bầu không khí vui vẻ, cộng cảm, mọi người trở nên gần gũi, thân thiện với nhau hơn. Xòe Thái còn là nơi khởi nguồn cho tình yêu đôi lứa. Nhiều đôi trai gái có cơ hội làm quen, giao lưu, kết bạn và tiến tới hôn nhân sau các cuộc Xòe. Có thể thấy, Xòe Thái đóng vai trò quan trọng trong đời sống cộng đồng, như nội dung câu hát: "Không Xòe không tốt lúa/ Không Xòe thóc cạn bờ/ Không Xòe hoa sẽ tàn héo/ Không Xòe trai gái không thành đôi".

Di sản Xòe còn góp phần tạo công ăn việc làm, phát triển kinh tế cho người dân địa phương trong khai thác du lịch (du lịch văn hóa, du lịch cộng đồng, du lịch lễ hội).

Xòe Thái một mặt làm đa dạng hóa các điệu múa Thái, làm giàu cho nghệ thuật múa dân gian Thái, mặt khác làm cho múa Thái khác với các tộc người khác. Xòe Thái cũng góp phần khơi dậy niềm tự hào trong các chủ thể di sản, khuyến khích các cộng đồng người Thái tiếp tục có ý thức hơn trong việc bảo vệ di sản cũng như duy trì những biểu đạt về bản sắc tộc người. Xòe Thái chính là nguồn tư liệu sinh động giúp cho việc nghiên cứu lịch sử, văn hóa, xã hội, phong tục, tập quán của cộng đồng người Thái vùng Tây Bắc. Đến nay, Xòe Thái đã trở thành một biểu tượng của văn hóa Thái, đi vào văn chương, thi ca, nhạc họa, phim ảnh..., trở thành niềm tự hào về truyền thống văn hóa của người dân địa phương.

Tuy nhiên, dù đã có những kết quả khả quan trong hoạt động bảo tồn và phát huy nghệ thuật Xòe Thái, di sản này vẫn đang đứng trước một số khó khăn, thách thức. Trước hết, đó là phần lớn địa phương còn hạn chế trong công tác nghiên cứu, sưu tầm, tư liệu hóa tài liệu, văn bản, các khía cạnh văn hóa, tín ngưỡng liên quan, trong khi các nhà nghiên cứu, thầy cúng biết chữ Thái, nhất là chữ Thái cổ đang ngày càng hiếm dần. Môi trường diễn xướng của Xòe Thái cũng đang có sự thay đổi lớn về không gian diễn xướng, thời gian sinh hoạt cũng như trong đạo cụ, trang phục, nhạc cụ, các động tác múa... Vấn đề giữ gìn bản sắc văn hóa tộc người nhiều khi biến thành sự "tạo dựng bản sắc", "sáng tạo truyền thống". Bên cạnh đó, vùng núi Tây Bắc còn nhiều khó khăn về kinh tế, giao thông, hạ tầng cơ sở, nhất là ở các xã vùng sâu, vùng xa. Các nghệ nhân am hiểu và tâm huyết với di sản chưa được quan tâm đúng mức cả về vật chất lẫn tinh thần. Việc chuyển giao, trao truyền di sản, nhất là Xòe nghi lễ, Xòe cổ vì thế mà bị ảnh hưởng. Công tác tuyên truyền, quảng bá, giáo dục về di sản còn nhiều hạn chế. Sinh hoạt Xòe Thái chủ yếu phát triển tập trung ở các khu đô thị, thị tứ gắn với khai thác du lịch, phục vụ các nhiệm vụ chính trị, chưa tạo thành phong trào sâu rộng trong cộng đồng, chưa được chú ý giáo dục trong các nhà trường.

Nghệ thuật Xòe Thái cũng đang đối diện với nguy cơ lai tạp, biến dạng, bóp méo bản chất. Xu hướng "hoành tráng hóa", "sân khấu hóa", lai tạp hóa di sản ngày

càng thấy rõ. Nếu theo dõi Xòe Thái qua các năm gần đây, có thể thấy, ở một số địa phương, càng về sau số người tham gia các "vòng đại Xòe" càng "ấn tượng", từ 1.500 người lên đến 3.000-5.000 người với mục đích xác lập các kỷ lục Guinness. Đây là những xu hướng mà UNESCO không hề khuyến khích bởi nó không hề đúng với chức năng, ý nghĩa ban đầu của di sản.

Do vậy, để bảo tồn và phát huy đúng cách giá trị của di sản, chúng ta cần nghiêm túc thực hiện những cam kết với UNESCO khi đệ trình hồ sơ ghi danh và cần xây dựng Chương trình hành động phù hợp, kịp thời nhằm bảo vệ di sản hậu vinh danh.

021. T.LINH/ Bảo tàng Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ - điểm du lịch của tỉnh Điện Biên// Đại đoàn kết.- Số 363.- Ngày 29/12/2021 - Tr.9

UBND tỉnh Điện Biên đã ban hành Quyết định số 3269 công nhận Bảo tàng Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ là điểm du lịch của tỉnh Điện Biên.

Bảo tàng Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ tọa lạc tại quốc lộ 279, tổ dân phố 1, phường Mường Thanh, thành phố Điện Biên Phủ, tỉnh Điện Biên. Được khởi công xây dựng từ tháng 10/2012 trên diện tích 22.000m² và chính thức mở cửa đón khách tham quan nhân dịp kỷ niệm 60 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ (năm 2014). Đây là công trình văn hóa trọng điểm có quy mô, hoành tráng và hiện đại nhất tỉnh Điện Biên hiện nay. Công trình có ý nghĩa vô cùng quan trọng về lịch sử, văn hóa cũng như kiến trúc và phần nội dung trưng bày, đảm bảo các yêu cầu về chất lượng, kỹ thuật, xứng tầm với chiến thắng “lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu.

Bảo tàng Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ trở thành điểm du lịch của tỉnh hứa hẹn sẽ thu hút được sự quan tâm của đông đảo du khách trong và ngoài nước, từ đó góp phần quảng bá hình ảnh “Du lịch Điện Biên” đến với mọi miền của Tổ quốc cũng như thế giới.

022. Thùỵ Ngân/ Đặc sắc Lễ hội hoa ban và Cuộc thi Người đẹp hoa ban Điện Biên năm 2022// Quân đội nhân dân.- Số 21815.- Ngày 30/12/2021 - Tr.6

Lễ hội Hoa Ban là sự kiện văn hóa đặc sắc, mang tính thương hiệu du lịch của tỉnh Điện Biên. Được tổ chức vào trung tuần tháng 3 hằng năm, lần đầu tiên vào năm 2014, đến nay Lễ hội Hoa Ban Điện Biên đã thực sự trở thành điểm nhấn quan trọng, thu hút sự quan tâm của đông đảo du khách trong nước và quốc tế, góp phần xây dựng và quảng bá thành công thương hiệu du lịch tỉnh Điện Biên.

Lễ hội Hoa Ban và Cuộc thi Người đẹp Hoa Ban Điện Biên năm 2022 bao gồm các hoạt động chính:

1. Khai mạc Lễ hội Hoa Ban năm 2022 với chương trình nghệ thuật đặc sắc và màn bắn pháo hoa rực rỡ. Chương trình dự kiến được truyền hình trực tiếp trên kênh VTV Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Phát thanh - Truyền hình tỉnh Điện Biên và được tiếp trên kênh sóng của Đài Truyền hình một số tỉnh, thành phố trong cả nước.

2. Cuộc thi ảnh “Check in Điện Biên”.

3. Diễu hành văn hóa đường phố: Chủ đề “Đêm hội Hoa Ban”.

4. Hoạt động giao lưu, thi đấu thể thao: Tó mák lẹ, tung còn, tù lu, bắn nỏ, giã bánh giầy, đẩy gậy, đẩy xe đạp thò; bịt mắt đập niêu, đu quay, gánh nước qua cầu...

5. Không gian văn hóa vùng cao: Trưng bày, giới thiệu ẩm thực truyền thống; không gian phiên chợ vùng cao. Các sản phẩm nông nghiệp đặc trưng, văn hóa truyền thống các dân tộc. Quảng bá các sản phẩm văn hóa, du lịch; chương trình văn nghệ, và các hoạt động cộng đồng của đồng bào các dân tộc Điện Biên.

6. Cuộc thi Người đẹp Hoa Ban năm 2022 nhằm tìm kiếm người đẹp cả về ngoại hình và tâm hồn. Cuộc thi là thông điệp về sự mến khách, thân thiện của Điện Biên.

Bên cạnh đó nhiều hoạt động khác cũng được tổ chức tại các huyện như: Lễ hội Thành Bản Phủ tại huyện Điện Biên (tháng 3), Tết Té nước (Bun Huột Năm) tại huyện Điện Biên (tháng 4), Lễ Gạ Ma Thú tại huyện Mường Nhé (tháng 4).

Hiện nay du khách đến với Điện Biên không chỉ di chuyển bằng đường bộ và đường bay từ Cảng Hàng không quốc tế Nội Bài (Hà Nội) mà còn có thể bay thẳng từ Thành phố Hồ Chí Minh đến Điện Biên với Hãng hàng không Bamboo Airways với tần suất 5 chuyến/tuần. Hệ thống các nhà nghỉ, khách sạn, cũng như các homestay cũng đã sẵn sàng chào đón quý khách gần xa. Đến với Điện Biên mùa Lễ hội Hoa Ban, du khách sẽ được thưởng thức và có nhiều trải nghiệm thú vị về một Điện Biên anh hùng trong quá khứ và vươn lên trong thời kỳ đổi mới và hội nhập. Mọi thông tin xin liên hệ: Trung tâm Thông tin xúc tiến Du lịch tỉnh Điện Biên. Điện thoại: 0215 3835 026.

023. Lê Lan/ Khi người dân là chủ thể bảo tồn văn hóa dân tộc thiểu số// Nhân dân cuối tuần.- Số 49.- Ngày 5/12/2021- Tr.10+11.

Trong bản thống kê 19 dân tộc sinh sống ở tỉnh Điện Biên, có tới 18 cộng đồng dân tộc thiểu số với những đặc trưng riêng về phong tục, tập quán, văn hóa. Đây chính là thế mạnh đặc thù mà Điện Biên đã quan tâm đầu tư, bảo tồn để thu hút du khách đến tham quan, trải nghiệm, trở thành động lực góp phần phát triển kinh tế-xã hội, nâng cao đời sống nhân dân ở địa bàn phân dậu của Tổ quốc.

Trở lại bản Che Căn ở xã Mường Phăng, TP Điện Biên Phủ vào một ngày cuối thu, tôi không khỏi ngỡ ngàng bởi bức tranh về cuộc sống mới của bà con dân tộc Thái đen ở nơi này. Khác rất nhiều so với 5 năm trước, bên con đường bê-tông vào bản hoa đua sắc thắm, hoa nở bốn mùa. Dưới sàn nhà, từng tốp các bà, các chị cười nói vui vẻ; người dệt vải, người tỉ mẩn trang trí từng chiếc áo côm, khăn piêu.

Thấy tôi chăm chú nhìn tấm biển "Homestay Mường Phăng" được trang trí đơn giản nhưng khá "bản sắc" treo trang trọng trước lối vào nhà văn hóa cộng đồng bản, bà Lò Thị Chung, Trưởng ban công tác nữ bản Che Căn vui vẻ cho biết: Để duy trì nguồn quỹ bản ổn định mà không gia đình nào phải đóng góp và cũng để giúp một số chị em trong bản có thêm thu nhập, từ năm 2019 bản đã thống nhất giao ban nữ công quản lý nhà văn hóa. Chị em trong bản cùng nhau tham gia các nhóm tổ như tổ ẩm

thực, thêu dệt, văn nghệ, phục vụ lưu trú tại nhà cộng đồng. Rồi ai vào việc đó đón tiếp khách đến với bản, mang đến những trải nghiệm thú vị cho du khách về những công việc thường ngày như là thả lưới đánh cá, chăn trâu, gặt lúa ngày mùa. Được tiếp đón du khách về bản Che Cấn, bà con đều vui lắm vì họ luôn quan niệm "Khách về bản cũng như con ong, con chim về bản, đem về tiếng hát, hoa thơm...!"

Là những người nông dân Thái chính hiệu của bản Che Cấn, khi cần, họ đều có thể nhập vai những người làm du lịch cộng đồng một cách thành thực, nồng ấm. Từ khi chính thức đi vào hoạt động đến nay nhà văn hóa cộng đồng bản Che Cấn đã đón hàng trăm đoàn khách ở khắp các tỉnh, thành phố; thời điểm chưa có dịch Covid-19 có nhiều đoàn khách nước ngoài đến ở cả tuần đến khi rời đi vẫn còn tiếc nuối...

Che Cấn là bản Thái cổ được đầu tư bảo tồn từ nguồn kinh phí chương trình mục tiêu phát triển văn hóa, giai đoạn 2009-2013. Trò chuyện với ông Đoàn Văn Chi, Phó Giám đốc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Điện Biên về mô hình bảo tồn, cách quản lý, vận hành nhà văn hóa cộng đồng bản Che Cấn, tôi được biết, trong nguồn kinh phí giao 10,3 tỷ đồng thực hiện bảo tồn bản Che Cấn, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Điện Biên đã tiến hành làm mới một nhà văn hóa cộng đồng theo đúng kiểu nhà truyền thống dân tộc Thái đen với sân lễ hội; bảo tồn 10 nhà truyền thống; phục dựng, bảo tồn các nghề truyền thống (dệt thổ cẩm, đan lát, nghề rèn, đúc; nghề mộc, chế tác nhạc cụ truyền thống, bảo tồn trang phục và hoa văn cổ; hỗ trợ bảo tồn phong tục liên quan chu kỳ đời người từ khi sinh ra-đặt tên-trưởng thành-cưới-dựng nhà-đám ma; bảo tồn lễ cúng bản, lễ cầu mưa, cầu mùa, lễ mừng cơm mới...).

Từ thực tiễn triển khai bảo tồn bản Thái cổ Che Cấn, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Điện Biên đánh giá, ngoài việc giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc Thái đen, kết quả bảo tồn bản Thái cổ Che Cấn còn cho thấy hiệu quả khác biệt về kinh tế, đời sống người dân được nâng lên rõ rệt. Hiện nay cả bản Che Cấn có 109 gia đình, chỉ hai gia đình còn khó khăn, còn lại đều kinh tế khá giả. Nhờ được đầu tư bảo tồn, phục dựng các nghề truyền thống, người dân bản Che Cấn đã hiểu thêm về những nét đặc sắc của các nghề truyền thống mà bao thế hệ cha ông đã dày công sáng tạo, giữ gìn nhưng đã bị mai một hoặc thất truyền bởi biến thiên lịch sử. "Làm nghề, giữ nghề và sống nhờ nghề, rồi đây người dân bản Che Cấn sẽ có đời sống khá hơn nhờ nghề truyền thống" - ông Quàng Văn Sơn, Trưởng bản Che Cấn tự hào nói.

Từ thành công với mô hình bảo tồn bản Thái cổ Che Cấn, mới đây, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Điện Biên đã đề xuất, giai đoạn từ nay đến năm 2025, Ủy ban nhân dân tỉnh Điện Biên tiếp tục quan tâm, bố trí kinh phí bảo tồn ba bản văn hóa truyền thống các dân tộc thiểu số, gồm: bản truyền thống dân tộc Lào ở huyện Điện Biên và huyện Điện Biên Đông; bản truyền thống của dân tộc H'Mông ở huyện Tủa Chùa và bản truyền thống dân tộc Hà Nhì ở huyện biên giới Mường Nhé. Cùng với đó, hỗ trợ xây dựng năm bản tiêu biểu thuộc các dân tộc: Thái huyện Điện Biên và thành phố Điện Biên Phủ; dân tộc H'Mông ở huyện Tủa Chùa; dân tộc Khơ Mú tại huyện Tuần Giáo và bản của dân tộc Hà Nhì ở huyện Mường Nhé. Ngoài nguồn kinh phí đầu tư từ tỉnh, đề nghị các huyện, thị xã phải chủ động lựa chọn hỗ trợ các bản tiêu biểu, chủ động dành nguồn kinh phí hỗ trợ tập huấn, đào tạo nghề cho người dân các bản văn hóa.

Khẳng định, bảo tồn bản văn hóa truyền thống các dân tộc thiểu số ở Điện Biên là hết sức cần thiết, ý nghĩa để giữ gìn bản sắc văn hóa riêng từng dân tộc, ông Lê Thành Đô, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Điện Biên cho biết: Không phải mới đây mà đã rất nhiều năm Điện Biên luôn xác định, bảo tồn phát triển văn hóa các dân tộc thiểu số là giải pháp quan trọng, toàn diện về chính trị, kinh tế. Bởi vậy, xuyên suốt trong Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII, XIV, Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Điện Biên đều đặt mục tiêu: Bảo tồn, phát huy giá trị bản sắc văn hóa các dân tộc để phát triển du lịch, tiến tới xây dựng nông thôn mới, nâng cao đời sống vật chất tinh thần cho nhân dân, đồng bào các dân tộc tỉnh Điện Biên. Thực hiện mục tiêu này, từ nay đến năm 2025, Điện Biên dự kiến bố trí hơn 116 tỷ đồng bảo tồn, phát triển văn hóa truyền thống các dân tộc trong đó chú trọng địa bàn các dân tộc thiểu số tại khu vực biên giới. Ngoài nội dung bảo tồn bản văn hóa dân tộc thiểu số, hỗ trợ bản văn hóa tiêu biểu, Ủy ban nhân dân tỉnh Điện Biên còn giao ngành văn hóa, Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố phải tiếp tục khảo sát, nghiên cứu lựa chọn bảo tồn di sản văn hóa các dân tộc Cống, Si La; ưu tiên những dân tộc chưa có di sản văn hóa được bảo tồn, như: Tày, Nùng, Phù Lá, Sán Chỉ; thường xuyên tổ chức truyền dạy dân ca, dân vũ, dân nhạc truyền thống các dân tộc: Thái, H'Mông, Khơ Mú...

Từ nay đến năm 2025, Điện Biên dành hàng trăm tỷ đồng hỗ trợ các cá nhân am hiểu, nắm giữ bí quyết thực hành truyền dạy di sản văn hóa dân tộc và hỗ trợ tập huấn, đào tạo nghề cho người dân các thôn, bản để sau bảo tồn bản sắc văn hóa dân tộc được lưu giữ mãi, đồng thời phục vụ đắc lực cho mục tiêu thúc đẩy ngành du lịch Điện Biên ngày càng phát triển, để Điện Biên trở thành tỉnh trung tâm về kinh tế, văn hóa, du lịch của khu vực Tây Bắc.

024. Quỳnh Anh/ Bắt đối tượng mua bán 6.000 viên ma túy tổng hợp// Quân đội nhân dân.- Số 21791.- Ngày 6/12/2021- Tr. 8

Ngày 5-12, Bộ chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh Điện Biên thông tin: Đồn Biên phòng Cửa khẩu quốc tế Tây Trang phối hợp với các lực lượng chức năng đấu tranh thành công Chuyên án 1121p, bắt giữ một đối tượng người Lào về hành vi mua bán trái phép chất ma túy, tang vật thu giữ là 6.000 viên ma túy tổng hợp.

Tại cơ quan điều tra, danh tính đối tượng được xác định là Địa Va, sinh năm 2006, trú tại bản Pang Hóc, huyện Mường Mày (tỉnh Phong Sa Lý, Lào). Địa Va khai nhận 6.000 viên nén màu hồng là ma túy tổng hợp. Trước đó, Địa Va liên lạc với một đối tượng ở Việt Nam chưa rõ danh tính về việc mua, bán và hẹn địa điểm giao ma túy. Khi Địa Va mang ma túy vượt biên sang Việt Nam thì bị Bộ đội Biên phòng và các lực lượng chức năng phát hiện, phối hợp bắt giữ.

025. Xuân Mai/ Bắt đối tượng vận chuyển 120 nghìn viên ma túy tổng hợp// Công an nhân dân.- Số 5976.- Ngày 7/12/2021 - Tr. 8

Ngày 6/12, Cục phòng, chống ma túy và tội phạm, Bộ đội Biên phòng (BĐBP) cho biết, Vào 21h ngày 5/12 tại khu vực bản Na Hai, xã Pom Lót, huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên Phòng phòng, chống ma túy và tội phạm BĐBP Điện Biên chủ trì, phối hợp với Đồn Biên phòng Cửa khẩu quốc tế Tây Trang, Phòng Cảnh sát điều tra

tội phạm ma túy, Công an tỉnh Điện Biên bắt giữ 1 đối tượng có hành vi vận chuyển trái phép chất ma túy.

Tại hiện trường, lực lượng chức năng phát hiện trong túi xách tay màu đen đối tượng để trên xe máy có 20 bánh hình vuông được bọc băng keo màu vàng, bên trong có các gói màu xanh chứa viên nén màu hồng ký hiệu WY là ma túy tổng hợp, số lượng 120 nghìn viên.

Qua đấu tranh, đối tượng khai tên là Sùng A Bia (SN 1995, trú tại bản Hua Thanh, xã Na U, huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên). Trước đó, Sùng A Bia được hai đối tượng thuê vận chuyển ma túy tổng hợp đi tiêu thụ tại địa bàn huyện Điện Biên, trả tiền công là 50 triệu đồng.

Hiện chuyên án đang được BDBP Điện Biên mở rộng điều tra và hoàn tất hồ sơ khởi tố theo quy định pháp luật.

026. VŨ CHI/ Điện Biên: Cuộc chiến ma túy nơi biên giới// Giáo dục và thời đại.- Số 295.- Ngày 10/12/2021- Tr. 13

Cuối năm, tội phạm ma túy ở khu vực biên giới “nóng” hơn bao giờ hết. Các lực lượng chức năng tỉnh Điện Biên tập trung cao độ, huy động lực lượng, đấu tranh với loại tội phạm này để tiếp tục giữ bình yên nơi biên cương.

Trẻ hóa đối tượng, manh động phạm tội

Liên tiếp trong 2 ngày 5 - 6/12 vừa qua, Đồn Biên phòng Cửa khẩu Quốc tế Tây Trang đã phối hợp với Phòng Phòng chống ma túy và tội phạm, Bộ đội Biên phòng tỉnh Điện Biên cùng các lực lượng chức năng khác phá thành công 2 chuyên án ma túy lớn. Hai đối tượng bị bắt của các chuyên án đều còn rất trẻ là: Đia Va, sinh năm 2006 (trú tại bản Pang Hóc, huyện Mường Mày, tỉnh Phong Sa Lý, Lào) và Sùng A Bia, sinh năm 1995 (trú tại bản Hua Thanh, xã Na U, huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên). Hai đối tượng bị bắt giữ vì vận chuyển tới 126.000 viên ma túy tổng hợp.

Trung tá Nguyễn Văn Phúc, Đồn trưởng Đồn Biên phòng Cửa khẩu Quốc tế Tây Trang cho biết: Xác định thời điểm cuối năm tội phạm về ma túy và xuất nhập cảnh trái phép sẽ hoạt động mạnh, do đó đơn vị đã triển khai nhiều phương án, kế hoạch để đấu tranh có hiệu quả với những loại tội phạm này. Chúng tôi sẽ tăng cường cán bộ, chiến sĩ phối hợp chặt chẽ với các lực lượng trong nước và của bạn Lào nhằm kiểm soát tốt tuyến biên giới trọng điểm, nhất là thời điểm trước, trong và sau Tết Nguyên đán 2022.

“Đơn vị chúng tôi tập trung triển khai lực lượng trinh sát bám tại các chốt để kịp thời nắm bắt hoạt động của các đối tượng. Xác định phải làm tốt công tác điều tra cơ bản, quản lý địa bàn, kịp thời phát hiện các đối tượng có liên quan. Từ đó tập trung thực hiện kế hoạch trong tháng cao điểm đấu tranh phòng chống tội phạm, tiến hành triệt phá các đường dây mua bán ma túy từ biên giới về” - Trung tá Nguyễn Văn Phúc nhấn mạnh.

Mặc dù, trong bối cảnh tình hình dịch bệnh Covid-19 đang diễn biến phức tạp, song ở khu vực biên giới, hoạt động tội phạm ma túy không có chiều hướng giảm, thậm chí còn hoạt động mạnh hơn vào thời điểm cuối năm.

Theo Thiếu tá Hoàng Văn Hải, Phó Đồn trưởng nghiệp vụ, Đồn Biên phòng Pa Thơm: Hiện nay, đối tượng phạm tội ma túy lợi dụng việc lực lượng chức năng đang tăng cường nhân lực phòng chống dịch Covid-19 trên biên giới nên đã chuyển hướng hoạt động vào khu vực vùng sâu, vùng xa hẻo lánh để tránh sự phát hiện, kiểm soát. Thậm chí, tội phạm ma túy sử dụng mạng xã hội như Zalo, Facebook, mạng Wechat để liên hệ, hình thành các đường dây khép kín, hoạt động nhằm thâm lậu ma túy từ biên giới vào nội địa, rồi vận chuyển đi các tỉnh khác tiêu thụ.

“Chúng tôi tập trung triển khai kế hoạch đấu tranh rất cụ thể, đưa anh em nắm tình hình địa bàn. Qua đó, sàng lọc đối tượng, đường dây, ổ nhóm để cho anh em lên kế hoạch tổ chức đánh bắt. Bởi vì, khi tham gia mua bán ma túy, các đối tượng đều sử dụng vũ khí nóng, đặc biệt là những hung khí như dao, kiếm... Vấn đề này, cần xây dựng cho mỗi cán bộ chiến sĩ bản lĩnh chính trị vững vàng và vũ thuật đặc nhiệm để anh em chiến đấu trên thực địa, đánh bắt các đối tượng” - Thiếu tá Hoàng Văn Hải chia sẻ.

Hiệp đồng lực lượng, đấu tranh hiệu quả

Tỉnh Điện Biên có 2 tuyến biên giới dài trên 455 km, tiếp giáp với các nước: Lào và Trung Quốc. Các tuyến biên giới này lại thuộc địa bàn 4 huyện rất khó khăn về giao thông, địa hình đồi núi, nhiều đường mòn, lối mở là: Điện Biên, Mường Chà, Nậm Pồ và Mường Nhé. Do đó, việc đấu tranh phòng, chống với tội phạm ma túy luôn là cuộc chiến gặp nhiều khó khăn, nguy hiểm.

Để nâng cao hiệu quả trong công tác đấu tranh, phòng chống tội phạm ma túy, ông Vừ A Bằng, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên yêu cầu: Bộ đội Biên phòng tỉnh ngoài phát huy vai trò là lực lượng chuyên trách, nòng cốt cần hiệp đồng chặt chẽ với các lực lượng khác, như: Công an, Hải quan. Ông Bằng cho rằng, ngoài những lực lượng trên cần có sự phối hợp với các đơn vị bảo vệ trên tuyến biên giới, nhất là trong điều kiện tình hình Covid-19 diễn biến hết sức phức tạp. Ngoài ra, lãnh đạo UBND tỉnh Điện Biên cũng chỉ đạo các đơn vị trực thuộc quyết liệt đấu tranh, ngăn chặn hoạt động mua bán, vận chuyển ma túy qua biên giới. Chủ động tuyên truyền, vận động quần chúng không tiếp tay, tham gia vận chuyển các chất ma túy. Tùy thuộc vào tình hình thực tế, trên mỗi tuyến biên giới, các lực lượng phải xây dựng biện pháp nghiệp vụ, chủ động phòng chống tội phạm ma túy phù hợp, đấu tranh hiệu quả.

Từ đầu năm 2021 đến nay, Bộ đội Biên phòng tỉnh Điện Biên đã chủ trì, phối hợp bắt giữ 192 vụ với 225 đối tượng phạm tội về ma túy, tăng khoảng 28% so với năm trước. Tang vật thu giữ hơn 95kg heroin; gần 376.000 viên ma túy tổng hợp; 4,3kg thuốc phiện; 24 kg ma túy đá cùng nhiều ô tô, xe máy cũng như những tang vật liên quan khác. Riêng trong 3 tháng cuối năm đã phát hiện, bắt giữ hơn 50 vụ, điều này cho thấy tình hình tội phạm ma túy đang có chiều hướng tăng mạnh trong thời gian cao điểm cuối năm.

Vừa chống dịch, vừa phòng, chống tội phạm trên khu vực biên giới trong thời điểm nóng cuối năm đối với lực lượng biên phòng đang gặp rất nhiều khó khăn, thách thức. Tuy nhiên, các chiến sĩ Biên phòng Điện Biên vẫn đang ngày đêm nắm chắc tay súng bảo vệ biên giới. Các anh vẫn kiên quyết đấu tranh để ngăn chặn từ phía ngoại biên, giữ vững biên cương, bảo đảm cho người dân vui Xuân đón Tết an toàn.

027. HÀ KHÁNH - THU TRANG/ Bắt đối tượng truy nã đặc biệt nguy hiểm// Quân đội nhân dân.- Số 21815.- Ngày 30/12/2021 - Tr.3

Chiều 29-12, Công an tỉnh Điện Biên đã di lý đối tượng Hoàng Tiến Dũng từ Cửa khẩu quốc tế Tây Trang về Điện Biên để tiếp tục điều tra, xử lý theo quy định của pháp luật.

Trước đó, ngày 28-12, tại bản Đon Tum, huyện Mường Nạn, tỉnh Luang Prabang (CHDCND Lào), tổ công tác Công an tỉnh Điện Biên đã phối hợp với lực lượng chức năng của nước bạn Lào tổ chức vây bắt thành công đối tượng truy nã đặc biệt nguy hiểm là Hoàng Tiến Dũng (sinh năm 1975, hộ khẩu thường trú tại xã Phì Nhừ, huyện Điện Biên Đông, tỉnh Điện Biên). Sau khi bị tòa án tuyên phạt 14 năm tù về hành vi buôn bán, vận chuyển các chất ma túy, Hoàng Tiến Dũng đã đục tường, trốn khỏi trại giam.

Dũng cũng là đối tượng bị Công an tỉnh Điện Biên ra 2 quyết định truy nã vào năm 1994 và 1999 về hành vi trốn khỏi trại giam và mua bán trái phép chất ma túy. Sau khi trốn trại, Dũng sang Lào sinh sống, tiếp tục móc nối với các đối tượng tại Lào và trong nước để tổ chức đường dây mua bán, vận chuyển trái phép chất ma từ Lào vào Việt Nam.

028. Xuân Trường/ Trèo đèo, lội suối trấn áp tội phạm ma túy// Công an nhân dân.- Số 6000.- Ngày 31/12/2021- Tr. 5

Những ngày cuối tháng 12 lạnh giá, chúng tôi có mặt tại Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy, Công an tỉnh Điện Biên. Thời điểm này, các CBCS của đơn vị đang vượt qua các ngọn núi ghập ghềnh, lội qua các con suối để vào các chòm bản làm công tác tuyên truyền không trồng cây và vận chuyển thuốc phiện. Một số khác vừa trở về sau nhiều ngày ăn bở, ngủ bụi, triệt phá thành công một chuyên án, thu giữ 4 bánh heroin, hơn 4.000 ma túy tổng hợp...

Theo Thượng tá Nguyễn Hữu Thái, Trưởng phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy, các CBCS tham gia đấu tranh với tội phạm ma túy, nhất là đối tượng trong các chuyên án và đối tượng truy nã về ma túy luôn phải đối mặt với khó khăn, gian khổ, những tên tội phạm rất nguy hiểm và đặc biệt nguy hiểm sẵn sàng chống trả quyết liệt khi bị phát hiện, bắt giữ.

Vì bản thân đối tượng biết nếu bị bắt sẽ phải chịu mức án nghiêm khắc, thậm chí tử hình, do đó rất manh động. Đối tượng chủ mưu, cầm đầu và đối tượng có vai trò quan trọng trong đường dây thường xuyên thay đổi phương thức, thủ đoạn tinh vi hoạt động.

Cuối tháng 7, bắt chấp sự kiểm soát chặt chẽ của các đơn vị chức năng, các đối tượng bên kia biên giới tìm cách vượt chốt kiểm soát vận chuyển ma túy vào địa bàn tỉnh để tiêu thụ đi địa phương khác. Tất cả các đối tượng đều không thể ngờ được, mọi di chuyển, biến động đều đã nằm trong tầm ngắm của các CBCS Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy Công an tỉnh.

Những ngày đầu tháng 8, Thượng tá Nguyễn Hữu Thái trực tiếp chỉ đạo 2 tổ công tác với hơn 20 CBCS phối hợp với các đơn vị chức năng, trèo đèo, lội suối,

vượt qua quãng đường cả chục km trong thời tiết mưa tron, trượt, ăn bờ, ngủ bụi để ngày đêm tiếp cận hang ổ của các đối tượng.

Ngày 12/8, khi những cơn mưa rừng dai dẳng nhiều ngày vừa ngớt, đường đi tron, trượt, khó khăn. Nhận định thời điểm này cơ quan chức năng sẽ lơ là trong thực hiện nhiệm vụ, thuận lợi cho việc tiêu thụ, đối tượng trong đường dây là Vàng A Súa, SN 1988, trú tại bản Phi Lĩnh 2, xã Si Pa Phìn, huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên, quyết định vận chuyển ma túy vào ban đêm. Các hành vi của Súa không thể nào qua mắt được các trinh sát dày dặn kinh nghiệm của đơn vị. Hồi 1h30, ngày 13/8, trong màn đêm đen tịt mịch tại bản Nậm Khăn, xã Nậm Khăn, huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên, các tổ công tác vây giáp, bất ngờ ập tới bắt giữ Vàng A Súa trong sự ngỡ ngàng của đối tượng. Thu giữ tại chỗ 98 bánh hero-in cùng nhiều tài sản, tài liệu khác có liên quan.

Đấu tranh mở rộng chuyên án, cùng ngày tại xã Nậm Khăn, huyện Nậm Pồ, Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy đã bắt khẩn cấp Sùng A Hòa, SN 1988, trú tại bản Làng Dung, xã Ma Thì Hồ, huyện Mường Chà về hành vi vận chuyển trái phép chất ma túy. Tại Cơ quan CSĐT, các đối tượng khai nhận vận chuyển số ma túy trên từ nước ngoài vào Điện Biên và đang tiếp tục chuyển đi Lai Châu, Lào Cai tiêu thụ thì bị phát hiện, bắt giữ.

Trung tuần tháng 6, thực hiện kế hoạch tấn công trấn áp tội phạm ma túy, nhân Tháng Hành động phòng, chống ma túy năm 2021, Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy đã tăng cường CBCS xuống cơ sở, sử dụng đồng bộ các biện pháp nghiệp vụ, vào hồi 20h, ngày 16/6, tại khu vực bản Na Sang, xã Núa Ngam, huyện Điện Biên, phát hiện hai đối tượng đi trên 2 xe máy, chở các bao tải cất giấu ma túy bên vây. Ngay lập tức, các CBCS của đơn vị phối hợp với các đơn vị chức năng bủa vây. Trong quá trình vây bắt, hai đối tượng đã điên cuồng chống trả quyết liệt lực lượng vây bắt. Song với tinh thần kiên quyết đấu tranh với tội phạm, tổ công tác đã không chể và bắt giữ thành công.

Tại Cơ quan CSĐT, các đối tượng khai nhận là Ly A Xà, SN 1997 và Vàng A Thào, SN 2000 - cùng có hộ khẩu thường trú tại bản Háng Lia, xã Keo Lôm, huyện Điện Biên Đông, tỉnh Điện Biên. Số ma túy thu giữ được gồm 21kg ma túy đá và 8 bánh heroin (trọng lượng khoảng 2,4kg), được mua tại khu vực biên giới Việt - Lào, đang trên đường vận chuyển đi tiêu thụ thì bị Công an bắt giữ.

Chỉ tính riêng 10 tháng đầu năm 2021, Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy, Công an tỉnh Điện Biên đã phát hiện, bắt giữ 831 vụ, 927 đối tượng – thu giữ 139,2kg heroin, 4,51kg thuốc phiện, 46,2kg ma túy tổng hợp (263.889 viên hồng phiến, 22,69kg ma túy đá), 2 khẩu súng...

Đối mặt với những hiểm nguy, có khi máu đổ, nước mắt rơi, nhưng vượt qua bao khó khăn, thử thách, các CBCS Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy, Công an tỉnh Điện Biên đã vận dụng sáng tạo, thể hiện bản lĩnh trong đấu tranh, trấn áp tội phạm gieo rắc cái chết trắng, đảm bảo an ninh trật tự trên địa bàn xứ hoa Ban. Với những thành tích đã đạt được, năm 2017, 2018 và năm 2020, đơn vị đã vinh dự được Thủ tướng Chính phủ gửi thư khen và tặng Cờ thi đua của Chính phủ. Bên cạnh đó, đơn vị còn nhận được rất nhiều Bằng khen, Giấy khen của Bộ trưởng Bộ Công

an, Tỉnh ủy, UBND, HĐND... vì đã có thành tích xuất sắc triệt phá nhiều chuyên án ma túy lớn.

029. THU THỦY/ Cảnh giác với thủ đoạn lừa bán tài liệu tập huấn// Quân đội nhân dân.- Số 21815.- Ngày 30/12/2021 - Tr.6

Thời gian qua, tại một số tỉnh phía Bắc xuất hiện một nhóm đối tượng mạo danh cán bộ của phòng cảnh sát phòng cháy chữa cháy (PCCC) và cứu nạn cứu hộ gửi "công văn" đến các cơ sở kinh doanh, trường học... với nội dung thông báo chuẩn bị mở lớp tập huấn về công tác PCCC; yêu cầu các cơ sở mua bộ tài liệu cần dùng trong quá trình tập huấn.

Thầy giáo Phạm Quang Việt, giáo viên Trường Phổ thông Dân tộc nội trú THPT huyện Mường Ảng, tỉnh Điện Biên cho biết: “Cuối tháng 11 vừa qua, nhà trường nhận được "công văn" ghi cơ quan gửi là Phòng Cảnh sát PCCC và Cứu nạn cứu hộ thông báo sẽ có buổi tập huấn về PCCC cho các đơn vị trên địa bàn huyện.

"Công văn" yêu cầu các đơn vị dự tập huấn để ký kết, cấp chứng nhận an toàn phòng, chống cháy nổ và chứng chỉ cho các đồng chí tham gia; đăng ký số lượng người tham gia để mua tài liệu qua đường bưu điện với giá 600.000 đồng/bộ. Nghi ngờ sự việc có dấu hiệu bất minh, chúng tôi đã liên hệ với công an huyện để xác minh và được trả lời là không có lớp tập huấn nào diễn ra vào thời gian đó”. Tìm hiểu, chúng tôi được biết, một số chủ cơ sở kinh doanh dịch vụ, gas, xăng dầu, trường học trên địa bàn tỉnh Điện Biên cũng nhận được cuộc gọi thông báo hoặc "công văn" như trên và đã đăng ký mua tài liệu với giá đắt đỏ.

Tại Hải Phòng, vừa qua, một số doanh nghiệp nhận được "công văn" do Phó trưởng phòng Đăng ký kinh doanh, Sở Kế hoạch và Đầu tư Hoàng Trí Hùng ký thông báo tổ chức buổi tập huấn về hoạt động của công ty, doanh nghiệp và hợp tác xã trên địa bàn thành phố. Khi nhận được "công văn", các doanh nghiệp được yêu cầu thanh toán ngay số tiền 1 triệu đồng "kinh phí tập huấn"...

Tuy nhiên, khi đến địa chỉ thông báo trong "công văn" để dự tập huấn, các doanh nghiệp mới biết bị lừa. Trên thực tế, Phòng Đăng ký kinh doanh, Sở Kế hoạch và Đầu tư thành phố Hải Phòng không có ai tên Hoàng Trí Hùng; phòng cũng không ban hành công văn về tổ chức khóa tập huấn.

Những thủ đoạn lừa đảo nói trên không những gây ảnh hưởng đến hình ảnh của các cơ quan, lực lượng chức năng mà còn gây thiệt hại về kinh tế cho các công ty, doanh nghiệp. Nhằm ngăn chặn tình trạng này, mỗi người cần nâng cao tinh thần cảnh giác, chủ động phát hiện, tố giác và phối hợp với cơ quan công an để làm rõ, xử lý nghiêm các đối tượng trước pháp luật.

030. HÀ LINH/ ĐIỆN BIÊN: Cẩn trọng, chặt chẽ tiêm vắc-xin phòng Covid-19 cho trẻ 12-15 tuổi// Giáo dục và Thời đại.- Số 289.- Ngày 03/12/2021 - Tr.11

TP Điện Biên Phủ là địa phương đầu tiên của tỉnh Điện Biên được chọn thí điểm tiêm vắc-xin phòng Covid-19 cho trẻ từ 12 - 15 tuổi. Trước những thông tin về các biến chứng sau tiêm tại một số địa phương thời gian gần đây, công tác

tiêm chủng được địa phương này tiến hành cẩn trọng, chặt chẽ hơn để phụ huynh yên tâm.

Cẩn trọng, chặt chẽ

Trường THCS Tân Bình là 1 trong 4 địa điểm mở đầu cho đợt tiêm này, với 584/586 học sinh trong độ tuổi được gia đình đồng ý đăng ký. Tại đây, có 25 cán bộ nhân viên y tế tham gia thực hiện nhiệm vụ.

Bác sĩ Lê Thị Thu, Trưởng trạm Y tế phường Tân Thanh, cho biết: Ngay từ 6 giờ, lực lượng y tế đã có mặt đầy đủ, phối hợp cùng nhà trường để tiến hành công tác chuẩn bị. Riêng điểm này bố trí 4 bàn nhập dữ liệu, 4 bàn khám sàng lọc, 3 bàn tiêm, 1 phòng cấp cứu và 1 phòng cách ly y tế riêng.

“Mỗi học sinh sẽ được đo thân nhiệt, khám sàng lọc trước khi vào trường. Nếu có biểu hiện bất thường sẽ tiến hành thăm khám sức khỏe, test nhanh Covid-19, có kết quả âm tính mới tiếp tục thực hiện các bước tiếp theo. Ngay trong sáng nay, vừa ghi nhận 1 trường hợp có biểu hiện ho. Để bảo đảm an toàn, chúng tôi đã để lại theo dõi thêm và sẽ tiến hành tiêm trong đợt sau”, bác sĩ Thu thông tin.

Điểm tiêm tại Trường THCS Nam Thanh, theo cô Hiệu trưởng Vũ Thị Ngân, do làm tốt công tác tuyên truyền và khâu chuẩn bị từ trước, nên 100% học sinh trong độ tuổi (275 em) đều được gia đình đồng thuận đăng ký tham gia.

“Học sinh được bố trí tiêm lần lượt theo các khối lớp. Chúng tôi sắp xếp các em ngồi theo vị trí, đảm bảo khoảng cách, trật tự. Đầu giờ chỉ triển khai tiêm thí điểm cho 100 học sinh đầu tiên. Sau quá trình theo dõi chặt chẽ, các em đều đảm bảo ổn định rồi mới tiến hành tiêm cho toàn bộ học sinh đăng ký”, cô Ngân cho hay.

Còn theo bác sĩ Lò Thị Phương, Trưởng trạm Y tế phường Nam Thanh thì do đối tượng tiêm còn nhỏ nên công tác tổ chức được thực hiện chu đáo, cẩn trọng hơn các đợt mà đơn vị triển khai tiêm trước đó. “Các em tâm lý còn chưa ổn định. Chính vì vậy, khu vực tiêm được bố trí riêng biệt, tránh tình trạng có trường hợp phản ứng sau tiêm sẽ gây hoang mang cho học sinh khác”, bác sĩ Phương chia sẻ.

Cũng theo bác sĩ Phương, không chỉ lực lượng y tế triển khai nghiêm ngặt các khâu theo quy định, mà người tiêm, gia đình và nhà trường cũng liên tục được cập nhật đầy đủ thông tin để hiểu, cùng phối hợp.

Ngay trong buổi đầu, lãnh đạo 2 ngành Y tế và GD-ĐT đã tổ chức đoàn kiểm tra, giám sát tại toàn bộ các điểm tiêm. Ông Nguyễn Văn Đoạt, Phó Giám đốc điều hành Sở GD&ĐT Điện Biên, cho biết: “Xác định đây là nhiệm vụ chung, nên ngay từ khâu rà soát, lên kế hoạch, tuyên truyền và tổ chức thì 2 ngành đã có sự phối hợp chặt chẽ”.

Mỗi học sinh đều có “chỗ dựa”

Do là Hội phó Hội Phụ huynh nhà trường nên chị Nguyễn Thị Hồng may mắn có mặt cùng con tại điểm tiêm Trường THCS Nam Thanh. Chị Hồng tâm sự: “Mặc dù, phụ huynh được yêu cầu không tụ tập tại điểm tiêm nhằm đảm bảo an toàn dịch bệnh, song nhà trường có nhiều hình thức hỗ trợ, động viên để tạo chỗ dựa tinh thần cho học sinh nên đa phần các gia đình đều yên tâm”.

Theo chị Hồng, ngoài 3 người trong Ban Đại diện phụ huynh nhà trường, mỗi lớp được bố trí 1 đại diện phụ huynh, 1 giáo viên theo sát học sinh trong suốt quá trình tiêm. Để học sinh có sức khỏe tốt nhất, ngoài sự chủ động từ phía gia đình thì nhà trường phối hợp với Hội Phụ huynh bố trí sẵn bữa ăn sáng, ăn nhẹ, sữa và nước đường.

Còn tại Trường THCS Tân Bình, theo thầy Hiệu trưởng Phạm Sỹ Quý, thì ngay từ sáng sớm, 48 cán bộ, giáo viên, nhân viên đã được huy động, có mặt đông đủ. “Bên cạnh việc phối hợp cùng lực lượng y tế làm công tác tổ chức, mỗi lớp sẽ được bố trí 1 giáo viên chủ nhiệm và 1 giáo viên bộ môn đi cùng. Thầy cô có nhiệm vụ giám sát, quản lý, hỗ trợ và quan trọng là động viên tinh thần học sinh trong suốt quá trình trước, trong, sau tiêm” – thầy Quý cho hay.

Hoàn thành mũi tiêm và trở về lớp ngay đầu giờ sáng, em Lò Yến Nhi, lớp 9D chia sẻ: “Em hồi hộp nên đến trường từ hơn 6 giờ sáng. 7 giờ thì bắt đầu vào khám sàng lọc. Vì em vốn sợ tiêm nên lúc vừa vào bàn tiêm em đã khóc. Cô chủ nhiệm đã ôm và động viên, nên em lấy lại tinh thần, hoàn thành mũi tiêm. Sau đó, chúng em về lớp để cô dặn dò và theo dõi đến hết buổi mới trở về nhà”.

Theo ông Nguyễn Văn Đoạt, trong buổi tiêm mở đầu, đáng lưu ý nhất là nhóm 19 trẻ tại Trung tâm Hỗ trợ phát triển giáo dục hòa nhập tiêm tại điểm Trường THCS Thanh Bình. Do các em đều là trẻ khuyết tật, sức khỏe không ổn định, có thể xảy ra biến chứng. Vì vậy, việc khám sàng lọc được lực lượng y tế triển khai hết sức cẩn trọng, chặt chẽ. Mỗi em được yêu cầu một người thân đi kèm. Ngoài ra, nhà trường cử 4 giáo viên theo sát hỗ trợ và theo dõi trong suốt quá trình tiêm.

Theo ông Phạm Giang Nam, Giám đốc Sở Y tế Điện Biên: Bước đầu, qua kiểm tra, rà soát tại các điểm tiêm cho thấy công tác đảm bảo an toàn tiêm, phòng chống dịch tuân thủ theo đúng quy định. Kết thúc buổi đầu tiên, hoạt động tiêm phòng diễn ra an toàn, theo đúng kế hoạch và chưa ghi nhận trường hợp nào phản ứng sau tiêm. Theo kế hoạch, chiến dịch tiêm vắc-xin cho trẻ từ 12-15 tuổi tại Điện Biên sẽ diễn ra từ ngày 30/11-8/12, với 35.100 em được gia đình đồng ý đăng ký tiêm.

031. Hà Linh/ Chấn hưng văn hóa phải bắt đầu từ giáo dục: Giáo dục văn hóa song hành với tri thức// Giáo dục và Thời đại.- Số 287.- Ngày 01/12/2021 – Tr.4

Mặt trái của sự phát triển tạo ra những tác động xấu làm “thui chột” nhiều giá trị “gốc” của con người. Đứng trước thách thức này, các cơ sở giáo dục ở Điện Biên triển khai nhiều biện pháp để giáo dục văn hóa song hành với tri thức.

Phải có nhân cách trước khi có kiến thức

Đầu tháng 11, việc một học sinh nữ lớp 12, Trường THPT TP Điện Biên Phủ đánh nhau ngoài trường đã dấy lên “làn sóng” dư luận về vấn nạn bạo lực học đường và đạo đức, lối sống của học sinh hiện nay.

Cô Nguyễn Thị Hằng Nga, Phó Hiệu trưởng nhà trường, cho biết: Sau khi tiếp nhận thông tin, trường đã phối hợp cùng đơn vị liên quan xác minh, nắm bắt sự việc.

“Hành vi của học sinh này đã vi phạm quy tắc ứng xử được quy định rất rõ trong điều lệ của trường. Chính vì vậy, Hội đồng quyết định kỷ luật em này với hình thức khiển trách, thông báo tới phụ huynh. Hai học sinh khác biết sự việc nhưng không khuyên can, ngăn cản, không báo cáo với thầy cô cũng bị kỷ luật. Đồng thời hỗ trợ, giúp đỡ để các em khắc phục khuyết điểm” – cô Nga cho hay.

Theo cô Nga, với quan điểm học sinh “phải có nhân cách trước khi có kiến thức”, nhà trường đã xây dựng điều lệ, bộ quy tắc ứng xử và phổ biến tới mỗi học sinh khi nhập học. Nhiều năm qua, trường cũng chú trọng công tác truyền thông, giáo dục cho học sinh về việc xây dựng văn hóa ứng xử không chỉ trong nhà trường mà cả gia đình và xã hội.

Tuy nhiên, hiện nay với sự phát triển của mạng xã hội, học sinh dễ dàng tiếp cận, học theo nhiều thói xấu. Các em dễ nổi nóng và có những hành xử thiếu văn hóa, làm mất đi các giá trị “gốc” của người Việt Nam. Từ đó, xuất hiện hành vi thiếu chuẩn mực, đạo đức.

“Việc các em có hành vi thiếu chuẩn mực ngoài khuôn viên trường học là khó tránh khỏi, vì thầy cô không thể giám sát, quản lý các em 24/24 giờ. Chính vì vậy, với mỗi sự việc, nhà trường luôn thể hiện thái độ dứt khoát và nghiêm khắc. Lấy chính vụ việc thực tiễn để răn đe, giáo dục học sinh khác. Không vì thành tích mà bao che, dung túng cho học sinh vi phạm”, cô Nga cho biết thêm.

Từ vụ việc xảy ra cho thấy, đa phần gia đình có học sinh vi phạm chưa phối hợp với nhà trường trong việc dạy dỗ, nắm tình hình để giáo dục con em. Thậm chí, một số phụ huynh khi nhà trường liên hệ lại có thái độ thờ ơ hoặc bất hợp tác.

Chính vì vậy, theo cô Nga, nếu chỉ từ phía nhà trường thì chưa đủ, mà cần có sự kết hợp giữa gia đình, nhà trường trong việc giáo dục, định hướng cho con em mình. “Khi học sinh có nhân cách tốt cũng biết cách để tự rèn luyện, trau dồi tri thức cho bản thân” – cô Nga nói.

Lấy trường học hạnh phúc làm nền tảng

Trong suy nghĩ của Chàng A Dơ, sinh viên K12CD-C1, Trường Cao đẳng Kinh tế - Kỹ thuật Điện Biên vẫn còn nhớ như in lời thầy hiệu trưởng dặn dò học sinh buổi đầu nhập trường: “Chỉ có các thầy cô hạnh phúc mới tạo ra những học trò hạnh phúc. Và muốn làm được điều đó phải có một trường học thân thiện, hạnh phúc”.

Đúng như những lời được nghe từ buổi đầu, mỗi ngày đến lớp, bên cạnh kiến thức, Dơ và các bạn được thầy cô quan tâm, dạy dỗ nhiều bài học giá trị về cuộc sống. “Ngoài giờ giảng trên lớp, thầy cô còn giúp chúng em có thêm nhiều bài học bổ ích về kỹ năng mềm, kỹ năng giao tiếp. Từ đó, em thấy mình tự tin, có thêm động lực để học tập và theo đuổi con đường đang chọn” – Dơ bộc bạch.

Thạc sĩ Trần Bá Uẩn, quyền Hiệu trưởng Trường Cao đẳng Kinh tế - Kỹ thuật Điện Biên - cho biết: 98% học sinh, sinh viên tại trường là con em đồng bào dân tộc thiểu số, ít có điều kiện tiếp cận với mạng xã hội nên phần nào hạn chế được “thói hư tật xấu”.

Tuy nhiên, cũng chính những khó khăn, thiếu thốn trong cuộc sống khiến nhiều em thiếu bản lĩnh, hạn chế trong văn hóa ứng xử và kỹ năng giải quyết các vấn đề

phát sinh. Bởi vậy, nhà trường đã lựa chọn việc giáo dục phù hợp với văn hóa bản địa của địa phương.

Theo thầy Uẩn, trước khi đưa các hoạt động giáo dục nghề nghiệp đến với học sinh, trường chú trọng giáo dục, rèn luyện đạo đức, lối sống lành mạnh cho các em thông qua mô hình “Nhà trường xanh, ứng xử đẹp”. Mục đích là hướng đến xây dựng trường học hạnh phúc làm nền tảng giáo dục, hình thành cho học sinh nền nếp, văn hóa ứng xử trong học tập và sinh hoạt chung.

“Xác định các em về trường học tập, xa gia đình nên thầy cô là người quản lý, dạy dỗ học sinh, sinh viên thay bố mẹ. Bằng cách kết hợp xây dựng môi trường giáo dục thân thiện với nhà trường xanh, sạch, đẹp, an toàn, chúng tôi đã hướng học sinh đến các hoạt động tích cực. Đồng thời, hướng các em đến những sáng tạo, tự tin, tránh xa tác động tiêu cực. Từ đó hình thành lối sống lành mạnh, nhân ái cho người học”, thầy Uẩn chia sẻ.

Còn theo cô Trần Thị Hoa, Khoa Kinh tế - Tài chính, Trường Cao đẳng Kinh tế - Kỹ thuật Điện Biên, với mỗi giảng viên, được làm việc trong môi trường thân thiện, lành mạnh đã tạo động lực, thúc đẩy thầy cô sáng tạo, tâm huyết với hoạt động giảng dạy.

Theo ông Hà Quang Minh, Trưởng phòng Dạy nghề (Sở LĐ-TB&XH Điện Biên), Trường Cao đẳng Kinh tế - Kỹ thuật Điện Biên là 1 trong 15 mô hình tiêu biểu trên toàn quốc vừa đoạt giải “Mô hình văn hóa ứng xử tiêu biểu trong các cơ sở giáo dục nghề nghiệp năm 2021”.

Khi mô hình này được nhân rộng sẽ góp phần xây dựng và thực hiện hiệu quả bộ quy tắc ứng xử trong trường học; tăng cường sự phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội trong xây dựng văn hóa ứng xử. Từ đó, nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo và xây dựng phẩm chất con người yêu nước, nhân ái, nghĩa tình, trung thực, đoàn kết, cần cù, sáng tạo.

“Khi chúng tôi được tạo môi trường tốt, tâm lý thoải mái sẽ có tâm thế tốt để xây dựng những tiết học, bài giảng chất lượng. Học sinh cũng được phát triển toàn diện. Và chắc chắn, khi bước vào cuộc sống các em sẽ có được nhân cách tốt” – cô Hoa bộc bạch.

032. Hà Linh/ Trường là nhà// Giáo dục và Thời đại chủ nhật.- Số 49.- Ngày 05/12/2021

“Nhà trường trước tiên phải là nhà. Ở trong đó, thầy cô là cha mẹ, học sinh đều là anh em”, cô Nguyễn Thị Huệ - Phó Hiệu trưởng Trường Phổ thông Dân tộc Nội trú (PTDTNT) tỉnh Điện Biên nói về nền tảng xây dựng ngôi trường mơ ước của nhiều thế hệ học sinh dân tộc thiểu số địa phương.

Còn có một “gia đình” lớn!

Cũng giống như gần 600 học sinh Trường PTDTNT tỉnh Điện Biên, ngày 10/11, Cà Văn Quân, lớp 12C1 tự tin tham gia tiêm vắc-xin phòng Covid-19. Quân tâm sự: “Khi được nhà trường phổ biến về chương trình tiêm, em cùng nhiều bạn trong lớp đều đồng ý nhưng trong lòng vẫn có một chút băn khoăn”.

“Đây là loại vắc-xin mới, chưa có nhiều thông tin cụ thể. Trong khi chúng em đều ở nội trú, không có bố mẹ bên cạnh động viên nên khó tránh khỏi sự lo lắng. Nhiều ngày trước tiêm, cô chủ nhiệm đã gặp gỡ nói chuyện, giải đáp mọi thắc mắc, động viên nên chúng em có sự chuẩn bị kỹ lưỡng và yên tâm hơn rất nhiều”, Quân bộc bạch.

Cũng theo Quân chia sẻ, buổi tiêm diễn ra nhiều thuận lợi. Trong suốt quá trình đó, cô chủ nhiệm và Đoàn trường luôn sát cánh, hướng dẫn để các em có tâm lý thoải mái hoàn thành mũi tiêm đầu.

“Em không có phản ứng gì, chỉ nhức bắp tay và hơi mệt mỏi. Suốt nhiều ngày sau đó, thầy cô luôn thường trực tại kí túc xá, liên tục cập nhật tình hình mỗi bạn, rồi chia sẻ, động viên chúng em. Có bạn thấy trong người không khỏe, ngay sau đó đã được thầy, cô giáo cho đi viện kiểm tra và cùng người thân chăm sóc. Hiện, em và các bạn thấy sức khỏe bình thường. Em thấy mình may mắn và hạnh phúc, vì ngoài bố mẹ, em còn có một gia đình lớn”, Quân trải lòng.

Cô Nguyễn Thị Huệ - Phó Hiệu trưởng nhà trường - cho biết: Với 98,5% học sinh hoàn thành tiêm vắc-xin mũi 1 ngay trong đợt đầu, nhà trường được đánh giá là một trong những cơ sở giáo dục tiêu biểu hoàn thành tốt kế hoạch. Để có được kết quả này, sự chuẩn bị kỹ lưỡng về mọi mặt rất quan trọng.

“Trong đó, cần phải kể đến lực lượng 17 thầy cô giáo làm công tác chủ nhiệm. Mỗi thầy cô phải thay chính bố mẹ các em trong việc trao đổi, nắm bắt tâm lý, động viên, hướng dẫn và theo dõi hỗ trợ cả quá trình trong và sau tiêm. Song, các thầy cô vẫn phải bảo đảm hoàn thành tốt nhiệm vụ chuyên môn của mình” - Cô Huệ cho hay.

Thầy cô đảm nhiệm nhiều “vai”

Với chia sẻ này của cô Phó Hiệu trưởng, thì mỗi thầy cô giáo không đơn giản chỉ hoàn thành nhiệm vụ chuyên môn của mình, mà phải đảm nhiệm nhiều “vai” khác nhau. Thầy, cô vừa là người chịu trách nhiệm cùng bố mẹ các em, vừa trở thành “người bạn lớn” bên cạnh học sinh trong mọi hoàn cảnh, tình huống xảy ra trong cuộc sống.

Gần 20 năm gắn bó với Trường PTDTNT tỉnh Điện Biên, Cô Nguyễn Thị Thường luôn áp dụng phương pháp giáo dục, giảng dạy học trò như chính con đẻ của mình. Cô tâm sự: “Làm giáo viên ở trường nội trú phải nói là vất vả hơn rất nhiều. Giáo viên không chỉ đơn giản làm công tác giảng dạy, mà còn nhiều nhiệm vụ không tên, như: Quản lý, dạy dỗ, chăm sóc và giáo dục các em. Nhưng với tôi, những công việc giờ là thói quen, là niềm vui mỗi ngày”.

Mỗi khóa học trò mới tiếp nhận, là thời gian cô Thường vất vả nhất. Bởi phải hướng dẫn, chỉ bảo, dạy dỗ các em từ những điều cơ bản, như: Ăn uống ra sao, vệ sinh cá nhân như thế nào, cho đến tự dọn dẹp phòng ở, giặt quần áo, chăm sóc, bảo vệ bản thân... Tuy nhiên sau khoảng 1 tháng nhập trường, giáo viên đã giúp học sinh ổn định nền nếp trong sinh hoạt và học tập.

Cô Thường kể trong lớp 12C5 cô đang chủ nhiệm có một cô học trò dân tộc Cống rất đặc biệt. Em đặc biệt không chỉ bởi là học sinh nữ hiếm hoi của một cộng đồng dân tộc rất ít người đang theo học tại trường, mà ở chính sự tiến bộ mỗi ngày của mình.

“Nếu là năm lớp 10 mà hỏi Hù Thị Toi thì đúng là không bạn nào biết. Nhưng chỉ sau 1 năm rèn luyện thì em luôn là tấm gương để nhiều bạn cùng khối, cùng phòng kí túc xá nhìn và học tập theo. Năm lớp 11 vừa qua, em là học sinh tiên tiến của lớp và kỳ I của năm lớp 12 này tôi cũng tự tin là em có kết quả rèn luyện, học tập nhiều khả quan”, cô Thường bộc bạch.

Theo cô Thường, ngày đầu vào nhận lớp, Toi không chỉ có học lực yếu hơn nhiều bạn, mà còn hạn chế giao tiếp, rất rụt rè và tự ti. Để có sự thay đổi đó, nhiệm vụ của cô Thường mỗi ngày không phải chỉ là lên lớp, giảng bài hay làm công tác chủ nhiệm.

“Thời gian đầu, mỗi ngày tôi đều có mặt tại phòng kí túc để trò chuyện cùng em, hỏi han về cuộc sống, nắm bắt tâm lý. Từ đó chia sẻ, đưa ra những lời động viên, tư vấn phù hợp nên em cũng cởi mở hơn với tôi. Khi hiểu em rồi, tôi tìm ra điểm mạnh để khích lệ, giới thiệu, kết nối em tham gia nhiều hoạt động bề nổi của lớp, của trường. Từ đó tạo cơ hội để em có sự giao lưu, cọ xát, rèn luyện sự tự tin cho bản thân”, cô Thường chia sẻ.

Nền tảng là “tình người”

“Vì học sinh của trường đều được tuyển chọn từ nhiều địa phương trong tỉnh, các em còn bỡ ngỡ trong môi trường nội trú và phải tự chủ trong sinh hoạt. Chính vì vậy, việc giáo dục các em cũng cần những cách thức riêng và phải bắt đầu từ nền tảng là tình người”, cô Huệ giải bày.

Với quan điểm này, suốt nhiều năm qua, Ban giám hiệu nhà trường đã lan tỏa đến toàn thể giáo viên nhà trường. "Tôi hiểu, trường là ngôi nhà lớn. Vì thế, nhiệm vụ của mỗi giáo viên là tạo dựng mỗi lớp học của mình trở thành một ngôi nhà nhỏ. Và kết nối với nhau bằng tình yêu thương", cô giáo Hoàng Thị Hà cho hay.

Không gấn bó với Trường PTDTNT tỉnh Điện Biên từ những ngày đầu, song kể từ khi chuyển về đây công tác, cô Hà (giáo viên Văn) đã có nhiều thay đổi. Cô Hà chia sẻ, vì xác định đây là “cái nôi” đào tạo nguồn cán bộ dân tộc thiểu số của tỉnh, nên cô cũng tự đề cao trách nhiệm của bản thân hơn.

Ở bất cứ môi trường giáo dục nào thì cũng cần phải có nền tảng là tình yêu thương thì việc giáo dục mới hiệu quả. Thế nhưng, ở đây tình yêu thương học trò càng phải chân thành và sâu sắc hơn.

Chính vì vậy, cô Hà luôn cố gắng để trở thành người nhen nhóm, khơi gợi cảm hứng cho học sinh. “Với mỗi bài giảng, tiết học, tôi đều tìm tòi, sáng tạo những cách truyền thụ sao cho phù hợp với đối tượng học sinh, khơi lên niềm yêu thích đối với các nhân vật văn học để các em lắng nghe được tiếng nói tri âm của tác giả. Muốn vậy, sẽ phải mất thêm nhiều thời gian, tâm huyết hơn, nhưng cũng giống như với con mình, có tình yêu thương sẽ làm được” - cô Hà nói.

Năm học 2021 - 2022, Trường PTDTNT tỉnh Điện Biên có 595 học sinh, 65 cán bộ, giáo viên, nhân viên. Theo cô Nguyễn Thị Huệ - Phó Hiệu trưởng nhà trường: “Xây dựng trường học hạnh phúc, chúng tôi không nghĩ là sẽ làm được điều gì to tát, mà chỉ cần mỗi cá nhân thay đổi từ những điều đơn giản nhất.

Làm sao để mỗi người đều cảm thấy thoải mái, tự tin với vai trò của mình thì sẽ hoàn thành tốt nhiệm vụ dạy và học”.

033. Hiếu Nguyễn/ Đối thoại với học sinh// Giáo dục và Thời đại, số 292, ngày 07/12/2021 – Tr.5

Phát triển mô hình đối thoại học đường để thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em trong trường học đang được chú trọng ở nhiều cơ sở giáo dục, kể cả giai đoạn học sinh tạm dừng đến trường vì dịch bệnh.

Nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của trò

Hoạt động đối thoại học đường được thường xuyên tổ chức tại Trường Phổ thông Dân tộc Nội trú THPT Điện Biên Đông (tỉnh Điện Biên). Hoạt động này giúp thầy cô lắng nghe suy nghĩ, băn khoăn, phản ánh của học sinh về những vấn đề còn tồn tại, từ đó có biện pháp khắc phục phù hợp.

Đối thoại học đường, theo thầy Nguyễn Đức Hùng, giáo viên nhà trường, có vai trò quan trọng, góp phần tạo sự dân chủ, bình đẳng trong môi trường giáo dục. Học sinh sẽ thấy mình được tôn trọng, được thỏa mãn các nguyện vọng chính đáng; hơn nữa còn tạo nên sự tin tưởng giữa thầy cô và học sinh. Môi trường giáo dục lành mạnh như vậy sẽ được gia đình lựa chọn, đặt niềm tin, nhà trường có điều kiện để phát triển vững mạnh.

Trường THPT Tân Sơn, Phú Thọ nhiều năm qua duy trì hoạt động đối thoại với ban cán sự lớp, trực tiếp hiệu trưởng chủ trì. Chia sẻ của thầy Hiệu trưởng Nguyễn Văn Hùng, qua các buổi đối thoại, thông tin thu về rất bổ ích. Từ hoạt động này, hiệu trưởng nắm được tư tưởng học sinh của lớp; tình hình giảng dạy của thầy cô giáo; ý kiến đồng thuận, trái chiều của học sinh và phụ huynh trong triển khai các hoạt động giáo dục; hoàn cảnh đặc biệt của một số học sinh trong lớp; nguyện vọng của học sinh học tại trường...

Thầy Trịnh Nguyễn Thi Bằng, Hiệu trưởng Trường THPT Trần Đại Nghĩa, Cần Thơ, cũng cho biết hằng năm đều tổ chức các buổi đối thoại, gặp gỡ giữa lãnh đạo trường, đoàn thể, Ban đại diện cha mẹ học sinh với học sinh (2 lần/năm học). Ngoài ra, trong quá trình học tập, rèn luyện tại trường, học sinh đều có thể chủ động liên hệ với nhà trường qua fanpage để được hỗ trợ kịp thời.

Trong điều kiện dịch bệnh, hoạt động đối thoại học đường vẫn được triển khai qua khảo sát lấy ý kiến học sinh bằng biểu mẫu Google Form, sau đó là đối thoại trực tuyến thông qua phần mềm MS Teams và kênh YouTube của trường. Học sinh có thể trao đổi trực tuyến trong cuộc họp qua MS Teams và phản bình luận trong video trực tiếp trên kênh YouTube.

Bên cạnh lợi ích do đối thoại học đường mang lại, thầy Trịnh Nguyễn Thi Bằng đặc biệt nhấn mạnh đến việc kịp thời nắm bắt tâm tư, tình cảm và giải đáp khó khăn vướng mắc của học sinh; thắt chặt quan hệ giữa thầy và trò. Học sinh có môi trường dân chủ để phát biểu ý kiến và được giải quyết; tránh việc các em phát biểu ý kiến không đúng nơi, đúng chỗ, đúng người (phát biểu tràn lan trên các mạng xã hội làm ảnh hưởng đến nhà trường, vi phạm pháp luật và đôi khi ảnh hưởng đến cá nhân học sinh vì những bình luận không phù hợp)...

Chưa tổ chức được các buổi đối thoại học đường, nhưng thầy Đinh Tiến Hoàng, Hiệu trưởng Trường Phổ thông Dân tộc Nội trú THCS Kỳ Sơn (Nghệ An), cho biết: Học sinh thường tổ chức các buổi sinh hoạt nội trú hàng tuần, hàng tháng; những vấn đề phát sinh có hòm thư “Điều em muốn nói”... Vì là trường dân tộc nội trú nên số giáo viên ở nội trú trong trường nhiều, học sinh lại ăn ở, học trong trường nên thầy, trò gần gũi; từ đó tâm tư, nguyện vọng chính đáng của học sinh đều được thầy cô, ban giám hiệu nắm được và giải quyết kịp thời.

Để đối thoại học đường không hình thức

Từ thực tế triển khai đối thoại học đường, thầy Trịnh Nguyễn Thi Bằng đặc biệt nhấn mạnh sự quan tâm của lãnh đạo nhà trường trong triển khai hoạt động này; phải coi đây là nội dung quan trọng cho mỗi năm học và đưa vào kế hoạch giáo dục hàng năm, có kế hoạch cụ thể. Việc triển khai cần có sự phối hợp với Ban chấp hành Đoàn Thanh niên, Ban đại diện cha mẹ học sinh, giáo viên chủ nhiệm lớp. Số lần tổ chức nên ít nhất 1 lần/năm học. Học sinh tham gia có thể là đại diện, nhưng tốt nhất là học sinh toàn trường; kết hợp livestream để cha mẹ học sinh cùng tham gia..

“Đặc biệt, cần có những quy định khuyến khích học sinh phát biểu ý kiến, như: Gửi phiếu khảo sát không cần ghi tên; thành phần tham gia đối thoại hạn chế tối đa sự có mặt của giáo viên (chỉ có mặt lãnh đạo trường, một vài thành viên Ban chấp hành Đoàn, cha mẹ học sinh); khen ngợi và cảm ơn những vấn đề, câu hỏi sát thực tế, thẳng thắn, mang tính xây dựng.

Không né tránh, mạnh dạn nhìn nhận hạn chế, thiếu sót mà học sinh, cha mẹ học sinh phản ánh; kịp thời chấn chỉnh những hạn chế, thiếu sót ngay sau đối thoại; thông tin cho học sinh, cha mẹ học sinh về vấn đề đã được tiếp thu, giải quyết hoặc phương hướng giải quyết” – thầy Trịnh Nguyễn Thi Bằng chia sẻ kinh nghiệm từ cách làm của nhà trường.

Để tăng cường hiệu quả đối thoại học đường, thầy Nguyễn Văn Hùng cũng nhấn mạnh cần có kế hoạch cụ thể trước khi tổ chức đối thoại, thông báo rộng rãi cho học sinh. Hiệu trưởng nên trực tiếp chủ trì và tạo không khí thân thiện, tình cảm gần gũi với học sinh; coi ý kiến của học sinh phát biểu là ý kiến đại diện, không nên coi là ý kiến cá nhân để các em e ngại khi nói những nội dung khó khăn.

Khi tiếp nhận ý kiến học sinh cần có thái độ và tinh thần cầu thị cao, tránh ý kiến đôi co, lập luận hỏi sâu để học sinh không cởi mở. Thông tin của học sinh phải được tôn trọng và có biện pháp quản lý điều chỉnh trong tổ chức thực hiện nhiệm vụ để học sinh thấy có hiệu quả sau đối thoại.

Nhấn mạnh vai trò đối thoại học đường trong điều kiện học trực tuyến, thầy Nguyễn Đức Hùng cho rằng có thể thực hiện theo hình thức lấy phiếu khảo sát, phiếu nhận xét, đánh giá trực tuyến từ học sinh. Hình thức này cũng có tác dụng không kém so với đối thoại trực tiếp.

034. Hà Linh/ Tuyển giáo viên chất lượng cao: Vì sao người giỏi không chọn trường chuyên?// Giáo dục và thời đại.- Số 304.- Ngày 21/12/2021- Tr. 7

Là cơ sở giáo dục chất lượng hàng đầu của Điện Biên, song nhiều năm qua công tác giáo dục mũi nhọn tại Trường THPT chuyên Lê Quý Đôn lại gặp khó do thiếu giáo viên cục bộ, nhất là giáo viên chất lượng cao.

Áp lực chuyên môn

Trường THPT chuyên Lê Quý Đôn hiện có 92 giáo viên, nhân viên, người lao động. Trong đó: 3 người trong Ban Giám hiệu; 74 giáo viên; 15 nhân viên, người lao động. 100% nhà giáo đạt chuẩn đào tạo và trên chuẩn; 60% là giáo viên dạy giỏi cấp tỉnh; 11 nhà giáo ưu tú.

Theo cô Bùi Thị Anh, Hiệu trưởng nhà trường: Đơn vị còn thiếu 6 biên chế tính theo đầu lớp, thuộc các môn: Toán, Tiếng Anh, Tiếng Trung. Với lực lượng hiện có, các thầy cô giáo phải làm việc với cường độ rất lớn mới có thể đáp ứng yêu cầu chuyên môn đặt ra của một trường chuyên.

Tại Tổ Ngoại ngữ, năm học này có 8 giáo viên môn Tiếng Anh, thì 1 giáo viên đang theo học Thạc sĩ tại Vương quốc Anh và “mất kẹt” vì dịch; 3 giáo viên Tiếng Trung, trong đó 1 giáo viên nghỉ thai sản.

Cô Nguyễn Hạnh Tuyết, Tổ trưởng Tổ Ngoại ngữ, cho biết: Nhiều năm qua, do đội ngũ giáo viên Tiếng Anh, Tiếng Trung thiếu nên các thầy cô khác trong tổ thường xuyên phải dạy số lượng tiết dày đặc, tăng giờ... để đảm bảo yêu cầu chất lượng.

“Có thầy cô tăng giờ trong 1 năm vượt quá 200 tiết, đặc biệt là đội ngũ giáo viên đảm nhiệm công tác dạy lớp chuyên, kiêm nhiệm. Trong khi đó, đối với trường chuyên, ngoài dạy theo chương trình THPT chúng tôi còn đảm nhiệm bồi dưỡng học sinh giỏi (HSG) quốc gia” – cô Tuyết bộc bạch và cho biết thêm: Cũng vì thiếu giáo viên nên Sở GD&ĐT đã dừng thành lập đội tuyển HSG quốc gia môn Tiếng Anh để củng cố. Tuy nhiên đến nay, đội ngũ giáo viên vẫn vậy, chưa thể tuyển dụng bổ sung.

Còn theo nhà giáo Dương Thị Hương, giáo viên môn Tiếng Anh, cô và các giáo viên trong tổ hầu như không có buổi chiều nào được ở nhà do lịch dạy phụ đạo “dày đặc”.

“Phụ đạo cho các lớp không chuyên, dạy nâng cao và ôn thi đại học cho lớp chuyên và học sinh có nhu cầu... Buổi tối lại lên lớp cho học sinh ôn thi đại học. Vì vậy, thầy cô không có thời gian để đầu tư nhiều cho đội tuyển HSG quốc gia. Chúng tôi tha thiết mong ngành tạo điều kiện cho trường có thể tuyển thêm những giáo viên thực sự chất lượng để chia sẻ, gánh vác trong những năm tới”, cô Hương giải bày.

Theo số liệu tổng kết, hàng năm tỷ lệ đỗ tốt nghiệp của Trường THPT chuyên Lê Quý Đôn luôn đạt 100%, trên 98% đỗ đại học, trên 85% học sinh đi thi HSG tỉnh có giải và là nguồn đội tuyển HSG quốc gia chủ chốt của tỉnh. Tuy nhiên, theo cô Bùi Thị Anh, tỷ lệ học sinh đoạt giải trong kỳ thi HSG quốc gia 2 năm gần đây không ổn định, không cao. Một phần nguyên do không tuyển được giáo viên mới có năng lực đáp ứng yêu cầu dạy chương trình chuyên và ôn luyện HSG quốc gia.

Khó tìm nguồn

Thiếu giáo viên cục bộ, nhất là giáo viên chất lượng cao, song việc tuyển dụng lại gặp muôn vàn vướng mắc, đa phần là khó khăn về nguồn tuyển. Theo phân tích

của cô hiệu trưởng, để có được đội ngũ nhà giáo chất lượng cao không chỉ cần sự đãi ngộ, thu hút, mà còn là chính sách tuyển dụng công khai và hợp lý, thậm chí là cơ chế đặc biệt “trải thảm” mời nhân tài.

Tại Trường THPT chuyên Lê Quý Đôn, trên thực tế những năm qua công tác tuyển dụng giáo viên cũng được địa phương ưu ái, với nhiều cách làm. Nhà trường chủ động lựa chọn và đề xuất những giáo viên có năng lực chuyên môn giỏi trong tỉnh hoặc học sinh tốt nghiệp xuất sắc ra trường sau khi được tỉnh tuyển dụng để về dạy thử. Khi đảm bảo yêu cầu đề ra mới tuyển dụng.

“Tuy nhiên, là địa phương miền núi với nhiều khó khăn đặc thù nên nguồn tuyển này không nhiều. Một số giáo viên giỏi nhưng lại không có nguyện vọng về trường chuyên, bởi cường độ và áp lực công việc cao, trong khi chế độ chưa tương xứng”, cô Bùi Thị Anh chia sẻ.

Cũng theo chia sẻ này của người đứng đầu nhà trường, nguồn tuyển khó khăn nhất là 2 môn Tiếng Anh và Trung. Suốt quá trình thành lập đến nay trường vẫn thiếu giáo viên ở 2 bộ môn này. “Ngành GD địa phương đã tạo điều kiện tăng cường thêm giáo viên. Có giáo viên năng lực tốt, đáp ứng được yêu cầu dạy lớp chuyên nhưng khi đặt vấn đề ở lại trường công tác thì họ từ chối”, cô hiệu trưởng nói.

Một thực trạng nữa cần nhắc đến là hiện chưa có chế độ đặc thù để tuyển dụng những sinh viên tốt nghiệp giỏi từ lớp cử nhân, tại các trường đại học để có đội ngũ kế cận những giáo viên lớn tuổi.

“Hiện nay, mỗi thầy cô vẫn đang nỗ lực tự học hỏi, bồi dưỡng kiến thức, đào sâu chuyên môn. Tuy nhiên với mục tiêu nâng cao chất lượng giáo dục mũi nhọn, việc tăng cường cán bộ, giáo viên có trình độ chuyên môn, nghiệp vụ giỏi là vô cùng quan trọng. Bởi vậy, cần một cơ chế mở cùng chính sách thu hút phù hợp để các thầy cô giỏi không chỉ đến, mà có thể an tâm dừng chân, gắn bó”, cô Bùi Thị Anh bộc bạch.

“3 năm liền Điện Biên không thành lập đội tuyển dự thi HSG quốc gia môn Tiếng Anh (năm học này mới tái lập). Năm học 2021 – 2022, trường không tuyển học sinh lớp chuyên Tiếng Trung” – cô Bùi Thị Anh cho biết.

035. Yên Hà/ “Điểm tựa” cho em// Giáo dục và thời đại.- Số 305.- Ngày 22/12/2021 - Tr.24+25

“Từ bé đến lớn, điều em nghe nhiều nhất là “con gái thì học cao làm gì?”. Nếu như không có những điểm tựa, có lẽ con đường đến với cánh cổng trường đại học đã khép lại khi em mới chỉ học lớp 8..”, sinh viên năm nhất Trường Đại học Sư phạm Hà Nội Sùng Thị Dì bộc bạch.

Gặp ghềnh đường đến trường

Sùng Thị Dì, cô gái người Mông, sinh ra và lớn lên ở quê hương “núi đá” Đê Đê Hu, xã Sính Phình, huyện Tủa Chùa (Điện Biên). Nơi “chôn nhau cắt rốn” của Dì là vùng quê nghèo, mang nét đặc trưng của địa phương miền núi. Cũng bởi vậy mà con đường đến trường của em gặp ghềnh đúng theo cả nghĩa đen và bóng.

Tiểu học, Dì được học gần nhà, song bước vào THCS em phải ra thị trấn. Nhà cách trường 7km (nếu đi đường tắt), nên em phải thuê trọ để theo học. Mỗi tuần 1 lượt, em “cuộc bộ” 14km xuyên rừng cả đi lẫn về. Phần để thăm bố mẹ, phần là để gói ghém thực phẩm cho tuần học tiếp theo.

“Đường sá xa xôi cách trở, gia đình khó khăn mấy em cũng cố gắng vượt qua được. Nhưng điều khiến em bận lòng nhất là những suy nghĩ cô hủ của người lớn trong làng, trong bản. Từ bé đến lớn, điều em nghe nhiều nhất không phải những lời động viên mà là câu nói con gái thì học cao làm gì?” Dì tâm sự.

Thế rồi, biến cố xảy ra vào năm Dì đang học lớp 7. Bố mẹ ly hôn, em phải sang ở với ông bà và chú dì. Hơn 1 năm sau ông mất, Dì cũng bỏ học luôn. Em bảo, với một cô bé mới lớn đây là biến cố khó lòng vượt qua. Em đưa ra quyết định bỏ dở việc học khi vẫn còn khát khao đến trường phần vì kinh tế, phần là bởi “em thấy mình bơ vơ”.

Hơn 1 năm sau ngày ly hôn, bố mẹ Dì đều có gia đình mới. Bà ngày càng già yếu, chú dì cũng phải lo cho các con của mình. Không có người lo kinh tế buộc Dì phải nghỉ học khi đang dở chương trình lớp 8.

“Lúc nghỉ em cũng không xác định được là sẽ làm gì. Bố mẹ mãi lo cho gia đình riêng nên cũng chẳng thể tham gia hay gợi ý. Còn mọi người, họ hàng thì khuyên bảo em nghỉ học ở nhà làm nương, làm ruộng. Em buộc phải nghỉ, nhưng có điều em luôn chắc chắn là sẽ không lấy chồng sớm. Em vẫn nuôi hy vọng đi học tiếp, chỉ là không biết đến bao giờ!” Dì bộc bạch.

Mở cánh cửa tương lai

Cũng theo Dì, sau đó, em may mắn được các cô chú trong Tổ chức Tâm nhìn Thế giới đến thăm hỏi, động viên. Khi lắng nghe và thấu hiểu hoàn cảnh cũng như mong muốn của Dì, họ đã vận động gia đình cho em được tiếp tục đến trường, với cam kết sẽ hỗ trợ, đồng hành.

“Em nhớ lúc ấy các cô chú phải đi lại, vận động đến 3 lần, gia đình mới hợp tác. Họ nói chuyện giúp bố em thay đổi cách nghĩ, rồi sau đó mới đón em về ở cùng, cho em đi học lại. Nhưng vì nghỉ lâu, nhớ lịch không thể học tiếp nổi, em phải học lại chương trình lớp 8.

Hàng tháng, các cô chú đều hỏi thăm, hỗ trợ đồ dùng học tập cho đến khi em học hết phổ thông. Nếu như không có những điểm tựa đó, có lẽ con đường đến với cánh cổng trường đại học đã khép lại khi em mới chỉ học lớp 8”, Dì trải lòng.

Hiểu rõ hoàn cảnh, giá trị của những ngày được đến trường, Dì đã không ngừng cố gắng trong học tập. Theo lời Dì kể, toàn bộ chi phí phát sinh cho việc học đều là nhờ các khoản tiền học bổng em được nhận. Đây cũng là cách để chứng minh với mọi người rằng con đường em đang đi là đúng đắn và không phải con gái thì không thể học cao.

Không như hoàn cảnh của Dì, nhiều học sinh tại Trường PTDTBT Tiểu học Núa Ngam (huyện Điện Biên) lại có nguy cơ bị “đứt bữa” khi có sự thay đổi chính sách. Theo cô Bùi Thị Hằng, Hiệu trưởng nhà trường, từ năm học 2021 - 2022, địa

bàn nơi trường đóng chân không còn thuộc vùng đặc biệt khó khăn nữa. Chính vì vậy, các chính sách hỗ trợ đi cùng cũng mất theo.

“Nếu không có chính sách hỗ trợ, trường không thể tiếp tục đưa học sinh các điểm bản về trường trung tâm học được. Vì còn rất nhiều chi phí liên quan đến việc tổ chức ăn, ở cho các em. Học sinh nhỏ có thể đưa về điểm bản học lớp ghép, nhưng với hơn 100 em khối lớp 5, khối lượng kiến thức lớn thì không thể làm thế được. Rất may là ngay sau đó chúng tôi khớp nối được và nhận sự hỗ trợ của Chương trình Nuôi em. Toàn bộ số học sinh lớp 5 được quỹ nuôi, nên vẫn bố trí sinh hoạt nội trú tại trường như trước”, cô Hằng chia sẻ.

Trường PTDTBT Tiểu học Huồi Lèng (huyện Mường Chà) cũng là một trong nhiều cơ sở trường học tại Điện Biên nhận sự hỗ trợ của dự án trên. Cho đến nay, dự án đã giúp 20.000 trẻ em tại 5 huyện: Điện Biên, Mường Nhé, Nậm Pồ, Mường Chà, Điện Biên Đông không bị “đứt bữa”. Với số tiền hỗ trợ 8.500 đồng/suất, mỗi bữa ăn của các em sẽ có thêm thịt, đậu, canh, rau.

Thầy Lò Văn Chinh, giáo viên Trường Tiểu học Huồi Lèng hiện phụ trách tại điểm trường Tiểu học Ma Lù Thàng 2. Nơi đây có 1 lớp ghép 1+2, với hơn 10 học sinh. Theo thầy Chinh, trước đây việc duy trì sĩ số lớp vô cùng khó khăn. Nhưng từ ngày tổ chức nấu ăn trưa cho học sinh tại trường thì thuận lợi hơn nhiều.

“Trước, gần như sáng nào tôi cũng đến tận nhà, tận nương để tìm, gọi các em đến lớp. Nhưng trưa về ăn cơm là các em nghỉ luôn chiều. Từ ngày có sự hỗ trợ của Dự án Nuôi em, mặc dù, tôi phải nấu ăn cho học sinh nhưng đỡ vất vả đi nhiều. Các em tự giác đến trường, vì được ăn ngon. Ở nhà có khi phải ăn cơm trắng, chứ đến trường bữa nào cũng có thức ăn, nhiều em còn để dành mang về”, thầy Chinh tâm sự.

Phát huy vai trò cầu nối

Theo ông Nguyễn Mạnh Quân, Phó Chủ tịch Hội Khuyến học tỉnh Điện Biên, để đảm bảo duy trì sĩ số và ổn định, nâng cao chất lượng trong mỗi cơ sở giáo dục, bên cạnh mô hình trường nội trú, bán trú và thực hiện kịp thời các chế độ chính sách cho học sinh, cần có nhiều nguồn hỗ trợ khác.

“Những năm qua tại các địa bàn vùng khó ở Điện Biên có rất nhiều tấm gương học tốt nhưng vì hoàn cảnh mà phải nghỉ học. Nhờ “điểm tựa” là những học bổng, chương trình hỗ trợ của các tổ chức, cá nhân không chỉ khiến con đường đến trường bớt gập ghềnh, mà còn giúp các em tự tin tiếp tục theo đuổi tri thức”, ông Quân cho hay.

Nậm Pồ là huyện biên giới thuộc diện đặc biệt khó khăn của Điện Biên. Chính vì thế, con đường đến trường của nhiều học sinh ở đây cũng bội phần gian khó. Theo ông Ngô Xuân Chiến, Trưởng phòng GD&ĐT huyện Nậm Pồ, những năm qua chính quyền và ngành Giáo dục địa phương đã chủ động trở thành chiếc cầu nối, thông qua các hoạt động kêu gọi, vận động từ nhiều nguồn hỗ trợ khác nhau.

“Rất nhiều chương trình từ thiện của các nhà hảo tâm được khớp nối đã mang đến những con đường, ngôi trường mới, rồi các phần quà, học bổng, áo ấm... cho học sinh. Đây là nguồn động lực rất lớn để các em tiếp tục đến trường, đồng thời giảm bớt

gánh nặng cho các gia đình khó khăn”, ông Chiến tâm sự và nhấn mạnh: Với sự tiếp sức của các chương trình, hoạt động từ thiện, hàng chục nghìn hoàn cảnh khó khăn đã tiếp tục đến trường, theo đuổi con đường tri thức. Sự nghiệp giáo dục ở miền núi Điện Biên có thể yên tâm vững tiến, nếu luôn có những sự đồng hành ở phía sau.

Ông Quân cho biết: Trong năm nay, Tập đoàn Công nghiệp và Viễn thông Quân đội Viettel đã hỗ trợ học bổng cho 990 học sinh, với số tiền gần 2 tỷ đồng. Quỹ châu Á nguồn Barnett Foundation hỗ trợ 440 triệu đồng cho 100 học sinh nữ dân tộc thiểu số 7 trường THPT. Hơn 70 cháu được Bộ đội Biên phòng Điện Biên đỡ đầu, 26 cháu được nuôi suốt 5 năm qua thông qua Chương trình “Nâng bước em đến trường”, “Con nuôi đồn biên phòng”. Cùng với đó là hàng nghìn sự hỗ trợ về tiền mặt, quà tặng giá trị khác.

Nhiều năm qua, Đội TNTP Hồ Chí Minh của nhà trường tổ chức và duy trì tốt phong trào ủng hộ “Quỹ bạn nghèo”. Với ý nghĩa nhân văn, thiết thực, phong trào nhận được sự tham gia nhiệt tình của toàn thể cán bộ, giáo viên, nhân viên và học sinh trong trường. Từ nguồn kinh phí đó, mỗi năm học “Quỹ bạn nghèo” duy trì trao từ 10 -12 suất quà động viên học sinh có hoàn cảnh khó khăn, các phần quà đơn giản chỉ là sách vở, quần áo, đồ dùng học tập hoặc thiết yếu. Tuy nhiên, đây là nguồn sẻ chia, động viên tinh thần giúp học sinh khó khăn nỗ lực trong học tập. Đồng thời thông qua đó, giáo dục tinh thần đoàn kết, “trương thân tương ái” cho học sinh toàn trường.

Thầy LÒ VĂN PHANH, Hiệu trưởng Trường THCS Lay Nưa, thị xã Mường Lay

036. Hà Linh/ “Gieo” chữ trên đỉnh “khát”// Giáo dục và Thời đại.- Số 308.- Ngày 25/12/2021 - Tr.10+11

Được ví như một ngôi làng nguyên thủy nằm vắt vẻo trên đỉnh núi, Pú Vang còn được người dân bản địa gọi là vùng đất “khát”. Bất cứ thứ hạt nào gieo xuống đất này đều chết khô. Chỉ có “con chữ” là vẫn âm thầm “nảy mầm xanh”...

Nơi “chiến tranh nước”

Biết đến Pú Vang đã vài năm trước, song phải gần đây chúng tôi mới có dịp ghé thăm vùng đất này. Nhắc đến nhóm dân cư Pú Vang như chạm đúng “chỗ ngứa” bao lâu nay, ông Hoàng Điều, Bí thư Đảng ủy xã Mường Mươn (huyện Mường Chà, tỉnh Điện Biên), than thở: “Pú Vang là điểm chúng tôi đau đầu nhất. Trên ấy thiếu nước trầm trọng, phải nói là chiến tranh nước. Lãnh đạo xã chỉ trực nghe điện thoại bà con kêu khổ, rồi tranh cãi nhau vì nước cũng hết ngày, hết buổi. Thế nên, nhiệm vụ của các thầy cô giáo trên đây càng vất vả hơn”.

Từ Quốc lộ 12, chúng tôi ngược dốc chừng 8km để lên điểm Pú Vang. Con đường quanh co, uốn lượn bám sườn núi chỉ có lên mà không xuống. Nhiều đoạn cua gấp, dốc dựng đứng hết sức nguy hiểm. Pú Vang hiện là một nhóm dân cư nghèo nàn, lạc hậu nằm vắt vẻo trên đỉnh núi cao nhất. Nơi đây từng được nhiều người ví như bản làng thời nguyên thủy. Từ xa nhìn lại, những căn nhà gỗ thấp, mái lợp tranh lụp

xụp như chiếc bát úp “bám” vào lưng núi, nổi bật giữa nền đất đỏ khô cằn, bụi tung mù mịt. Ở đây gần như không có màu xanh của cây cối, ruộng vườn.

Thuộc bản Huồi Meo, song Pú Vang nằm biệt lập với hơn 51 nóc nhà, gần 270 nhân khẩu. Hơn 90% trong số đó là hộ nghèo. Rất khó để gặp được thanh niên ở đây, do đa phần đi làm ăn xa hoặc lên nương. Họ rời nhà khi gà gáy đến tối mịt mới về, thậm chí vào mùa vụ thì ngủ luôn trên bán nương. Bởi vậy, trong bản chỉ còn người già và những đứa trẻ lấm lem, đầu trần, chân đất, nheo nhóc.

Cô giáo Nguyễn Thị Hồng bước vào ngôi nhà phải cúi gập người xuống mới qua được cửa khiến anh Mùa A Vừ - chủ nhà - bất ngờ khi đón khách. Những chia sẻ đầu tiên về cuộc sống ở đây của anh Vừ chỉ xoay quanh câu chuyện về nước. Anh kể, để có nước sinh hoạt hàng ngày, những gia đình có xe máy phải chờ can đi lấy ở các mố tự nhiên nằm rải rác quanh bản. Nhưng đó là số rất ít, đa phần phải đi bộ, gùi từng can cả giờ men theo các nhánh đường mòn vào sâu trong rừng, xuống khe suối sâu mới lấy được.

“Việc tranh cãi nhau giữa người đến trước, đến sau xảy ra thường xuyên. Vì cả bản chỉ có vài ba mố nước, cách tới 5 - 7km. Mố gần nhất cách hơn 1km, nhưng nước nhỏ giọt như đuôi chuột. Người dân chỉ đi chờ được nước về sinh hoạt chứ không thể phục vụ chăn nuôi hay trồng trọt”, anh Vừ chia sẻ.

Đó là lý do, ở đây không thấy bất cứ vườn rau nào. Một số hộ chăn nuôi được vài ba con lợn, gà, nhưng chậm lớn, gầy trơ xương. Cũng vì thiếu nước nghiêm trọng nên không gia đình nào khai hoang để sản xuất lúa nước. Mặc dù hiện nay đã có nhiều chính sách hỗ trợ, khuyến khích. Đa phần cây trồng là ở trên nương, năng suất không cao, do địa hình dốc, khí hậu khắc nghiệt, cây chưa kịp bén rễ thì phân bón đã bị rửa trôi.

6 năm xây “tổ ấm” cho trẻ vùng cao

Học sinh và phụ huynh ở Pú Vang đều biết cô giáo Nguyễn Thị Hồng (SN 1987) và thầy Nguyễn Trung Đức (SN 1984). Họ là cặp vợ chồng đã lên và gắn bó với vùng đất này 6 năm, từ những ngày chỉ có thể đi bộ lên bản. Trong căn phòng khung gỗ, ộp tôn đơn sơ, năm học này chỉ có cô Hồng, do thầy Đức được tăng cường cho địa bàn khác. Cô Hồng đang tranh thủ giờ nghỉ trưa để soạn giáo án và hoàn thiện báo cáo gửi về trường trung tâm. Cô bảo, trên này không có điện, nếu làm tôi phải thấp nền hoặc đèn dầu.

Nhớ lại ngày đầu đặt chân lên Pú Vang (năm 2016), cô Hồng tâm sự: “Ngày ấy đường hoàn toàn là đất, lại dốc ngược nên chỉ có người dân mới dám đi xe máy, chứ giáo viên gần như đi bộ. Lên đến nơi rồi tôi còn bất ngờ hơn khi nhìn cuộc sống bà con, rồi cơ sở vật chất trường lớp chẳng có gì”. Rồi cô kể, 2 vợ chồng phải gửi con cho ông bà để dành thời gian, tâm huyết tập trung xây dựng “tổ ấm” cho những đứa trẻ ở Pú Vang, Đồ dùng thiết yếu cho một gia đình nhỏ, được thầy cô “cõng” lên sau nhiều lần về thăm nhà.

“Chúng tôi phải tối giản nhất để việc vận chuyển bớt vất vả. Riêng chiếc giường do không thể tự đi xe máy nên phải thuê người dân chở 2 chuyến mới xong” – thầy Đức nói.

Để có nước phục vụ sinh hoạt, cuộc sống hàng ngày, thầy cô đã tự đào hồ, căng bạt hứng nước mưa và tích trữ dùng dần. Nhưng cũng chỉ đủ trong vài bữa, rồi lại chật vật đi gùi, đi gánh. Để tránh cảnh chờ đợi, tranh giành về nước, thầy cô chọn giờ ít người đi, thường là tờ mờ sáng hoặc chiều muộn. Những ngày đầu, chưa biết, cô Hồng đã mang hạt giống rau cải mè, bắp cải, su hào... lên tự gieo trồng, với mong muốn có rau xanh cải thiện bữa ăn. Thế nhưng, hạt gieo xuống rồi không biết lấy nước ở đâu để tưới. Thế là gieo đến đâu hạt chết khô đến đấy.

Bên cạnh đó, cô Hồng cùng chồng tranh thủ những lần xuống bản vận động học sinh ra lớp để trò chuyện, huy động sự giúp đỡ của phụ huynh. Sân trường đầu tiên được hình thành từ nền đất nện, giúp bọn trẻ có thêm các hoạt động ngoài giờ. Một chiếc cột treo lá cờ Tổ quốc được dựng lên chính là điểm nhấn để người ta biết đó là trường học.

Để con chữ “nảy mầm”

Trước kia, điểm trường Pú Vang tổ chức dạy học 4 lớp (từ 1 - 4). Hai năm đầu, vừa khắc phục khó khăn cuộc sống riêng, các thầy cô ở Pú Vang lại vừa tìm cách “phá bỏ” rào cản trong tư duy lạc hậu của bà con để thực hiện nhiệm vụ. “Hồi ấy, vất vả nhất là gọi học sinh ra lớp. Nhiều lần phải lên tận nương, vào tận rừng để tìm, mà cứ nghe thầy tiếng giáo viên là bọn trẻ trốn hết. Lo dạy sao cho tốt đã khó, chúng tôi còn phải chịu áp lực về sĩ số”, cô Hồng chia sẻ.

Vậy là, để “giữ chân” học trò, thầy cô phải nghĩ đủ cách. Từ việc dùng tiền lương để mua đồ dùng học tập, dép, quần áo, thậm chí bánh kẹo... Song nhiều hôm gọi được ra buổi sáng rồi, trưa về ăn cơm bọn chúng lại nghỉ luôn cả chiều. Năm 2018, cô Hồng và thầy Đức bàn với 2 thầy giáo cùng phụ trách điểm bản quyết định nấu bữa trưa để “giữ chân” trò. Buổi sáng, thầy cô dậy từ gà gáy chia nhau tỏa đi khắp bản, đến từng nhà đón học sinh ra lớp. Gần trưa lại chia ca rồi nấu nướng cho học sinh ăn và nghỉ tại trường.

“Số lượng học sinh đông nên để có đủ nước sinh hoạt là thách thức không nhỏ. Chúng tôi phải mua can, rồi mượn đồ của dân để đi gùi nước. Mỗi người 2 lượt/ngày, mỗi lượt như thế phải 1 can 20 lít mới đủ. Vợ tôi là phụ nữ nên được ưu tiên, không phải đi. Khổ nhất là mùa đông, trời tối sớm nhưng vẫn phải mò mẫm trong giá rét, luồn rừng để đi lấy. Nếu không thì hôm sau lại không có nước dùng”, thầy Đức bộc bạch.

Theo cô Hồng, từ ngày nấu ăn, tình hình cải thiện hơn hẳn. Học sinh không chỉ tự giác đến lớp, mà còn chuyên cần, hứng thú hơn. Khi ấy, thầy cô vừa mừng vừa lo. Cái mừng thì thấy rõ, nhưng họ lo vì đồng lương ít ỏi không biết sẽ duy trì bữa ăn ấy được bao lâu. Sau gần 60 ngày vừa gom góp tiền tổ chức nấu ăn cho trò, vừa trần trở, tìm nguồn, may mắn đến khi nhà trường kết nối và nhận được sự hỗ trợ từ Quỹ Nuôi em.

Cũng thông qua việc tích cực kết nối, năm 2018, ngôi trường lắp ghép “3 cứng” được một nhóm từ thiện hỗ trợ xây dựng vững chắc, tạo điều kiện học tập tốt hơn cho học sinh. Sau khi có nhà lớp học mới, thầy cô xin thêm nguồn hỗ trợ để lắp đặt máng, téc, rồi tận dụng phân mái để hứng nước mưa dùng. “Dùng tiết kiệm thì mùa mưa là đủ, còn mùa khô thì vẫn khó khăn” – thầy Đức nói.

Năm học này, thầy Đức thay vợ sang Trường Tiểu học Nậm He nhận nhiệm vụ. Cô Hồng vẫn quyết tâm gắn bó tại Pú Vang với lý do “Tôi sống ở đây lâu nên đã quen thân với người dân, quá trình thực hiện nhiệm vụ dễ dàng hơn. Cũng bởi vậy nên nhà trường cũng động viên tôi ở lại”.

Thay vào vị trí thầy Đức là thầy Lò Văn Bính. Cùng với công tác giảng dạy, thầy Bính có thêm nhiệm vụ tiếp nhận thực phẩm, rau xanh từ dưới trung tâm mang lên điểm bản cho học sinh. Từ năm 2020, con đường đất bụi phủ được bê tông hóa khiến chặng đường gần 20km cả đi và về mỗi ngày của thầy Bính bớt phần vất vả. Cũng vì thế, bữa ăn của học sinh cũng đều đặn với đồ “tươi sống” mỗi ngày.

Chia tay Pú Vang khi Mặt trời đã xuôi về phía bên kia triền núi. Dưới ánh nắng yếu ớt cuối ngày, “vàng sáng” duy nhất trong bức tranh trên đỉnh Pú Vang là sự hiện diện của 2 điểm trường tiểu học và mầm non. Giữa bốn bề khô cằn, hoang hoải, “con chữ” vẫn vượt lên tất cả “nảy mầm” xanh tốt trong niềm hạnh phúc của những người “gieo trồng”...

Rất may mắn là điểm trường đã được các nhà hảo tâm đầu tư xây dựng đảm bảo. Tận dụng phần mái được xây dựng, các thầy cô hứng được nước mưa sử dụng, nhưng cũng chưa được đảm bảo do hệ thống này chưa quy củ. Điều chúng tôi mong mỗi nhất hiện nay là được quan tâm hỗ trợ, đầu tư hệ thống bài bản, sẽ tận dụng hứng được toàn bộ nước mưa. Như vậy không chỉ đảm bảo nước dùng cho thầy cô và học sinh trên đó, mà nếu tận dụng tốt có thể đảm bảo nước sinh hoạt cho các hộ dân trong bản. Ông HOÀNG ĐIỀU

037. PHẠM KIÊN/ Phát triển nguồn nhân lực các dân tộc thiểu số ở Tây Bắc: Giáo dục, đào tạo quyết định sự phát triển// Quân đội nhân dân.- Số 21815.- Ngày 30/12/2021 - Tr.1+3

Sau hơn 5 năm triển khai thực hiện Nghị quyết số 52/NQ-CP ngày 15-6-2016 của Chính phủ, về đẩy mạnh phát triển nguồn nhân lực các dân tộc thiểu số (DTTS) giai đoạn 2016-2020, định hướng đến năm 2030, nguồn nhân lực DTTS thuộc các tỉnh Tây Bắc đã có bước phát triển. Tuy nhiên, nhìn tổng thể, số lượng và chất lượng nguồn nhân lực này vẫn còn nhiều mặt hạn chế.

Bước chuyển ban đầu về nhân lực

Xã Mường Pồn (huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên) là xã biên giới, với hơn 95% là đồng bào DTTS. Cách đây hơn 5 năm, xã Mường Pồn nổi lên tình trạng nhiều người dân vi phạm chính sách dân số, kế hoạch hóa gia đình và nạn tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống. Đến nay, hầu hết các hủ tục được xóa bỏ, tỷ lệ sinh con thứ 3 trở lên chỉ còn 15%. Xã cơ bản đạt 11/19 tiêu chí nông thôn mới. Thành công này một phần nhờ đội ngũ cán bộ xã là người DTTS am hiểu đồng bào, thực sự gần dân và nói dân nghe.

Được biết, thực hiện Quyết định số 942/QĐ-UBND ngày 26-7-2016 của UBND tỉnh Điện Biên về phát triển đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức người DTTS, Đảng ủy xã Mường Pồn đã tạo điều kiện cho cán bộ, công chức, cán bộ chuyên trách xã tham gia các lớp đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ văn hóa,

chuyên môn và lý luận chính trị. Nhờ đó, số lượng, chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức không ngừng nâng lên. Nhiệm kỳ 2020-2025, số ủy viên Ban chấp hành là người DTTS có 13/15 đồng chí (đạt tỷ lệ 86,7%), số lượng cán bộ, công chức người DTTS là 19/20. Về chuyên môn, có 15/20 cán bộ đạt trình độ cao đẳng, đại học. Nhiều đồng chí được tổ chức quy hoạch, bổ nhiệm vị trí chủ trì, chủ chốt đã khẳng định vai trò nòng cốt, hạt nhân trong lãnh đạo.

Trao đổi với chúng tôi, ông Giàng A Đình, Trưởng ban Dân tộc tỉnh Điện Biên cho biết: "Điện Biên có dân số hơn 60 vạn người, gồm 19 dân tộc, trong đó DTTS chiếm 82,6%. Tỉnh luôn xác định phát triển nhân lực là nhân tố đặc biệt quan trọng, quyết định sự thành công trong phát triển kinh tế-xã hội (KT-XH) của địa phương". Thực hiện Nghị quyết số 52/NQ-CP ngày 15-6-2016 của Chính phủ về đẩy mạnh và phát triển nguồn nhân lực các DTTS giai đoạn 2016-2020, định hướng đến năm 2030, tỉnh Điện Biên đã ban hành kế hoạch; triển khai các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, gắn đào tạo, bồi dưỡng, tuyển dụng nguồn nhân lực với thực hiện quy hoạch, kế hoạch phát triển KT-XH của tỉnh.

5 năm triển khai thực hiện Nghị quyết số 52/NQ-CP đã góp phần tăng cường cơ sở vật chất, đội ngũ cán bộ, giáo viên yên tâm công tác, quy mô trường học được mở rộng, tỷ lệ huy động dân số trong độ tuổi đến trường tăng, tỷ lệ học sinh bỏ học giảm. Công tác phổ cập giáo dục, xóa mù chữ được thực hiện hiệu quả, chất lượng giáo dục từng bước được nâng cao. Hệ thống y tế thôn, bản được củng cố. Số lượng, chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức người DTTS nâng lên. Trong đó, công chức người DTTS cấp tỉnh, cấp huyện là 474/1.912 người, chiếm 24,7%; lý luận chính trị cao cấp và cử nhân là 96 người...

Thực hiện Nghị quyết số 52/NQ-CP của Chính phủ, tỉnh Sơn La ban hành Kế hoạch số 37-KH-UBND ngày 3-3-2017 về đẩy mạnh và phát triển nguồn nhân lực các DTTS giai đoạn 2016-2020. Nhờ đó, thời gian qua, số lao động nông thôn trên địa bàn tỉnh Sơn La được hỗ trợ học nghề là hơn 42.100 người; có gần 2.420 cán bộ, công chức xã được đào tạo trình độ chuyên môn, nghiệp vụ; tỷ lệ người DTTS được đào tạo là 87%, tỷ lệ lao động có việc làm sau đào tạo đạt trên 95%...

Những kết quả trên cho thấy, Đảng và Nhà nước ta luôn quan tâm đến các chính sách an sinh xã hội và phát triển nguồn nhân lực cho người DTTS. Nghị quyết số 52/NQ-CP thực sự đi vào cuộc sống, với những kết quả đạt được là tiền đề thuận lợi thúc đẩy sự phát triển toàn diện về y tế, văn hóa, giáo dục, đào tạo tại các tỉnh Tây Bắc.

Vấn "khát" nhân lực chất lượng cao

Bên cạnh kết quả đạt được, báo cáo sau 5 năm triển khai thực hiện Nghị quyết số 52/NQ-CP của Chính phủ ở tỉnh Điện Biên khẳng định: Thời gian qua, tuy đã nhận được sự quan tâm tạo điều kiện của Trung ương, sự quyết tâm nỗ lực của địa phương nhưng với tình nghèo như Điện Biên, nguồn ngân sách còn hạn chế, số người DTTS được hưởng các chính sách ưu đãi chiếm tỷ lệ cao nên chưa đáp ứng đủ nhu cầu thực tế để triển khai nghị quyết.

Có thể thấy, hiện nay, tổ chức mạng lưới y tế tuyến cơ sở còn hạn chế về quản lý nhà nước; thiếu bác sĩ chuyên sâu tại tuyến tỉnh, huyện. Các chỉ số sức khỏe tuy

được nâng lên nhưng vẫn ở mức thấp. Tỷ lệ lao động nông thôn là người DTTS tham gia học nghề phi nông nghiệp có việc làm và thu nhập ổn định chưa cao. Bên cạnh đó, một số chính sách đối với giáo dục chưa phù hợp với thực tế tỉnh Điện Biên, như: Chế độ học bổng của học sinh trường phổ thông dân tộc nội trú thấp; chưa có chính sách hỗ trợ ăn trưa với các bé ở nhà trẻ. Giáo viên trường phổ thông có học sinh bán trú chưa được hưởng chế độ như giáo viên trường bán trú...

Tại buổi làm việc với Ban Tổ chức Tỉnh ủy Sơn La mới đây, chúng tôi được biết: Tính đến năm 2020, toàn tỉnh Sơn La còn hơn 500 sinh viên cử tuyển, nhiều nhất là lĩnh vực giáo dục, văn hóa, xây dựng. Việc sắp xếp việc làm cho sinh viên người DTTS tốt nghiệp các trường chuyên nghiệp gặp khó khăn trong bố trí công việc phù hợp với trình độ chuyên môn và chỉ tiêu biên chế. Một số sinh viên cử tuyển ra trường năng lực chuyên môn chưa đáp ứng yêu cầu công việc. Hiện nay, Sơn La còn thiếu cán bộ, công chức, viên chức là người DTTS có trình độ chuyên môn, kỹ thuật cao, nhất là trong lĩnh vực quản lý kinh tế, quy hoạch, kiến trúc, y tế. Một bộ phận cán bộ DTTS cấp xã chưa đáp ứng tiêu chuẩn về trình độ chuyên môn nghiệp vụ.

Theo số liệu, 6 tỉnh Tây Bắc có dân số khoảng 4,7 triệu người, trong đó DTTS có hơn 3,5 triệu người, chiếm hơn 74%. Nhân lực DTTS các tỉnh Tây Bắc được đánh giá là có trình độ chuyên môn kỹ thuật thấp; số lượng, cơ cấu và chất lượng nhân lực các DTTS chưa theo kịp sự phát triển và yêu cầu thực tiễn. Nhìn tổng thể, Tây Bắc vẫn là khu vực có kinh tế chậm phát triển so với cả nước, tỷ lệ hộ nghèo còn cao.

Giáo dục, đào tạo là yếu tố quyết định

Triển khai thực hiện các mục tiêu Nghị quyết số 52/NQ-CP về phát triển nguồn nhân lực cho người DTTS, tỉnh Điện Biên đề xuất giải pháp nâng cao trình độ dân trí thông qua xóa mù chữ, phổ cập giáo dục. Thời gian tới, tỉnh chú trọng thực hiện công tác đào tạo nhân lực y tế, giáo dục, đáp ứng yêu cầu cả chuyên môn, nghiệp vụ trong điều kiện chủ động, tích cực hội nhập quốc tế. Tỉnh cũng sẽ tăng cường kết nối vùng đồng bào DTTS, đẩy mạnh cải cách hành chính, ứng dụng công nghệ vào quản lý, đào tạo trên địa bàn. Các đơn vị cần thay đổi cách tiếp cận chính sách đào tạo nghề, giải quyết việc làm gắn với phát triển nguồn nhân lực theo hướng chính sách xuất phát từ nhu cầu thực tế người lao động. Giảm hỗ trợ trực tiếp, tăng hỗ trợ có điều kiện.

Khảo sát các tỉnh Tây Bắc, chúng tôi thấy, hiện nay ở một số địa phương, nhiều chế độ, chính sách đang bị cắt giảm. Tuy nhiên, thực tế đời sống cán bộ, công chức, viên chức người DTTS còn nhiều khó khăn. Bởi vậy, nên chăng Chính phủ cần tiếp tục quan tâm, bổ sung các cơ chế chính sách đặc thù nhằm ổn định đời sống cán bộ, công chức, viên chức, nhất là người có thời gian công tác lâu năm tại vùng sâu, vùng xa, đặc biệt khó khăn.

Gần đây, tại Hội thảo “Phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao vùng DTTS và miền núi trong nông nghiệp, xây dựng nông thôn mới và giảm nghèo bền vững” tại tỉnh Sơn La, hầu hết các ý kiến thảo luận đều cho rằng, công tác đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho vùng DTTS và miền núi là yếu tố cơ bản, có ý nghĩa quyết định để thực hiện thắng lợi nhiệm vụ phát triển KT-XH vùng DTTS và miền

núi. Việc cần kíp là đánh giá và lựa chọn mô hình đào tạo phù hợp; nâng cao chất lượng đội ngũ giáo viên; thường xuyên đổi mới nội dung, cách thức đào tạo phù hợp với nhu cầu và khả năng tiếp thu của nhân lực DTTS, phù hợp với điều kiện vùng; có các chính sách bồi dưỡng dự bị đại học và đào tạo cử tuyển cho con em DTTS.